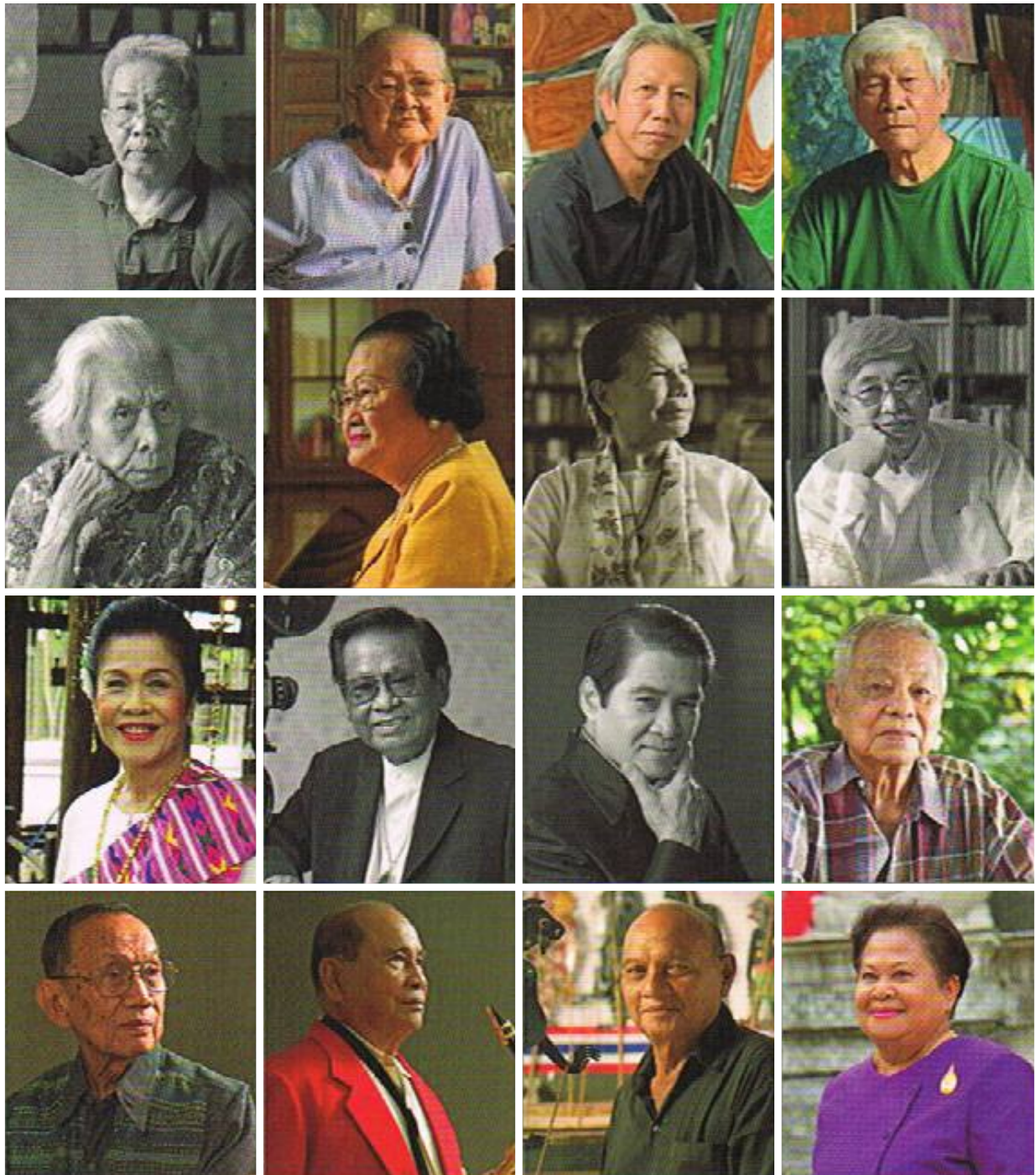




ศิลปวัฒนธรรมแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๕

หนังตะลุงเค้าน้อย โรจนเมธากุล
หนังตะลุงชั้นครู

ศิลปินแห่งชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๕



“การแสดงหนังตะลุง เป็นศิลปะบูรณาการความสามารถรอบด้าน ศิลปินหนังตะลุงเพียงคนเดียวสามารถสวมบทบาทและจิตวิญญาณให้ตัวละคร ที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสมเจาะ ตามเอกลักษณ์ที่ปรากฏในนิยายหนังตะลุง และสถานการณ์อันเป็นบริบทสิ่งแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่นที่ไปแสดง ผสานผสมกลมกลืนกับเสียงดนตรีให้มีอรรถรส สนุกทริยะ สารัตถะ และหาสยรส แสดงถึงอัตลักษณ์อันงามสง่าและเป็นอัจฉริยภาพแห่งศิลปินหนังตะลุง ที่น่าศรัทธา น่าสนใจศึกษาเป็นอย่างยิ่ง...”

อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ

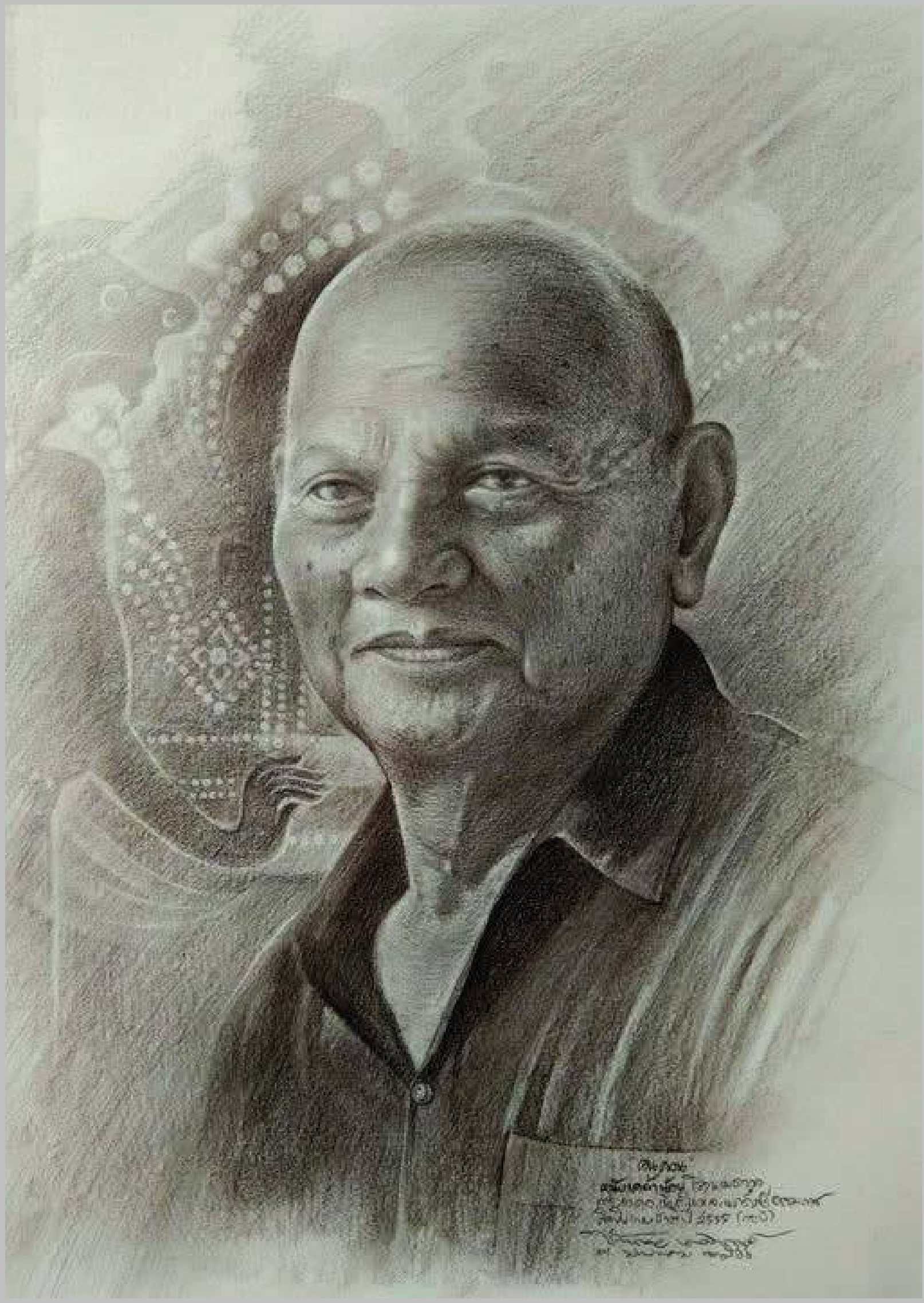
หนังสือตะลุมเค้าน้อย โรจนเมธากุล

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (การแสดงพื้นบ้าน-หนังสือตะลุม)

พุทธศักราช ๒๕๕๕

ณ วัดธรรมาวุฒิสรรณาราม ต.ปากส้าย อ.เหนือคลอง จ.กระบี่

๙ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖



สารบัญ

ลำดับหน้า

๑. หมายรับสั่งสำนักพระราชวัง.....	๑
๒. สำนักในพระมหากษัตริย์คุณ.....	๕
๓. คำประกาศเกียรติคุณ.....	๙
๔. ประวัติชีวิต.....	๑๑
๕. ประวัติการศึกษา.....	๑๓
๖. ประวัติการทำงาน.....	๑๔
๗. ผลงาน.....	๑๗
๘. การถ่ายทอดผลงาน.....	๔๕
๙. การเผยแพร่ผลงาน.....	๕๘
๑๐. รางวัลและเกียรติคุณ.....	๖๕
๑๑. การทำคุณประโยชน์เพื่อสังคม.....	๖๘
๑๒. ชีวิตช่วงบั้นปลาย.....	๗๒
๑๓. สรุป.....	๘๓
๑๔. คำไว้อาลัย.....	๘๔
๑๕. ภาพบันทึกความทรงจำของหนังสือตระกูลเล็กน้อย โจรจนเมธากุล.....	๑๒๔



หมายรับสั่งที่.....๑๓๙๕๐.....

สำนักพระราชวัง

๒๖ กันยายน ๒๕๖๖

นายเคล้า โรจนเมธากุล จ.ภ. อายุ ๘๑ ปี ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หนังตะลุง)
กราบถวายบังคมลาถึงแก่กรรมเนื่องจากติดเชื้อรุนแรงในปอด ณ โรงพยาบาลกระบี่ อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่
เมื่อวันอาทิตย์ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๖ เวลา ๑๖.๒๓ น.

วันจันทร์ ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๖ เวลา ๑๖.๐๐ น. ขอรับพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ
พร้อมด้วยเครื่องเกียรติยศประกอบศพ ณ บ้านเลขที่ ๓๑๗ หมู่ที่ ๖ ตำบลปกาสัย อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานหีบลายก้านแย่งประกอบศพ

หน้าที่	กองพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพนายเคล้า โรจนเมธากุล
	เพื่อทราบ
	ติดต่อขอรับกล่องน้ำหลวงพระราชทานที่กระทรวงวัฒนธรรม ไปปฏิบัติ

พลอากาศเอก

(สถิตย์พงษ์ สุขวิมล)
เลขาธิการพระราชวัง



หมายรับสั่งที่.....๑๓๙๕๑.....

สำนักพระราชวัง

๒๖ กันยายน ๒๕๖๖

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่
เชิญพวงมาลาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี และของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เจ้าฟ้ามหาดจรัสสิริธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์
รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ไปวางที่หน้าหีบศพนายเคล้า โรจนเมธากุล จ.ภ. ที่ศาลาบำเพ็ญบุญ
วัดธรรมมาวุธสรณาราม อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

วันศุกร์ ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๙.๑๕ น.
แต่งกายเครื่องแบบปกติขาว ไว้ทุกข์

หน้าที่	กองพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพนายเคล้า โรจนเมธากุล เพื่อทราบ

พลอากาศเอก 
(สถิตย์พงษ์ สุขวิมล)
เลขาธิการพระราชวัง



หมายรับสั่งที่.....๑๓๙๕๒.....

สำนักพระราชวัง

๒๖ กันยายน ๒๕๖๖

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเพลิงศพ
นายเคล้า โรจนเมธากุล จ.ภ. ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หนังตะลุง) ณ เมรุวัดธรรมมาวุธธรรมาราม
อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

วันจันทร์ ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๔.๐๐ น. พระราชทานเพลิง

หน้าที่	กองพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพนายเคล้า โรจนเมธากุล
	เพื่อทราบ

พลอากาศเอก

(สถิตย์พงษ์ สุขวิมล)

เลขาธิการพระราชวัง



หมายรับสั่งที่.....๑๔๐๐๕

สำนักพระราชวัง

๒๖ กันยายน ๒๕๖๖

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต
ในการพระราชทานเพลิงศพนายเคล้า โรจนเมธากุล จ.ภ. ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หนังตะลุง)
ณ เมรุวัดธรรมมาวุธสรณาราม อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

วันจันทร์ ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๐.๐๐ น. บำเพ็ญพระราชกุศลพระราชทานในการออกเมรุ
ณ ศาลาบำเพ็ญบุญ วัดธรรมมาวุธสรณาราม พระสงฆ์ ๑๐ รูปสวดพระพุทธมนต์ จบ มีพระธรรมเทศนาถ้อยคำ ๑
แล้วพระสงฆ์ทั้งนั้น ถวายพรพระ รับพระราชทานฉัน และบังสุกุล

เวลา ๑๓.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูปบังสุกุล เชิญหีบศพเวียนเมรุ แล้วเชิญขึ้นตั้งบนจิตกาธาน

เวลา ๑๔.๐๐ น. พระราชทานผ้าไตร ๕ ไตรทอดถวายพระสงฆ์บังสุกุล แล้วพระราชทานเพลิง

วันอังคาร ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๗.๐๐ น. พระราชทานผ้าไตร และภัตตาหาร
สามบาท ในการเก็บอัฐิ

หน้าที่	กองพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพนายเคล้า โรจนเมธากุล
	เพื่อทราบ

พลอากาศเอก

(สถิตย์พงษ์ สุขวิมล)
เลขาธิการพระราชวัง



สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานน้ำหลวงอาบศพ พร้อมด้วยเครื่องเกียรติยศประกอบศพ นายเกล้า ไรจนเมธากุล ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หนังตะลุง) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ชั้นที่ ๔ จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ ในวันจันทร์ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๖ เวลา ๑๖.๐๐ น. ณ แหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านปักษ์ใต้ บ้านคลองเสียด หมู่ที่ ๖ ตำบลปากส้าย อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทานพวงมาลาหน้าหีบศพ วันศุกร์ ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๙.๑๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ในการพระราชทานเพลิงศพ ในวันจันทร์ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๐.๐๐ น. บำเพ็ญพระราชกุศลพระราชทานในการออกเมรุ เวลา ๑๓.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูป บังสุกุล เชิญหีบศพเวียนเมรุแล้วเชิญขึ้นตั้งบนจิตกาธาน เวลา ๑๔.๐๐ น. ทอดผ้าไตรพระราชทาน ๕ ไตร พิธีพระราชทานเพลิง ในวันอังคารที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๗.๐๐ น. พระราชทานผ้าไตรและภัตตาหารสามหาบ ในการเก็บอัฐิ ณ เมรุวัดธรรมมาวุธสรณาราม อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณ ล้นเกล้าล้นกระหม่อม เป็นเกียรติอันสูงสุดแก่ผู้วายชนม์ และวงศ์ตระกูลอย่างหาที่สุดมิได้

หากความทราบโดยญาณวิถี ถึงดวงวิญญาณของ นายเกล้า ไรจนเมธากุล ได้ด้วยประการใดในสัมปรายภพ คงจะมีความปลาบปลื้ม ซาบซึ้งเป็นล้นพ้น ในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้รับพระราชทานเกียรติยศอันสูงยิ่งในวาระสุดท้ายแห่งชีวิต

ข้าพระพุทธเจ้า ผู้เป็นบุตร ธิดา หลานหลาน และญาติพี่น้อง ขอพระราชทานกราบถวายบังคมแทบเบื้องพระยุคลบาท ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ และจะเทิดทูนไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อม เป็นสรรพสิริมงคลแก่ข้าพระพุทธเจ้า และวงศ์ตระกูลตลอดไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า ครอบครัวไรจนเมธากุล



สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง พระราชทานพวงมาลาไปวางที่หน้าหีบศพ นายเคล้า โรจนเมธากุล ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หนังตะลุง) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ชั้นที่ ๔ จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ ในวันศุกร์ ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๙.๑๕ น. ณ ศาลาบำเพ็ญบุญ วัดธรรมวรูธสรณาราม อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณ ล้นเกล้าล้นกระหม่อม เป็นเกียรติอันสูงสุดแก่ผู้วายชนม์ และวงศ์ตระกูลอย่างหาที่สุดมิได้

หากความทราบโดยญาณวิถี ถึงดวงวิญญาณของ นายเคล้า โรจนเมธากุล ได้ด้วยประการใดในสัมปรายภพ คงจะมีความปลาบปลื้มซาบซึ้งเป็นล้นพ้น ในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้รับพระราชทานเกียรติยศอันสูงยิ่งในวาระสุดท้ายแห่งชีวิต

ข้าพระพุทธเจ้า ผู้เป็นบุตร ธิดา หลานหลาน และญาติพี่น้อง ขอพระราชทานกราบถวายบังคมทูลเบื้องพระยุคลบาทด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ และจะเทิดทูนไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อม เป็นสรรพสิริมงคลแก่ข้าพระพุทธเจ้า และวงศ์ตระกูลตลอดไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า ครอบครัวโรจนเมธากุล



สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี พระราชทานพวงมาลา
ไปวางที่หน้าหีบศพ นายเคล้า โจรนเมธากุล ศิลปินแห่งชาติ สาขา
ศิลปะการแสดง (หนังตะลุง) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่ง
ดิเรกคุณาภรณ์ ชั้นที่ ๔ จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ ในวันศุกร์ที่ ๖ ตุลาคม
๒๕๖๖ เวลา ๑๙.๑๕ น. ณ ศาลาบำเพ็ญบุญวัดธรรมมาวุธสรณาราม
อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณ
ล้นเกล้าล้นกระหม่อม เป็นเกียรติอันสูงสุดแก่ผู้วายชนม์ และวงศ์ตระกูล
อย่างหาที่สุดมิได้

หากความทราบโดยฉันทวิถี ถึงดวงวิญญาณของ นายเคล้า
โจรนเมธากุล ได้ด้วยประการใดในสัมปรายภพ คงจะมีความ
ปลาบปลื้ม ชาบซึ่งเป็นล้นพ้น ในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้รับ
พระราชทานเกียรติยศอันสูงยิ่งในวาระสุดท้ายแห่งชีวิต

ข้าพระพุทธเจ้า ผู้เป็นบุตร ธิดา หลานหลาน และญาติพี่น้อง
ขอพระราชทานกราบถวายบังคมทูลเปื้อนพระยุคลบาท ด้วยความ
สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ และจะเทิดทูนไว้
เหนือเกล้าเหนือกระหม่อม เป็นสรรพสิริมงคลแก่ข้าพระพุทธเจ้า และ
วงศ์ตระกูลตลอดไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า ครอบครัวโจรนเมธากุล



สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพวงมาลาไปวางที่หน้าหีบศพ นายเคล้า โรจนเมธากุล ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หนังตะลุง) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ชั้นที่ ๔ จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ ในวันศุกร์ ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๙.๑๕ น. ณ ศาลาบำเพ็ญบุญ วัดธรรมมาวุธสรณาราม อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณ ล้นเกล้า ล้นกระหม่อม เป็นเกียรติอันสูงสุดแก่ผู้วายชนม์ และวงศ์ตระกูล อย่างหาที่สุดมิได้

หากความทราบโดยฉันทวิธีถึงดวงวิญญาณของนายเคล้า โรจนเมธากุล ได้ด้วยประการใดในสัมปรายภพคงจะมีความปลาบปลื้มซาบซึ้งเป็นล้นพ้นในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้รับพระราชทาน เกียรติยศอันสูงยิ่งในวาระสุดท้ายแห่งชีวิต

ข้าพระพุทธเจ้า ผู้เป็นบุตร ธิดา หลานหลาน และญาติ พี่น้อง ขอพระราชทานกราบถวายบังคมแทบเบื้องพระยุคลบาท ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้และ จะเทิดทูนไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อมเป็นสรรพสิริมงคลแก่ ข้าพระพุทธเจ้า และวงศ์ตระกูลตลอดไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า ครอบครัวโรจนเมธากุล

คำประกาศเกียรติคุณ



นายเกล้า โรจนเมธากุล

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (การแสดงพื้นบ้าน-หนังตะลุง)

นายเกล้า โรจนเมธากุล หรือหนังเกล้าน้อย เกิดวันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๕ ที่ตำบลการะเกด อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนวัดท่าลิพง อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช และระดับมัธยมศึกษาจากการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ หนังสืชุมผู้เป็นบิดา และหนังใหม่หรือปูใหม่ เป็นครูหนังฝึกสอนให้เข้าใจศิลปะการแสดงหนัง รวมทั้งติดตามหนังสืชุม เดินทางไปแสดงหนังในท้องถิ่นต่างๆ บางครั้งแสดงหนังแทนบิดา บางครั้งก็ฝึกหัดเพิ่มความชำนาญกับนายหนังคณะต่างๆ เช่น หนังจันทร์แก้ว หนังประทีน และหนังแคล้ว เมื่อมีประสบการณ์พอสมควรแล้ว จึงประกอบพิธีครอบมือกับหนังจันทร์แก้ว บัวขวัญ จากนั้น ก็ได้เล่นหนังตะลุงให้ครบสามวัดสามบ้านตามธรรมเนียมของหนังตะลุงใหญ่ นายเกล้า โรจนเมธากุล เริ่มแสดงหนังเป็นอาชีพ เมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๒ และมีชื่อเสียงโด่งดังที่สุดเมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๗ - ๒๕๒๑ มีขึ้นมากกว่าจ้างจากเจ้าภาพรับการแสดง เดือนละ ๒๐ - ๓๐ คื่น แต่ละเดือนเดินสายไปแสดงยังที่ต่างๆ แทบไม่มีเวลาว่าง หนังเกล้าน้อยมีชื่อเสียงขจรขยายไปทั่วภาคใต้และภูมิภาคอื่นๆ

นอกจากมีความเป็นเลิศในการขับบทกลอนสดโดยไม่ต้องมีการร่างบทกลอนมาก่อนล่วงหน้า และการเจรจาบทหนัง หนังเกล้าน้อยยังเป็นยอดในการเชิดรูปหนัง เคยชนะในการแข่งขันเชิดรูปพระอิศวรทรงโค โดยชนะหนังพร้อมน้อย (พัทลุง) เมื่อคราวแข่งขันที่กรมประชาสัมพันธ์ เสน่ห์ของหนังเกล้าน้อยคือ การเสนอนิยายที่สร้างความเพลิดเพลิน สนุกสนาน และมีคติธรรมสอนใจ โดยเฉพาะเรื่องจักรๆ วงศ์ๆ มีประมาณ ๔๐ กว่าเรื่อง เช่น กองทัพธรรม กรรมของแม่ พระแสงแก้ววงศ์ ราชนิสีบตระกูล มนุษย์มหัศจรรย์ สร้างความประทับใจผู้ชมเสมอมา นอกจากนี้ยังมีตัวตลกประจำโรง คือสี่แก้ว และยอดทอง ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบและดึงดูดผู้ชมจนกลายเป็นสัญลักษณ์ของหนังเกล้าน้อย ด้วยความสามารถในการแสดงหนังตะลุง จึงได้รับรางวัลการแสดงในโอกาสต่างๆ เช่น ถ้วยรางวัลชนะเลิศหนังตะลุง ถ้วยเกียรติยศ โล่ชนะเลิศแข่งขันหนังตะลุง เป็นต้น หนังเกล้าน้อยเป็นที่ยอมรับว่าเป็นหนังตะลุงชั้นครู จึงมีผู้เข้ามาสมัครเป็นลูกศิษย์จำนวนมาก หนังเกล้าน้อยได้ทำการครอบมือลูกศิษย์มาแล้วไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ คน

นายเกล้า โรจนเมธากุล จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (การแสดงพื้นบ้าน - หนังตะลุง) พุทธศักราช ๒๕๕๕



ประวัติชีวิต

ประวัติส่วนตัว

หนังตะลุงเคล้าน้อย โรจนเมธากุล

เกิดวันที่ ๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๕
ขึ้น ๑๓ ค่ำ เดือนอ้าย ปีมะเมีย
ภูมิลำเนา บ้านนา ต.การะเกด อ.เขียรใหญ่
จ.นครศรีธรรมราช
ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๖๖ หมู่ ๖ ต.ปากสีย อ.เหนือคลอง จ.กระบี่ ๘๑๑๓๐
บ้านเลขที่ ๑๗๘/๑ หมู่ ๖ ต.การะเกด อ.เขียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช ๘๐๑๔๐
บ้านเลขที่ ๒๒๗ หมู่ ๖ ต.เหนือคลอง อ.เหนือคลอง จ.กระบี่



บิดา-มารดา

บิดาชื่อ นายสีชุม คงมา มารดาชื่อ นางเทียน เรื่องรัตน์
(ต่อมานายสีชุม คงมา ได้มีดำริให้เปลี่ยนนามสกุลจาก คงมา เป็น โรจนเมธากุล)

หนังสีชุม คงมา
บิดาหนังเคล้าน้อย ครูสอนหนังตะลุง
เคล้าน้อยคนแรก เด่นดังเรื่องรามเกียรติ์
(ถึงแก่กรรม)



นางเทียน เรื่องรัตน์
มารดาหนังเคล้าน้อย ในวัย ๙๘ ปี
(ถึงแก่กรรม)



มีพี่น้องร่วมบิดา จำนวน ๘ คน หนังเคล้าน้อยเป็นบุตรคนที่ ๔ ประกอบด้วย
๑. นายสุวิทย์ ชินศรี อดีตข้าราชการบำนาญ อดีตข้าราชการครูโรงเรียนสงขลา
วิทยาคม
๒. นางเคลื่อน ไทรแก้ว (ถึงแก่กรรม)
๓. อาจารย์คล่อง โรจนเมธากุล ข้าราชการบำนาญ อดีตครูใหญ่
๔. นายเคล้า โรจนเมธากุล ผู้วายชนม์
๕. นางปราณี ศรีทองกลาง อดีตข้าราชการพยาบาลวิชาชีพระดับ ๘ โรงพยาบาล
มหาราช นครศรีธรรมราช
๖. นายวิจิตร โรจนเมธากุล หรือหมอวิจิตรแผนโบราณ “วิจิตรวัฒนาโฮส”
๗. นางสมใจ สุขช่วย อดีตข้าราชการครู (ถึงแก่กรรม)
๘. นายประจวบ โรจนเมธากุล อดีตลูกจ้างประจำสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท
(ถึงแก่กรรม)

ชีวิตครอบครัว

สมรสกับมโนราห์ชื่อดังของภาคใต้ คือ มโนราห์ฉลุย ประดิษฐ์ศิลป์ จังหวัดกระบี่ (ถึงแก่กรรม)
มีบุตรธิดา ด้วยกันทั้งหมด ๔ คน คือ



มโนราห์ฉลุย ประดิษฐ์ศิลป์ จังหวัดกระบี่
(ถึงแก่กรรม)

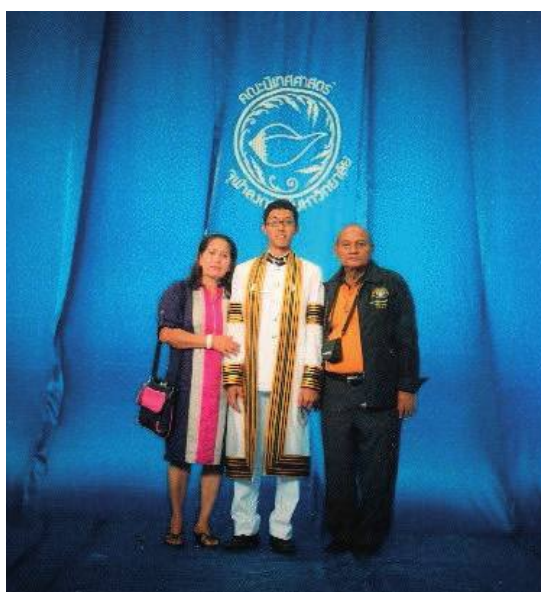


๑. นางอัจฉราวดี บุญโยประการ (บุตรบุญธรรม) สำเร็จการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ปัจจุบันประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จ.กระบี่
๒. นางปรีชาติ เจริญกรุง (สกุลเดิม โรจนเมธากุล) สำเร็จการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท ปัจจุบันประกอบอาชีพรับราชการกรมป่าไม้ กรุงเทพมหานคร คู่สมรส นายขวัญชัย เจริญกรุง รับราชการ กรมป่าไม้ มีบุตรธิดา จำนวน ๑ คน คือ นางสาว ศศิรา เจริญกรุง
๓. นางปัทมพร โรจนเมธากุล สำเร็จการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ปัจจุบันประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จ.นครศรีธรรมราช คู่สมรส นายโสภณ รักนุกุล มีบุตรชาย ๑ คน คือ นายสิทธิพันธ์ โรจนเมธากุล (หนังสือหา)
๔. นายธีรวุฒิ โรจนเมธากุล สำเร็จการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ปัจจุบันประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จ.กระบี่ คู่สมรส นางสาวคณินนิช ทาสีเพชร

หนังสือคุณยายและมโนราห์ฉลุย
ส่งเสียเลี้ยงดูลูกๆ ให้ได้รับการศึกษา
จนสำเร็จการศึกษาปริญญาทุกคน



สมรสกับนางลำไย ขาวสนิท มีบุตรด้วยกัน ๑ คน
คือ นายเสกสรร โรจนเมธากุล
สำเร็จการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท
ปัจจุบันประกอบอาชีพสื่อมวลชน กรุงเทพมหานคร



ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. ๒๔๙๕ สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ จากโรงเรียนวัดท่าลิพง
อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
- พ.ศ. ๒๕๒๔ สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ (เรียนทางไปรษณีย์)
จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้ จังหวัดสงขลา
- พ.ศ. ๒๕๕๐ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จากศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน
อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

นายเกล้า โรจนเมธากุล ได้รับการศึกษาในสายสามัญไม่ต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากครอบครัวมีฐานะยากจน ประกอบกับนายเกล้าน้อยมีความสามารถในการเล่นหนังตะลุง บิดาจึงให้ออกจากโรงเรียนเมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เพื่อมาประกอบอาชีพเล่นหนังตะลุงหารายได้ให้กับครอบครัว

นายเกล้าเริ่มแสดงหนังตะลุงตั้งแต่อายุประมาณ ๑๐ ปี เมื่อแสดงหนังตะลุงมาได้ระยะหนึ่งก็มีความรู้สึกว่าความรู้ที่จะนำมาถ่ายทอดสำหรับการแสดงหนังตะลุงมีไม่เพียงพอ ประกอบกับได้รับคำแนะนำจากพี่ชายต่างมารดา คือ อาจารย์สุวิทย์ ชินศรี ให้เรียนศึกษาเพิ่มเติมในระดับที่สูงขึ้น จึงได้ศึกษาเพิ่มเติมในสายสามัญหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ ๓ จนได้วุฒิการศึกษาประถมศึกษาปีที่ ๖ (เรียนทางไปรษณีย์) ต่อมาได้สมัครเรียนกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ได้วุฒิมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และ ๖ ตามลำดับ นายเกล้านับเป็นบุคคลตัวอย่างในสมัยก่อนที่ขาดโอกาสทางการศึกษา แต่ก็มี ความมุ่งมั่นพยายามในการที่จะเพิ่มวุฒิการศึกษาของตนเองเท่าที่พอจะมีโอกาสทำได้ โดยเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ด้วยวัย ๖๕ ปี

นายเกล้านอกจากจะรับถ่ายทอดวิชาการแสดงศิลปะหนังตะลุงจากบิดา และครูหนังตะลุงตามที่ได้กล่าวแล้ว ก็ยังอาศัยการฝึกฝนและศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการฟัง จดจำ ศึกษาจากตำรา เข้ารับการฝึกอบรม สัมมนา และหาประสบการณ์เพิ่มเติมด้วยการเข้าหาสนทนากับพระสงฆ์ พุทธศาสนิกชนกับบุคคลที่มีความรู้ รับฟังข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ หลาย ๆ แหล่ง สำหรับประยุกต์ใช้ในการแสดงหนังตะลุง ขณะเดียวกันก็นำมาผสมผสานประกอบกันอย่างสอดคล้องกับขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การศึกษาด้านศิลปะการแสดง

พ.ศ. ๒๔๙๒-๒๔๙๕

ศึกษาศิลปะการแสดงหนังตะลุงกับพ่อหนังสี่ซุม ซึ่งเป็นบิดาโดยการติดตามไปแสดงตามสถานที่ต่างๆ โดยศึกษาวิธีการซักรูป การปักรูป การเชิดรูป ตลอดจนการขับขานบทกลอน และถ่ายทอดความรู้ไสยศาสตร์คาถาต่าง ๆ เกี่ยวกับการเล่นหนังตะลุง

พ.ศ. ๒๔๙๖-๒๕๐๐	ติดตามและฝึกหัดเล่นหนังตะลุงกับนายหนังคณะต่าง ๆ เช่น หนังเกลื่อนงามข้า หนังจันทร์แก้ว บุญขวัญ หนังประทีน บัวทอง หนังแคล้ว เสียงทองหนังจูเลียม หนังศรีพัฒน์ และหนังข้า พันวาว เป็นต้น
พ.ศ. ๒๕๐๐	ประกอบพิธีครอบมือกับหนังจันทร์แก้ว บุญขวัญ จากนั้น ก็ได้เล่นหนังตะลุงให้ครบ สามวัดสามบ้าน ตามธรรมเนียมของหนังตะลุงใหม่ ที่เมื่อผ่านการทำพิธีครอบมือแล้วจะต้องเล่นหนังตะลุงในวัดให้ครบสามวัด และเล่นตามหมู่บ้านต่างๆ ให้ครบสามแห่ง จึงจะได้รับการยอมรับว่าเป็นนายหนังตะลุงอย่างสมบูรณ์ นายหนังตะลุงที่ผ่านการประกอบพิธีครอบมือ จะมีคุณสมบัติคือสามารถแสดงหนังตะลุงเพื่อแก้บนได้ ด้วยเหตุนี้ นายเคล้าจึงมักจะได้รับเชิญให้ไปแสดงหนังตะลุงในงานแก้บนต่าง ๆ บ่อยครั้งเช่นกัน
ประวัติการทำงาน การแสดงหนังตะลุง	
พ.ศ. ๒๔๙๕	นายเคล้าติดตามหนังสี่ซุ้มผู้เป็นบิดาไปแสดงตามท้องถิ่นต่าง ๆ บางครั้งบิดาจะให้แสดงแทนในบางตอน และได้มีโอกาสแสดงหนังตะลุงด้วยตัวเองตลอดเรื่องเป็นครั้งแรก โดยแสดงแทนหนังสี่ซุ้มที่ป่วยตลอดทั้งสามคืน
พ.ศ. ๒๕๐๑	นายเคล้าได้ติดตามบิดาไปแสดงตามท้องถิ่นต่าง ๆ ต่อมาได้ชมการแสดงหนังตะลุงของหนังแคล้วเสียงทอง คณะหนังตะลุงที่มีชื่อเสียงโด่งดังมากในขณะนั้น มีความประทับใจและเกิดแรงบันดาลใจให้ตัดสินใจตัดสินใจยึดอาชีพนายหนังตะลุง
พ.ศ. ๒๕๐๒	นายเคล้าเริ่มเล่นหนังตะลุงอย่างจริงจังและรับการแสดงเป็นอาชีพ นิยายหนังตะลุงที่สร้างชื่อเสียงให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางครั้งแรกคือเรื่อง “กองทัพธรรม” ซึ่งได้เค้าโครงเรื่องมาจากหนังแคล้ว เสียงทอง แล้วนำมาดัดแปลงเพิ่มเติมรายละเอียด
พ.ศ. ๒๕๐๙-๒๕๒๑	เป็นช่วงเวลาที่ชื่อเสียงโด่งดัง มีชนมากกว่าจ้าง (เครื่องเชิญตามประเพณีภาคใต้) ให้แสดงทั่วภาคใต้และกรุงเทพมหานครไปจนถึงประเทศมาเลเซีย ในช่วงระยะเวลา ๑๓ ปีนี้ ไม่เคยแข่งขันแพ้คณะหนังตะลุงอื่นๆ เลย
พ.ศ. ๒๕๒๘ - ปัจจุบัน	รับงานแสดงหนังตะลุง แล้วแต่โอกาสต่างๆ เช่น งานแก้บน งานการแสดงสาธิตงานการครอบมือลูกศิษย์ และงานการไหว้ครูหนังตะลุง เป็นต้น และรับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการแสดงหนังตะลุง ตลอดจนการสาธิตการแสดงหนังตะลุงให้กับนิสิต นักศึกษา และเยาวชน

สิ่งที่นายหนังตะลุงเคล้าน้อยได้กระทำอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้ความสามารถด้านการแสดงหนังตะลุงให้กับบุคคลที่มีความสนใจ ปัจจุบันมีผู้ฝากตัวเป็นลูกศิษย์ให้นายหนังเคล้าน้อยทำการฝึกฝนด้านการแสดงหนังตะลุง และได้ทำการครอบมือให้ลูกศิษย์ไปแล้วประมาณ ๑๐๐ กว่าคน และด้วยความรู้ความสามารถ ตลอดจนความเชี่ยวชาญด้านการแสดงหนังตะลุง จนมีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับของวงการแสดงศิลปะหนังตะลุง นายหนังเคล้าน้อยจึงได้รับการยกย่องให้เป็นหนังตะลุงชั้นครูคู่เมืองนครศรีธรรมราช (วิมล คำศรี, ๒๕๔๙) และมักจะได้รับการติดต่อสัมภาษณ์ประวัติ ผลงาน และขอให้ถ่ายทอดการแสดงศิลปะหนังตะลุงอย่าง

ต่อเนื่องตลอดมา ซึ่งหนังเคล้าน้อยก็ทำด้วยความเต็มใจ ทั้งนี้เนื่องจากต้องการที่จะอนุรักษ์ให้หนังตะลุงคงอยู่คู่กับลูกหลานชาวปักษ์ใต้ และเป็นมรดกอันล้ำค่าอยู่คู่คนไทยตลอดไป

การแสดงมโนราห์

พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๒

แสดงหนังตะลุง แข่งขันประชันกับมโนราห์ฉลุย ประดิษฐ์ศิลป์ จังหวัดกระบี่ ซึ่งเป็นมโนราห์ที่มีชื่อเสียงโด่งดังในขณะนั้น เกิดความสนิทสนมและได้แต่งงานกัน ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ หนังเคล้าน้อยได้แสดงหนังตะลุงควบคู่ไปกับการช่วยแต่งกลอนให้กับมโนราห์ฉลุยเพื่อช่วยในการแสดง

พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๓๓

หนังเคล้าน้อย ได้มีบทบาทสำคัญในการเป็นที่ปรึกษาและสร้างสรรค์แนวคิดที่สำคัญเพื่อพัฒนาการด้านการแสดงมโนราห์ให้กับมโนราห์ฉลุย ประดิษฐ์ศิลป์ จนมีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วทั้ง ๑๔ จังหวัดภาคใต้ ได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย

- รางวัลชนะเลิศ การแข่งขันมโนห์รา ระหว่างมโนราห์ฉลุย ประดิษฐ์ศิลป์ กับมโนห์ราปรีชา อำนวยศิลป์ ณ วัดพาศิขรรัตนานุกุล ได้ถ้วยรางวัลจากธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขา กระบี่ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๕

- รางวัลชนะเลิศ การแข่งขันมโนห์รา ในงานประเพณีปล่อยเต่าและลูกกระลงทะเล จังหวัดพังงา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑

- รางวัลชนะเลิศ ณ สนามที่ว่าการอำเภอทุ่งสง วันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๗ จาก หนังสือเจริญ บันเทิงศิลป์

- รางวัลชนะเลิศ เพชรตัดเพชร พลัง ๒ ได้ถ้วยรางวัลจาก ดร.เวคิน นพินิตย์

- รางวัลชนะเลิศ การแข่งขันประชันโรง ระหว่างมโนราห์ฉลุย ประดิษฐ์ศิลป์ กับมโนห์ราเดิม เมืองตรัง ณ สนามหน้าเมืองนครศรีธรรมราช ได้รางวัล ช้างทองคำ จากนายพ่วง ช่วยคงทอง

- รางวัลชนะเลิศ การแข่งขันมโนราห์ ณ สนามหน้าเมืองนครศรีธรรมราช ได้รางวัล ช้างเผือกทอง จากนายพ่วง ช่วยคงทอง

- รางวัลชนะเลิศ จากหน่วยงานราชการ และเอกชนที่จัดการแข่งขัน เช่น มณฑลทหารบกที่ ๕ จังหวัดนครศรีธรรมราช คณะกรรมการจัดงานวันสารทไทยของจังหวัดกระบี่ คณะกรรมการจัดงานชิงชนะเลิศโนห์ราปักษ์ใต้

- รางวัลผู้หญิงเก่ง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ในวันสตรีสากล



มโนราห์ฉลุย ประดิษฐ์ศิลป์ จังหวัดกระบี่

ผลงานการแสดงทมิฬโนราห์ฉลุย ประดิษฐ์ศิลป์ มีความประทับใจที่สุด ในขณะที่มีชื่อเสียงโด่งดัง ก็คือ ได้มีโอกาสรำนหน้าพระที่นั่ง เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ เสด็จพระราชดำเนิน ณ จังหวัดภูเก็ต และได้มีโอกาสแสดงความจงรักภักดีต่อสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในคราวไปแสดงที่สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗

วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๓ มโนราห์ฉลุยได้ล้มป่วยด้วยโรคปัจจุบันและเสียชีวิตอย่างกะทันหัน กำหนดการพิธีพระราชทานเพลิงศพได้จัดขึ้น ณ วัดธรรมมาจุสรธรรมาราม อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ เป็นระยะเวลา ๗ วัน ๗ คืน โดยมีบรรดาลูกศิษย์นำมหรสพการแสดงหนังตะลุงและมโนราห์มาจัดแสดงทุกคืน เพื่อเป็นการรำลึกและแสดงถึงความกตัญญูแก่ทมิฬที่ต่ออาจารย์ทั้งสองท่าน คือนายหนึ่งเคล้าน้อย และมโนราห์ฉลุย ที่ได้ถ่ายทอดวิชาด้านศิลปะการแสดงหนังตะลุง และมโนราห์ นอกจากนั้นภายในงานได้จัดให้มีนิทรรศการเกี่ยวกับประวัติ ผลงานด้านการแสดงของมโนราห์ฉลุย มโนราห์ฉลุยได้รับพระราชทานเพลิงศพเป็นกรณีพิเศษ ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๓ หนึ่งเคล้าน้อยได้จัดงานพระราชทานเพลิงศพให้แก่มโนราห์ฉลุยภรรยาคู่ทุกข์อย่างสมเกียรติ พร้อมทั้งได้ร่วมต้อนรับ ฯพณฯ นายชวน หลีกภัย อดีตนายกรัฐมนตรี ที่ได้ให้เกียรติเดินทางมาเป็นประธานในพิธีพระราชทานเพลิงศพเป็นกรณีพิเศษให้กับมโนราห์ฉลุย ประดิษฐ์ศิลป์



นายชวน หลีกภัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายกรัฐมนตรีคนที่ ๒๐ และรื้อบ้านันตรศิลป์
ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีพระราชทานเพลิงศพ
เป็นกรณีพิเศษ ให้กับมโนราห์ฉลุย ประดิษฐ์ศิลป์ จ.กระบี่

พ.ศ. ๒๕๕๑

หนึ่งเคล้าน้อยได้รับการสนับสนุนจากสภาวัฒนธรรมตำบลปากส้าย อำเภอเหนือคลอง ให้จัดทำโครงการภูมิปัญญาท้องถิ่นศิลปพื้นบ้าน ร่วมกับมโนราห์ฉลุย เพื่อทำการฝึกสอนการร่ายรำมโนราห์ และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมด้านการแสดงมโนราห์ และหนังตะลุง ให้แก่บรรดาลูกศิษย์และเยาวชนหลายรุ่น



การประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว

- พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๕๒ เป็นผู้จัดรายการงานประจำปีวัดเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ เพื่อหารายได้สนับสนุนการบูรณะ ปฏิสังขรณ์วัดเหนือคลอง โดยจัดเป็นประจำทุกปีต่อเนื่องกันมาประมาณเกือบ ๓๐ ปี ระยะเวลาในการจัดครั้งละประมาณ ๗-๑๐ วัน นายเกล้าเป็นผู้จัดรายการที่มีชื่อเสียงของอำเภอเหนือคลอง เพื่อต้องการอนุรักษ์ศิลปะแขนงนี้ให้ยู่คู่รุ่นลูกรุ่นหลานตลอดไป
- พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๔๕ ทำสวนกาแฟ ทำนา จังหวัดกระบี่
- พ.ศ. ๒๕๔๕-ปัจจุบัน ทำสวนยางพารา และสวนปาล์มน้ำมัน จังหวัดกระบี่

การส่งเสริมและเผยแพร่การใช้ประโยชน์จากยาสมุนไพร

พ.ศ. ๒๕๑๐-ปัจจุบัน ผลงานดีเด่นและน่ายกย่องของนายหนังเกล้าน้อยก็คือ การส่งเสริมและเผยแพร่รณรงค์การใช้ยาสมุนไพร โดยเมื่อนำคณะไปทำการแสดงหนังตะลุง หรือแสดงมโนราห์ของมโนราห์ฉลุย ก็จะมีการนำยาพระยาจิว สรรพคุณ แก้ลม จุกเสียด แน่นหน้าอก ออกจำหน่ายและแจกจ่าย ให้กับประชาชนผู้ชมหนังตะลุง และมโนราห์ทุกครั้ง จนแทบจะเรียกได้ว่ายาพระยาจิวได้กลายเป็นสัญลักษณ์หรือเอกลักษณ์ประจำตัวอย่างหนึ่งของคณะนายหนังเกล้าน้อย และมโนราห์ฉลุย ประดิษฐ์ศิลป์ ไปเสียแล้ว และได้ขึ้นทะเบียนถูกต้อง โดยได้รับการรับรองจากคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ทะเบียนเลขที่ G ๓๙๐/๓๐



ผลงาน

๑. สิ่งจูงใจและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงหนังตะลุง

เด็กชายเกล้า มีเลือดศิลปินหนังตะลุงมาแต่กำเนิด คือมีปู่ เป็นนายหนังตะลุงชื่อนายหนังคง และมีพ่อเป็นนายหนังตะลุงคือนางสีขุม โดยพ่อหนังสีขุมเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถด้านการแสดงหนังตะลุงโดยเฉพาะเรื่องรามเกียรติ์ จนได้ฉายา นางสีขุมจอมรามเกียรติ์ มีรูปหนังตะลุงมากถึง ๓ แผง เด็กชายเกล้าจึงเติบโตมาท่ามกลางกลิ่นไอของศิลปินหนังตะลุง

พ.ศ. ๒๕๔๒ นางสีขุมได้พาดังเด็กชายเกล้าไปฝากครูพิณ ไสยวงศ์ ครูใหญ่โรงเรียนวัดท่าลิพง (ปัจจุบันคือโรงเรียนชุมชนวัดท่าลิพง) เพื่อเข้าศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ระยะเวลา ๔ ปีที่เรียนชั้นประถมศึกษา เด็กชายเกล้าสนใจเรื่องการเล่านหนังตะลุงมาก เมื่อคุณพ่อหรือนางสีขุมนำคณะหนังตะลุงไปแสดงในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง ที่เด็กชายเกล้าสามารถเดินทางด้วยเท้าตามไปถึงได้ เด็กชายเกล้าก็จะตามไปดูพ่อเล่นหนังตะลุงแทบทุกครั้ง โดยเมื่อถึงเวลาตกเย็นหลังเลิกเรียนก็จะสละพากระดานเลขตามพ่อไปที่โรงหนังตะลุง ในสมัยก่อนไม่ค่อยได้ไปแสดงที่ต่างจังหวัด เนื่องจากการคมนาคม

ไม่สะดวกต้องเดินทางด้วยเท้า ฝ่าติดตามการแสดงหนังตะลุงของหนังสีซุมจนสว่าง เสร็จแล้วจึงเดินเท้าไปเรียนหนังสือต่อในวันนั้น

ตลอดระยะเวลา ๔ ปี (ช่วงที่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๔) ที่ได้มีโอกาสติดตามหนังสีซุมไปแสดงหนังตะลุง จึงทำให้เด็กชายเคล้าเกิดความชอบ และต้องการที่จะเจริญรอยตามพ่อ ด้านหนังสีซุม เมื่อเห็นว่าเด็กชายเคล้ามีความสนใจในการเล่นหนังตะลุง ก็ได้ทำการถ่ายทอด และให้คำแนะนำบ้างในบางโอกาสตามแต่เวลา และสถานที่ที่สะดวก จนหนังเคล้าน้อยมีความเข้าใจ และเกิดความมั่นใจในใจว่า จะสามารถเล่นหนังตะลุงได้เท่ากับหรือดีกว่าพ่อ เพราะตลอดระยะเวลา ๔ ปีที่ได้ติดตามไปดูหนังสีซุมแสดงหนังตะลุง ทุกสิ่งทุกอย่างได้สัมผัสได้แทรกซึมสู่หนังเคล้าน้อย ไม่ว่าจะเป็นการขับขานบทกลอน การดำเนินเรื่องนิยายหนังตะลุง การปรับสำเนียงเสียงตัวละคร การเล่นมุขตลก เป็นต้น เพียงแต่ตอนนั้น เด็กชายเคล้ายังไม่มีโอกาสได้แสดงออก เนื่องจากนายหนังตะลุงจะเดินทางไปทำการแสดงหนังตะลุงได้ จะต้องมีการกำหนดนัดหมายให้ไปแสดงว่า ต้องการให้แสดงในงานอะไร เช่น งานศพ งานบวชนาค งานแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ งานเทศน์มหาชาติ ของวัดต่าง ๆ งานโรงเรียน งานกำนัน หรืองานเทศกาลประจำปีคืองานทำบุญวันสารทเดือนสิบ จัดแสดงที่สนามหน้าเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นต้น และจะมีการกำหนดนัดหมายให้ทำการแสดงหนังตะลุง โดยระบุเป็นเดือน และข้างขึ้น ข้างแรม เพราะสมัยก่อนยังไม่มีปฏิทินวันที่

พ.ศ. ๒๔๙๕ ตรงกับวันเดือน ๙ ขึ้น ๑๐ ค่ำ คุณครูแดง แก้วเขียว ครูใหญ่โรงเรียนบ้านเกาะทวด หมู่ที่ ๑ ตำบลเกาะเกด กิ่งอำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เสียชีวิตด้วยโรคลมปึงจัน ญาติพี่น้อง ลูกศิษย์ และเพื่อนครู จึงร่วมกันกำหนดบำเพ็ญกุศลศพที่บ้านเกาะทวดเป็นเวลา ๓ คืน ซึ่งทางคณะเจ้าภาพก็ได้รับหนังสีซุมให้ไปทำการแสดงหนังตะลุงเรื่องรามเกียรติ์ เด็กชายเคล้า ซึ่งขณะนั้นกำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัดท่าลิ้ง และทราบว่าพ่อหนังสีซุมจะต้องนำคณะหนังตะลุงไปทำการแสดงในงานศพบ้านครูแดงหมู่ที่ ๑ ตำบลเกาะเกด ซึ่งอยู่ไม่ไกลกับบ้านเด็กชายเคล้า ที่อยู่หมู่ ๙ ตำบลเกาะเกดเช่นกัน ในวันนั้นหลังจากเลิกเรียนแล้ว เด็กชายเคล้าก็รีบกลับไปตอนควายที่เลี้ยงไว้ประมาณ ๖-๗ ตัวเข้าคอก อาบน้ำแต่งตัว เดินเท้าตัดท้องทุ่งท้องนาระยะทางประมาณ ๔-๕ กิโลเมตร เมื่อติดตามหนังสีซุมไปดูการแสดงหนังตะลุงดังเช่นทุกครั้ง

หน้าโรงหนังตะลุงมีผู้ชมมากมายมารอดูหนังสีซุมแสดงเรื่องรามเกียรติ์ แต่เนื่องจากนายหนังสีซุมไม่สบายไม่สามารถทำการแสดงหนังตะลุงในช่วงเวลาดังกล่าวได้ จึงจำเป็นต้องนอนพัก เมื่อถึงเวลาการแสดงหนังตะลุง ผู้ชมต่างร้องขอให้ลูกศิษย์ของหนังสีซุมคนใดก็ได้เล่นหนังตะลุงแทนหนังสีซุมไปพลางก่อน เมื่อหนังสีซุมพักผ่อนเพียงพอแล้วค่อยมาแสดงหนังตะลุงให้ผู้ชมดูก็ได้ นายแดง วิทา คนเป่าปี่ในขณะนั้น จึงบอกกับผู้ชมไปว่าลูกศิษย์พ่อหนังสีซุมที่จะสามารถเล่นหนังตะลุงแทนได้ในขณะนี้ยังไม่มี มีแต่ลูกชายนายหนังสีซุม แต่เป็นเด็กและยังเรียนหนังสือไม่จบชั้น ป.๔ ซึ่งทางเจ้าภาพก็ไม่ขัดข้องที่จะให้เด็กชายเคล้าได้แสดงหนังตะลุงแทนหนังสีซุมไปพลางก่อน เพื่อที่ภายในงานจะได้มีเสียงประโคมของเครื่องดนตรี หนังตะลุง จะได้ไม่เงียบเหงา เด็กชายเคล้าจึงถือโอกาสดังกล่าวทำการแสดงหนังตะลุงแทนหนังสีซุมทันที ผลปรากฏว่าเป็นที่ชื่นชมของทั้งคนดูในงานศพ เจ้าภาพ และลูกคู่ เป็นอย่างมาก และเมื่อหนังสีซุมได้พักผ่อนเพียงพอแล้วจะทำการแสดงหนังตะลุงต่อไป ก็ได้รับการทักทวนให้ปล่อยให้เด็กชายเคล้าได้แสดงหนังตะลุงต่อไปจนตลอดคืน และอีก ๒ คืนที่เหลือทางเจ้าภาพก็ขออนุญาตหนังสีซุมให้เด็กชายเคล้าได้ทำการแสดงหนังตะลุงต่อไปจนจบงาน เพราะเด็กชายเคล้าสามารถแสดงหนังตะลุงได้ดีมากในระดับหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอายุ การนำเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจชวนให้ติดตาม การใช้ปฏิภาณไหวพริบ มีการสอดแทรกสุภาษิต หรือเล่นตลกโปกฮาได้ไม่หยาบโลน เป็นต้น จนมีการกระจายข่าวไปทั่วถึงความสามารถของเด็กชายเคล้าที่สามารถเล่นหนังตะลุงแทนนายหนังสีซุมได้

พ.ศ. ๒๔๙๖ หนังสือเล่มน้อยก็ออกจากโรงเรียนประชาบาลจะไปต่อมัธยม พ่อบอกว่าพี่ ๆ เรียนอยู่สองคนแล้วคือนายสุวิทย์กับนายคล่อง อย่าเพิ่งเรียนเลยพ่อส่งให้ไม่ทัน เด็กชายเคล้าเล่นหนังได้แล้วก็เล่นหนังดีกว่า ได้เงินเร็ว หากได้มาพอจะได้ช่วยเหลือครอบครัวและส่งให้พี่ ๆ น้อง ๆ เรียนให้จบ พ่อบอกว่าเล่นหนังรายได้ดี เพราะในงานศพครูแดง ๓ คืนได้เงินค่าโรง ๖๐๐ บาท (คืนละ ๒๐๐ บาท) จ่ายลูกคู่หรือลูกน้องช่วยตีเครื่อง ๖ คน คนละ ๒๐ บาทเท่ากับ ๑๒๐ บาท เหลือนายหนังคืนละ ๘๐ บาท ๓ คืนเหลือ ๒๔๐ บาท คุณพ่อบอกว่าพ่อขอ ๔๐ บาท ที่เหลือให้เก็บไว้ไปใช้ที่โรงเรียน เด็กชายเคล้าได้เงิน ๒๐๐ บาท เก็บรักษาเองยังไม่เป็น ก็พาวิ่งไปฝากแม่เทียนให้เก็บรักษาไว้ให้

ต่อจากนั้นเวลาคนไปรับหนังตะลุงของพ่อสีชุม พ่อมักจะถามว่าเอาหนังพ่อหรือหนังลูกบ้าง ช่วงหลังส่วนใหญ่เขาจะรับหนังลูกบ้าง เด็กชายเคล้าก็เล่นมาเรื่อย จนชื่อเสียงขจรต่างตำบลต่างอำเภอและจังหวัดใกล้เคียงเช่น พัทลุง สงขลา ตรัง สุราษฎร์ธานี จนประชาชนผู้ชมให้ชื่อคณะว่า “หนังสือเล่มน้อย” เพราะแสดงได้ดีตั้งแต่อายุน้อย และยังเป็นเด็กตัวน้อยๆ

พ.ศ. ๒๕๐๐ ความเจริญของบ้านเมืองก็เปลี่ยนแปลง หนังตะลุงต้องมาใช้เครื่องปั่นไฟเพื่อช่วยให้แสงเสียงดีขึ้น ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๕ - ๒๕๐๐ เล่นปากเปล่า ใช้ตะเกียงกลองต่อตะเกียงเจ้าพายุ เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลง จำเป็นที่นายหนังสือเล่มน้อยหนังรุ่นใหม่ต้องพัฒนาแต่ไม่มีทุน หนังสือชุมพาลูกชายไปขอความช่วยเหลือจากญาติที่ตำบลตะเคร็ง อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช เพราะต้นตระกูลของพ่อสีชุมอยู่ที่ ต.ตะเคร็ง อ.ชะอวด โดยพ่อสีชุมไปบอกญาติว่าจะมาขอเงินเพื่อไปลงทุนในการซื้ออุปกรณ์ประกอบในการแสดงหนังตะลุงให้ลูกบ้าง ญาติพอรู้ความประสงค์ก็รีบสนับสนุนทันที โดยกำหนดวันขึ้นเดือน ๖ พ.ศ. ๒๕๐๐ ให้หนังสือเล่มน้อยแสดงให้ญาติดูในวัดตะเคร็ง ๑ คืน วัดควนยาว ๑ คืน ให้ญาติๆ รวบรวมเงินที่จะช่วยเหลือไปให้สองจุด ปรากฏว่าญาติ ๆ ไปสนับสนุนกันมาก เพราะญาติมั่นใจว่าได้ผลแน่นอน

คุณพ่อสีชุมบอกว่าเงินที่ญาติรวมกันให้มาซื้อเครื่องปั่นไฟพร้อมอุปกรณ์ครบชุดแล้ว ยังเหลือเอาไปตัดรูปหนังได้อีกหนึ่งแผง ไม่ต้องใช้รูปเรื่องรามเกียรติ์ของพ่ออีกต่อไป จอหนังก็ตัดใหม่ โหม่ง ฉิ่ง ทับกลอง ก็เป็นของใหม่หมด ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๑ เป็นต้นมา หนังสือเล่มน้อยโด่งดังไปทั่วทั้งภาคใต้ ด้วยอายุเพียง ๑๖ ปี



ภาพเครื่องดนตรี: (จากซ้ายสุด) ผ้าหนัง - โหม่งและฉิ่ง - กลอง - ทับ

๒. เทคนิค วิธีการการสร้างสรรคผลงานการแสดงจากอดีตถึงปัจจุบัน

เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์ผลงานของนายหนังตะลุงเคล้าน้อยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันก็คือ การปรับตัวเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพิ่มเติมตลอดเวลา ขณะเดียวกันขนบธรรมเนียมประเพณีแต่โบราณก็ต้องไม่ทิ้งนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมปัจจุบัน ผลงานที่ปรากฏออกมาจะสามารถเป็นผลงานที่ได้รับการยอมรับในวงกว้างมากกว่า ขณะเดียวกันก็ต้องไม่ละทิ้งจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้เกิดจากการสร้างสรรค์ผลงาน โดยการสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปะการแสดงหนังตะลุงของนายหนังสือเล่มน้อย มีวัตถุประสงค์ก็เพื่อดำรงรักษาไว้ซึ่งศิลปะพื้นบ้านของภาคใต้ ให้คนรุ่นหลังได้รู้สึกรักและหวงแหนรักษาไว้เป็นวัฒนธรรมที่ดีของชาติสืบต่อไป



หนังเค้าน้อย เป็นผู้ยึดหลักการแสดงหนังตะลุงตามแบบโบราณ คือหลักที่ว่า “นายหนังคือนักเล่านิทาน ยามราตรี” ซึ่งหมายถึง นายหนังเป็นผู้มาเล่าเรื่องราว หรือนิยายให้ชาวบ้านฟังยามค่ำคืน ผ่านการขับบทหนัง การเชิดรูป และการเจรจา ดังนั้นแก่นของความเป็นนายหนังก็ต้องเล่านิยายให้เป็นเรื่อง และให้รู้เรื่อง ต้องไม่ทิ้งโครงเรื่องที่จะเล่า อีกทั้งผลงานด้านศิลปะหนังตะลุงยังเป็นสื่อสร้างสรรค์สังคม ช่วยในการสอนด้านศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรมให้กับผู้ชม โดยผ่านทางบทกลอนขับขาน และบทบาทการแสดงของตัวละครในนิยายหนัง

ตะลุง ซึ่งบทสรุปของนิยายในหนังตะลุงมักจะสรุปได้ว่า “ธรรมะย่อมชนะอธรรม” อันเป็นการสอนให้บุคคลยึดมั่นในการทำความดี ไม่ย่อท้อหรือเห็นว่าการกระทำไม่ดียะช่วยให้คนได้ดีไปได้ ดังพระราชดำรัสของในหลวง ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมคนดีให้ได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ

หนังเค้าน้อยกล่าวว่า ปัจจุบันหนังตะลุงจำนวนมากนิยมเล่นหนังตะลุงกันแบบ “ทอล์กโชว์” เสียมากกว่า คือเน้นแต่เล่นมุขตลกเสียทั้งเรื่อง โดยไม่ยึดโครงเรื่องนิยายที่กำลังเล่น แบบนี้ทำให้ผู้ชม “ดูไม่รู้เรื่อง” ว่านายหนังกำลังเล่นเรื่องอะไร เพราะได้เพียงแต่ความสนุกจากการฟังมุขตลกต่างๆ เท่านั้น หนังเค้าน้อย ไม่เห็นด้วยกับวิธีการเล่นเช่นนี้ จึงยังถือคติการเล่น “เอาเรื่อง” แบบโบราณมาจนถึงปัจจุบันอย่างไม่เปลี่ยนแปลง

๓. ความโดดเด่น เอกลักษณ์เฉพาะตัว



ภาพประกอบ: สีแก้ว (ซ้าย) ยอดทอง (ขวา)

หนังเค้าน้อยมีน้ำเสียงไพเราะในการขับบทกลอน มีบทเจรจาที่กินรูป (เข้ากับรูป) เช่น พูดเสียงผู้หญิงได้เหมือนกับเสียงผู้หญิงแท้ ๆ สามารถขับขานบทกลอนสดได้โดยไม่ต้องมีการร่างบทกลอนมาก่อนล่วงหน้า (กลอนมุขโต) มีการแทรกนิทานอิงธรรมะ ลูกคู่ในคณะมีฝีมือเยี่ยมในการเล่นดนตรีประกอบ มีรูปแบบการนำเสนอเนื้อเรื่อง หรือลีลาในการแสดงหนังตะลุงที่ชวนให้ติดตาม ตลกไม่หยาบโลน จะใช้การแสดงตลกในลักษณะคำผวน พูดสองแง่สองง่ามให้ผู้ชมได้ขบคิด องค์ประกอบหลักของการแสดงหนังตะลุงที่เป็นเอกลักษณ์ ได้แก่ ตัวตลกเอกประจำคณะ อ้ายแก้วหัวกบ หรือสีแก้ว และ ยอดทอง ศิลปะการเล่นตัวตลกและบทตลกก็เป็นหัวใจสำคัญของการแสดงหนังตะลุง

สีแก้ว เป็นตัวตลกมีรูปร่างอ้วน คอสั้น เสียงพูดอยู่ในคอคล้ายกบ ชอบพูดโกล่โล่เอิกไม่เข้าเรื่อง ฟังแล้วน่าหัวเราะ ส่วนยอดทองนั้นผมหยิก หน้าคล้ายๆ จระเข้ มีนิสัยร่าเริง เจ้าชู้ ชอบคนสวยๆ งาม ๆ จนเขาเรียกกันว่า ไอ้ทองบ้านาย เพราะมักชอบคนยศศักดิ์สูง ๆ เช่น นางเอก เจ้านาย เป็นต้น

ทั้งนี้ พ่อท่านจ๊ับ เป็นพระอาจารย์ของหนังเค้าน้อย โรจนเมธากุล (ศิลปินแห่งชาติ) ท่านได้ตัดรูป "ตาสีแก้ว" และรูปนายยอดทอง ตัวตลกเอกของหนังเค้าน้อย จากหนังโพนแตก ปลุกเสกในอุโบสถ ๑ ไตรมาสจนแล้วเสร็จ จึงมอบรูปตาแก้วตาทองให้หนังเค้าน้อยไปแสดงจนมีชื่อเสียงโด่งดัง เป็นขวัญใจผู้ชม และรูปตาสีแก้วนี้ถือเป็นรูปหนังศักดิ์สิทธิ์ ถึงขั้นว่า "บนรับ" ไม่ว่าจะเป็นบนขอลูกชาย ขอกำไรในการทำธุรกิจ ค้าขาย ของหาย โชคลาภ สอบทำงาน เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง และอีกมากมาย เรียกได้ว่านึกอะไร บนอะไร ขอได้สารพัดนึกโดยแท้ พ่อท่านจ๊ับ มรณภาพ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๗ ณ โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช แพทย์บันทึกการมรณภาพว่าปอดวายและติดเชื้อเข้ากระแสโลหิต สิริอายุ ๘๒ พรรษา



พระอาจารย์จับ อุทโย อดีตเจ้าอาวาสวัดท่าลิพง (มรณภาพ) เป็นผู้ปลุกเสกหนังโพนในอุโบสถ ๑ ไตรมาส



หนังโพนที่ใช้มาตีคู่รูปดาสี่แก้วและรูปนายยอดทอง ตัวตลกเอกของหนังเค็ล้า

นิยายหนังตะลุง

การสร้างสรรค์นิยายการแสดงหนังตะลุงที่แต่งโดยหนังเค้าน้อยเอง จะใช้วิธีการศึกษาเรียนรู้จากหนังสือตำรา โดยหนังสือที่อ่านมากและนำมาใช้บ่อย คือ หนังสือของหลวงวิจิตรวาทการ ปิ่น มุกกันต์ ไม้เมืองเดิม หนังสืออ่านเล่นทั่วไป หนังสือขำขันขายหัวเราะ นิติสาร บางกอก คอลัมน์สีน้ำ หนังสือธรรมะ นักโกวาทย์ และเรียนรู้จากสื่อบุคคลโดยการพูดคุยสนทนาธรรมะกับพระผู้ใหญ่ ครูบาอาจารย์ผู้มีความรู้ในท้องถิ่น นำเอาหลักการและแนวคิดที่ได้รับจากแหล่ง ความรู้เหล่านั้นนำมาผสมผสาน และประยุกต์ใช้ในการแสดงหนังตะลุงจนได้รับฉายา “หนังเค้าน้อยเสียงหวาน นิทานดีมีธรรมะ”

การแสดงหนังตะลุงทุกครั้ง หนังเค้าน้อยจะมีพี่ชายทั้งสองคน คือ อาจารย์สุวิทย์ ชินศรี และอาจารย์คล่อง โรจนเมธากุล ไปติดตามนั่งชมการแสดง และเก็บรวบรวมข้อมูลการแสดงแต่ละครั้งเพื่อปรับปรุงแก้ไข โดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลเหตุการณ์บ้านเมืองต่างๆ รอบตัว หรือแม้แต่เหตุการณ์จากการเข้าอบรมสัมมนาครู ก็จะมีการจดบันทึกกลับมาเพื่อให้หนังเค้าน้อยนำไปดัดแปลงต่อเติมใช้ในการแสดงหนังตะลุง



พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๕ หนังเค้าน้อยใช้วิธีการเล่นหนังตะลุง โดยใช้นิยายเกี่ยวกับจักร ๆ วงศ์ ๆ หรือ เป็นจินตนิยาย ที่สอดแทรกธรรมะ และสุภาษิตต่าง ๆ เพื่อสอนเตือนบุคคล โดยนิยายหนังตะลุงที่มีชื่อเสียงโด่งดังในสมัยนั้น ได้แก่ เรื่องกองทัพธรรม และเรื่องกรรมของแม่ เป็นสื่อบันเทิงที่ชักนำผู้คนไปในทางที่ดี

พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๕ วิธีการสร้างผลงานด้านการแสดงหนังตะลุง จะเพิ่มเติมการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับด้านการเมือง และปัญหาทางด้านสังคม รูปแบบการแสดงหนังตะลุงบางเรื่องจะมีบทเจรจามากกว่าบทกลอน เพราะในยุค

พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้นมา ผู้ชมนิยมบทเจรจามากกว่าบทกลอน นายเค้าน้อยจึงต้องใช้บทเจรจาในการเข้าพระเข้านาง หรือบทสมทอ และบทอื่น ๆ ซึ่งผู้ชมชื่นชอบ เพราะเดินเรื่องเร็วไม่ล้าลาบ (ไม่อืดอาด)

แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการแสดงนิยายหนังตะลุงเรื่องใด หรือในยุคสมัยใด บทสรุปในนิยายหนังตะลุง ก็จะสรุปในลักษณะที่แฝงแง่คิดเรื่องคุณธรรมความดีงาม และ ความดีย่อมชนะความชั่วเสมอ



นิยายหนังตะลุงที่นายเคล้าน้อยใช้แสดงมีทั้งที่คิดโครงเรื่องเอง ได้เค้าโครงเรื่องจากหนังสือนวนิยายและหนังสือธรรมะ และจากการพูดคุยกับบุคคลที่มีความรู้ และโครงเรื่องที่ผู้อื่นประพันธ์ให้แต่ทุกเรื่องจะถูกนำเสนอผ่านศิลปะการเล่นหนังตะลุงอันเป็นเอกลักษณ์ของหนังเคล้าน้อย และความสามารถในการปรับเปลี่ยนการเล่นนิยายแต่ละเรื่องให้เข้ากับบริบทด้านสถานที่และเวลาทำการแสดง ศิษย์หลายคนของหนังเคล้าน้อยกล่าวว่า แม้จะแสดงเรื่องเดียวกัน แต่หากเปลี่ยนสถานที่ไปในแต่ละคืน มุกและสาระที่สอดแทรกก็จะ

ต่างกันไปให้เข้ากับผู้ฟังในทีนั้นๆ กล่าวกันว่าตามหนังเคล้าน้อยไปดูเรื่องเดียวกันสามคืน แต่ละคืนจะได้รสชาติไม่เหมือนกันเลย

รายชื่อนิยายหนังตะลุงที่นายเคล้า โรจนเมธากุล ใช้แสดงตั้งแต่เริ่มเล่นหนังตะลุงเป็นอาชีพจนถึงปัจจุบัน เช่น

๑. กองทัพธรรม
๒. กรรมของแม่
๓. ดาบล้างผลาญวิญญานผจญ (ได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันหนังตะลุง พ.ศ.๒๕๑๗)
๔. มนุษย์พันเหลี่ยม
๕. ราชธิดาสืบตระกูล
๖. ยอดกำพร้าว
๗. มนุษย์มหัศจรรย์
๘. อสุรคณองฤทธิ์
๙. มนุษย์ทองคำ
๑๐. ความลับพ่อปัญญาลูก
๑๑. เจ้าฟ้าเพชร
๑๒. เจ็อน้อย (เชิด ทรงศรี เป็นผู้ประพันธ์โครงเรื่องให้นายเคล้าน้อย)
๑๓. บุรุษสองแบบ
๑๔. พรายอภินิหาร
๑๕. พิภพมหัศจรรย์
๑๖. สองเจ้าฟ้าสืบทายาท
๑๗. พระแสงฉว้างค์
๑๘. แร่คำสาป
๑๙. ธรณีอย่ากินแสง
๒๐. เพชฌฆาต ๐๐๗
๒๑. จอมโจร ๓๕๗
๒๒. ศิกราชินีผีล้างแค้น
๒๓. ถ้ำคู่สิงห์

๒๔. ศีกศาสนา
๒๕. น้ำใจขันตริย์
๒๖. ผู้ตีตกยาก
๒๗. กลียุคในโลกโลกาภิวัตน์

นวนิยายหนังสือซึ่งเป็นที่ชื่นชอบของ “คือนั่งตง” และมักร้องขอให้นายหนังสือเล่มนี้ใช้แสดง อยู่เสมอ ได้แก่ เรื่อง *กองทัพธรรม* และ *กรรมของแม่* ซึ่งได้รับความนิยมสูงสุด และเป็นเรื่องที่หนังสือเล่มนี้มักใช้ในการเล่นประชันกับหนังสือเล่มอื่นจนทำให้ชนะในการประชันทุกครั้ง

“กรรมของแม่”

เมืองโพธิ์ประสาธน์ องค์พระราชากรมเมศวร์และพระนางเจ้าเกษุพิน เป็นผู้ครองนครนี้ เหตุการณ์ บ้านเมืองไม่ได้ปกติสุขมานานแล้ว เพราะนางนางเจ้าเกษุพินประชวรอย่างหนัก เนื่องจากความเสียพระทัยที่ ราชโอรสซึ่งมีพระชนม์ได้ ๑ ขวบ สูญหายไปในขณะที่พระนามผูกเปลไว้บนพลับพลาในพระราชอุทยาน อาการ ของพระนางมากจนถึงกับเสียสติ ราชารมเมศวร์จึงปรึกษาที่จะรักษาให้พระนางหายได้ จะหาแพทย์ที่เชี่ยวชาญ สักก็คนมารักษาแพทย์เหล่านั้นก็จนปัญญา ไม่มียารักษาใดที่จะทำให้พระนางหายได้ ในช่วงที่พระนางประชวร ราชารมเมศวร์ได้สถาปนา “ศรียา” ลูกสาวของขุนพลพันธสิงห์ขึ้นเป็นมเหสีฝ่ายซ้าย

ขุนพลพันธสิงห์ได้ทูลแนะนำให้ราชารมเมศวร์หาแพทย์แผนโบราณมารักษาพระนางราชารมเมศวร์จึง ทรงมอบหมายให้ขุนพลพันธสิงห์เป็นผู้เสาะหาแพทย์แผนโบราณมารักษาพระนาง จึงเป็นโอกาสของขุนพลพันธ สิงห์ซึ่งคิดจะกำจัดพระนาง เพื่อให้ “ศรียา” ลูกสาวได้ตำแหน่งราชินี โดยวางแผนที่จะให้ตาพราหมณ์วางยาพิษให้ พระนางสิ้นพระชนม์ แต่หนุ่ยและเท่งได้ล่วงรู้ความลับจึงนำความไปแจ้งให้ “จินดาน้อย” ขนิษฐาของพระนางได้ รับรู้ จินดาน้อยจึงตัดสินใจพาพระพันนางหนีจากราชวังไปอาศัยอยู่กับ “นายแมง” ชายชราผู้ใจดี จนพระนางมี อาการดีขึ้นแต่ก็ยังไมหายเป็นปกติ

ณ ตำบลชนบท ครอบครัวของ “ยายข้า” เป็นครอบครัวที่ยากจน สิบกว่าปีแล้วที่ยายข้าพบเด็กชายลอย น้ามาอายุประมาณ ๑ ขวบ ด้วยความเมตตา ยายข้าเลี้ยงดูจนเขาโตเป็นหนุ่ม และตั้งชื่อให้ว่า “สายชล” ครอบครัว ของยายข้ายังมี “สีแก้ว” ลูกชาย และ “ยอดทอง” เพื่อนบ้านที่มาขออาศัย ยายข้าได้ล้มป่วยและเสียชีวิต สายชล พร้อมยอดทองและสีแก้วจึงออกจากบ้านพเนจรเพื่อหางานทำ จนไปพบกับ “เสือครวญ” พุดคุยกันถูกอัธยาศัย เสือครวญจึงชักชวนคนทั้งสามไปอยู่วัด เพื่อให้ญาติสอนวิชาให้ เมื่อเชี่ยวชาญแล้วจะได้ชวนกันไปปล้น

“แสงสุทิน” หลานชายของขุนพลพันธสิงห์ ได้ถูกส่งตัวมาศึกษาอยู่ที่เมืองไพศาล ภายใต้การอุปการะของ ราชโอรสอินทร์ แต่กลับไม่สนใจที่จะศึกษาเล่าเรียนชอบชักชวน “พูน” เพื่อนคู่หูเที่ยวเตร่ พาลเกเร และบังอาจ พุดจาละว่เกิน “เจ้าหญิงละอองแก้ว” ราชธิดาของกษัตริย์ไพศาลและพระนางพิณทอง แห่งเมืองไพศาล เมื่อถูก เจ้าฟ้าหญิงด่าว่า จึงผูกใจเจ็บ คอยหาทางแก้แค้นอยู่ตลอดเวลา

สายชล ยอดทอง และสีแก้ว ลาถาษิตติดตามเสือครวญ ด้วยความหวังใจ เนื่องจากเสือครวญไม่ได้กลับวัด เป็นเวลาหลายเดือน ไปพบเสือครวญถูกเศรษฐีเพชร นำเจ้าหน้าที่ตำรวจไปยัง เนื่องจากเสือครวญเคยไปปล้นบ้าน และฆ่าเมียเขาตาย เสือครวญถูกยิงบาดเจ็บจึงมาสนใจต่อหน้าสายชล เศรษฐีเพชรต้องการตัดศีรษะของเสือครวญ ไปเสียบประจานไว้ที่ทางสามแพร่ง แต่สายชลไม่ยอมจึงเกิดต่อสู้กัน สายชลยิงเศรษฐีเพชรเสียชีวิตแล้วชักชวนยอด ทอง สีแก้ว หนีรอดจากการไล่ล่าของตำรวจ นำศพเสือครวญไปฝังไว้ แล้วเดินทางไปเมืองโกธินธ์ เพื่อขโมย พระแสงของราชาเมืองนั้นมาเป็นอาวุธคู่กาย พระแสงเล่มนี้เสือครวญได้เดินทางไปขโมยเพื่อมาให้สายชลแต่ถูกไล่ ยิงเสียก่อน สายชลแอบเข้าไปขโมยพระแสงในห้อง “เจ้าฟ้าหญิงวิมลน้อย” พระธิดาของราชาเมืองโกธินธ์

บทกลอน

บทกลอนของนายเกล้า โรจนเมธากุล จะมีลักษณะแปลกไปจากบทกลอนของหนังสือเล่มอื่นๆ ในที่นี้จะยกเอาตัวอย่างบทกลอน บทปราชญ์หน้าบท บทเกี้ยวจ้อ บทตั้งเมือง และบทตลก ตัวอย่างดังนี้

๑. บทปราชญ์หน้าบท บทปราชญ์หน้าบทโดยทั่วไปใช้เพื่อการไหว้ครู ไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ไหว้ผู้ที่เคารพนับถือทั้งหมด และปรารภฝากเนื้อฝากตัวผู้ชม แต่บทปราชญ์หน้าบทของหนังสือเล่มนี้จะได้เพิ่มเติมลักษณะการโฆษณาประชาสัมพันธ์งานที่คณะหนังสือพิมพ์มาแสดงไว้ด้วย ดังตัวอย่างบทปราชญ์หน้าบทต่อไปนี้

ปราชญ์หน้าบท ส่วนตอนที่ ๑

ว่า ออ... ออ...

ขอแบ่งบุญคุณท่านทั้งสามองค์
ตั้งเป็นเครื่องสักการะวาจาจิต
พร้อมทั้งช่อข้าวตอกตลอดช่อดอกไม้
น้อมกรไหว้คุณครูหน้าท่านเป็นผู้ได้สั่งสอน
ช่วยเสริมปัญญาให้สว่างทางมโน
อันมุตโตวาทะให้ปัญญาถูกแหลมคม
อัญเชิญบุญคุณพระให้ท่านมาเด่นเป็นलग

...ออ..ลูกจะตั้งโน้มนั้นสามจบบนศีรษะ
เป็นประทีปสี่ช่วงเด่นดวงงาม
สี่ที่หนึ่งนั่นหรือคือพระพุท
ในเมื่อพระองค์รู้แจ้งประจักษ์ตา
จัดเข้าในมณเฑียรที่สอง
สี่ที่สามคือพระสงฆ์ท่านผู้ทรงซึ่งวินัย
ท่านเป็นผู้รู้หลักทางมรรคผล
มีท่านนั้นท่านยังสอนให้ชนเราทำความดี
ท่านสงบใจกายคลายจากทุกข์
บำบัตทุกข์ที่โง่เขลาซึ่งเบาบาง
จะกราบบิตรมารดาพรหมชาว้าย
เลียงลูกมาจนตลอดหรือได้รอดตน
น้อมกราบปิตุราชหรือมาตุเรศ
ท่านสั่งสอนลูกทุกอย่างทางพาตัว
ความรักลูกผูกพันฉันหาจิต
น้อมวันโทศิโรโรจนโปรดชักนำ
กราบพ่อศรีชมท่านผู้เป็นครูหนึ่ง
ทั้งครูหนึ่งทั้งยี่สิบเก้าผมหนึ่งเกล้าจะขอพร
ครูพิราพหน้าทองเจ้าของหนึ่ง
หนึ่งจะกราบอาจารย์ท่านผู้ประทานวิชา
อาจารย์หมุนวัดเขาแดงที่เรียวแรงหนักหนา
อาจารย์ปลอดวัดหัวป่าลูกยานั่งตกลง

ไหว้พระพุทธรูปอีกพระธรรมตลอดคุณพระสงฆ์
ให้เวียนวงรักษารกาย
หัตถ์ทั้งคู่หนึ่งอุทิศนึ่งบังคมถวาย
จะยกมือไหว้ปิตุราชอีกพระมาตุโร
จะขอวิงวอนให้พิทักษ์ให้พ่อมาป้องกันภัย
แผ้วโลภจิตต้อตถินง
ขอให้หนึ่งเกล้ากระผมสมความหวัง
ขอให้หนึ่งลูกถวาร์ ปราศจากความร้อนใจ...

ขอไหว้พระรัตนังนั่นคือแก้วทั้งสาม
ส่องนิคามรุ่งโรจน์โชติณา
เราควรพึงยึดท่านผู้สละตัดตัณหา
ห้ามโลภามุ่งโลกุตระสุดสบาย
ส่งสี่ส่งให้ประชามนุษย์เราได้อาศัย
ฝึกจิตใจตามระเบียบเรียบร้อยดี
บำรุงตนเสียให้ปราศจากธาตุสี่
ได้ชี้แนะหมู่ชนให้เดินไปตามหนทาง
มีความสุขส่องแสงได้นำเอาแสงสว่าง
บำรุงสร้างสันติสุขเอาไว้กับบุคคล
พ่อแม่ได้ส่งเสริมเฉลิมผล
ช่วยฝึกฝนวิชาหนึ่งผมได้พาตัว
ผู้เกิดเกศคือชนกให้พ่อกับแม่มาปกหัว
สิ่งที่ชั่วท่านห้ามไว้ไม่ให้ผมกระทำ
รำพึงคิดขุขบแม่เฝ้าอุปถัมภ์
จะกล่าวคำอย่าให้ขัดในอรรถกลอน
ได้สอนสั่งไว้เด็ดขาดสามารถสอน
ขอน้อมกรตาทนัททองผมจะต้องบูชา
จะน้อมหัตถ์ถึงซูลีเวียนก้มเศียรหา
ขอวันทาอาจารย์จิบ ผมจะขอคำนับลง
อาจารย์นำดอนศาลาให้พ่อมาตามประสงค์
เจตจำนงจะเชิญวิญญาณให้ท่านผ่านมาป้องกันภัย

เทพเทวอยู่ในชั้นช่องห้องพินามาศ
อีกนางหงส์กรงพาลิภูมิเจ้าที่ช่วยกันไว
กราบวิญญานท่านเจ้ากลอนสุนทรภู่
ลูกขออัญเชิญวิญญานท่านสุนทรา
นักกวีศรีปราชญ์ผู้ฉลาดเลิศ
คุณหญิงพุ่มกลุ่มนักปราชญ์ผู้ฉลาดทางเมธี
กราบปรมินทร์ปิ่นปักหลักภภาพ
ทั้งองค์เอกราชินีที่ร่วมพระทัย
กราบหัวหนารัฐบาลจะขอประสานหัตถ์
ท่านข้าหลวงประจำจังหวัดผู้กับผู้ครองรองลงมา
ที่ได้เร่งรัดพัฒนาประเทศชาติ
กราบศักดิ์สิทธิ์ทั่วแปดทิศพระหลักบ้านหรือทรงเมือง
ไหวหัวหน้าฝ่ายพิทักษ์สันติราษฎร์
อีกนายเทศมนตรีต้องอัญเชิญกราบกราน
คือนายพ่วง ช่วยคงทองได้สนองจัด
ได้รับดนตรีรุ่งเพชร ที่ดีเด็ดลือชา
พี่น้องลือลือตลอดแดนดอนนครศรีฯ
ลือตลอดเป็นยอดศิลป์ทั่วทุกถิ่นทุกคืนวัน
ได้มาดูรายการของนายพ่วง
พ่วงได้จัดสร้างประวัติไว้กับหญิงชาย
ประกาศหนึ่งไหญ่ยอมเป็นไปตามประกาศ
งานราษฎร์งานรัฐพ่วงจัดการ
เลิกจากตุณตรีให้น้องพี่มาดูหนึ่ง
เพราะบัดนี้มันสามทุ่มมากกว่า

สถิตอาสน์เมืองแมนแดนเวหาใหญ่
ผมตั้งใจกราบศักดิ์สิทธิ์ทั่วแปดทิศจะขอบูชา
ให้พ่อมาอยู่ในจิตที่ผมคิดไผ่หา
ให้พ่อมาคลไคลในกวี
ขอทุนเทิดดวงวิญญานจากทุกด้านและวิถี
อัญชลีทุกทุกองค์ให้พ่อจงมาคลไคล
จะขอเคารพเชื้อพระวงศ์ไม่ได้หลงไหล
ขอให้บารมีมาคุ้มครองป้องกันกาย
น้อมมนัสแกวกใสในเกศา
จะขอบูชาทุกทุกท่านตลอดด้นการเมือง
ให้ชาวราษฎร์เราสุขใจอันใหญ่เชื่อง
ที่ลือเลื่องเดชามานีนนาน
ความสามารถเก่งกล้าศักดิ์ดาหาญ
ตลอดจนเจ้างานพระคุณท่านผู้รับพา
ได้สร้างประวัติเกรียงไกรตามทีใจปรารถนา
พร้อมคณะหนึ่งมโนราห์มาประชัน
น้องหรือพี่มาชมญาติเหอภริมย์ขวัญ
ญาติทั้งนั้นพลอยปลื้มใจไปมากมาย
ไม่เคยหลอกลวงพ่อหรือแม่ให้เฒ่าแก่ท่านเสียหาย
จนญาติไกลใกล้เชื่อถือลือลือมานาน
เป็นที่เชื่อถือของหมู่ญาติว่าเขาจัดได้มาตรฐาน
จัดเป็นงานสวนสนุกเราเปลื้องทุกข์กันชั่วคราว
ให้แม่มาฟังกันเกิดแม่ขอให้ท่านแวงมามองหา
จะริเริ่มพรรณนาไปตามลีลาหนึ่งตะลุง...

(อสุรคนองฤทธิ์ : เคล้าน้อย ไรจนเมธากุล)

๒. บทเกี่ยวจ้อ โดยปกติบทเกี่ยวจ้อจะเป็นบทกลอนสั้นๆ ใช้ว่าก่อนตั้งนามเมือง เพื่อเป็นคติสอนใจแก่
ผู้ชมหรือกลอนพรรณนาธรรมชาติ อารมณ์รักหรือความในใจ ปกติดิลปินหนึ่งตะลุงจะแต่งไว้ก่อนและเป็นบท
ที่เลือกสรรแล้วว่าไพเราะคมคาย

บทเกี่ยวจ้อของหนึ่งเคล้าน้อย มีหลายลักษณะ หลายสำนวน ทั้งที่เป็นบทสั้นๆ บทยาว และมีการเพิ่มเติม
เสริมต่อข้อความประชาสัมพันธ์การแสดงหนึ่งตะลุงครั้งนั้นๆ ไว้ด้วย ดังตัวอย่างบทเกี่ยวจ้อ ต่อไปนี้

บทเกี่ยวจ้อ สำนวนที่ ๑

ว่า ออ... เมื่อวันที่แถมกราเวลาค่ำ
พระพายจัดพัดกระเด็นมาเย็นทรวง
มันส่งแต่กลิ่นบุษบามาแต่ปล้าไหน
มันหอมมาแต่ข้างไหนจับใจคอ
หอมจริงจริงบุษบาน่าภริมย์

อาทิตยต์ดำทกวักับเขาหลวง
ลมพัดลวงเข้ามาแลเสมือนกับบ้ายอ
ช่างหอมดอกมาลัยมาแต่ข้างไหนหนอ
ใครจะขอเธอสักดอกเอามาปอกลองแล
แต่จะชมคงไม่ได้เพราะดอกไม้มันยังแห

หากได้ผมสักดอกใครจะปอกกลองแล
นั่งฝันชมธรรมชาติระดาขดิน
ผมยินดีจะมาบำเรอเพื่อเสนอในงาน
พ่วงได้จัดสร้างประวัติสื่อกระฉ่อน
รับหนังโนราพร้อมคณะวงดนตรี
ผมหนึ่งเกล้าหนึ่งคณะที่มาสนอง
พันดีสิบกว่าเลยหลายนาที่

ถามให้แน่ว่าใครเจ้าของเพราะความต้องการ
ยามค่าคืนไม่ค่อยตรึกเพราะเวลาดีผ่าน
งานมาตรฐานของนายพ่วงญาติที่รักห่วงกำรูติ
ตลอดเมืองแดนดอนนครศรีฯ
มาพาทีกับพี่น้องตามต้องการ
แต่พี่น้องหญิงชายได้สมาน
จะทำหน้าที่บริการเสนอแต่ท่านผู้ชม...

(อสุรคนองฤทธิ์ : เคล้าน้อย โจนเมธากุล)

บทเกี่ยวจ้อ ลำนวนที่ ๒

ในเมื่อสุริยมันลงลับฟ้าพโยมหน
ลูกคู่หนึ่งนั่งสับปรับหุคอยฟัง
โหม่งและกลองพร้อมขานประสานเสียง
ผมนั่งไถ่ไฟฟ้าว่าเสียงดัง
นั่งว่ากลอนเฮฮาไม่ค่อยจะสาไหร
สุนทรธรรมคำแสดงแต่งสุนทร
ผมพยายามหาความรู้อยู่เสมอ
ดีไม่ดีจะขอพาให้พี่น้องฟัง

น้ำค้างหล่นโปรยปรายเป็นสายฝอย
ปัด้อยหรือทับฉิ่งโหม่งนั่งดัง
ฟังเพราะเพรียงเพรียงกรับสำหรับหนัง
ผ้าขาวบังกันหน้านั่งว่ากลอน
ถ้าใครเข้าใจโปรดด้วยช่วยสั่งสอน
นำภาพยกกลอนให้เพราะหู (ป่าหรือน้ำ) ท่านผู้ฟัง
มาบำเรอกับพี่น้อง (ญาติเพื่อ) ท่านองหนัง
โปรดท่านนั่งสักเดียวใจอย่าไปกันเสียก่อน

(กรรมของแม่ : เคล้าน้อย โจนเมธากุล)

บทเกี่ยวจ้อ ลำนวนที่ ๓

แต่พี่น้องผองไทยในโลกา
ผมเคล้าน้อยเชียร์ใหญ่ใจหมายมาก
หากคณะกล่าวบทบาททลงพลาดปลั่ง
ถึงคชสีห์เท้า (โบราณว่า) ยังก้าวพลาด
ตักน้ำบ่อหล่อลงสมุทรไทย
เอาเนื้อมกปกเผื่อเนื้อข้างสาร
เอาแสงคบมากลบเกลื่อนพระสุริยา
กลัวจะกล่าวเข้าในวงศ์ดงบัณฑิต
สัพพัญญูรู้จริงทุกสิ่งอัน
สุนทรภู์ครูกวีหรือศรีปราชญ์

สวัสดิสรีสวัสดิ์มนัสสา
ญาติทั้งมวลถ้วนหน้าที่มาฟัง
จะชั่วดีเอาฝีปากมากล่าวฝากร้องสั่ง
ท่านที่นั่งทั้งหลายท่านจงให้อภัย
เป็นนักปราชญ์จะไม่พั้งมั่งไฉน
ยังกว้างใหญ่ลึกกลั่นเหลือคณนา
จะสมานให้เสมอแม่อย่าได้เห่อหา
หึงห้อยป่าหรือจะแข่งกับแสงพระจันทร์
หากพลาดผิดพหูสูตแม่อย่าพูดกันสรวลสันต์
ยังชวนกันนินทา (บางท่าน) ด่าอยู่รายมาย
ผู้ฉลาดก็ยอมพลั้งกลอนทั้งหลาย

ท่านเคยเขียนกลอนนิพนธ์ไว้มากมาย
โอกาสดีที่ผมจะได้มาพบปะกับพี่น้อง
ดีไม่ดีกระผมหนึ่งนั่งรำพัน

กลอนยังตายเมียช่วยต่อข้อสำคัญ
จะขอฝากเสียงร้องเอาไว้เป็นของขวัญ
เพื่อเป็นของขวัญกับพี่น้องให้ท่านพอหายข้องใจ

(มนุษย์มหัศจรรย์ : เคล้าน้อย โรจนเมธากุล)

บทเกี่ยวจ้อ สำนวนที่ ๔

เป็นคติประเสริฐเลิศนิยมน
เป็นคนรักดีงามโบราณทำให้ห้ามชั่ว
เชื่อใจทางวางใจคนจนใจเรา
เช่นเราหุงอาหารเจือจานหมา
ถ้าเราปิ้งปลาเผื่อแมวแล้วจะหมดไป
หากเราอยู่ให้มีไฟไปให้มีเพื่อน
เอาไม้ซีกดัดไม้ซุงชาติยุ่งจริง
อย่าชี้ทางให้รอกบอกให้กา
ถ้าเราแบกไม้ทั้งสองบ่าจะราคิน
เมื่อจับปลาสองหัตถ์มันพลัดพลาด
มองคนอื่นให้เห็นว่าเป็นคน
โคและควายไม่กินหญ้าอย่าข่มเขา
อย่าเย็บผ้าหนาบางตอนกลางคืน
เฉพาะน้ำใจชนชั้นหยิ่งไม่ถึง
อันไม้คดเรดัดได้ไม่เป็นไร
หากเป็นเรื่องของเขาเราอย่าสอด
อย่าชักน้ำเข้าเรือเสียเข้าทาง
เป็นคติทุกทุกตอนมาสอนจิต
เป็นคติโลกคติธรรมประจำใจ

คำโบราณหรือท่านตั้งไว้แต่ครั้งประณม
สุดเหมาะสมสำหรับกับพวกเรา
อย่าอวดตัวโอ้อ่า (ไปเหลยพี่น้องเหอ) คิดฝ่าเหล่า
เอาปีเป่าให้ควายฟังแม่จะหวังอะไร
คิดแลต้าท่านทุกคนมันจะได้ผลไหม
จงจำใจว่าคติดีจริงจริง
คำหนึ่งเตือนจำไว้เถิดนะท่านชายหญิง
อย่าเยอหยิ่งสาวใส่ให้กากิน
เพราะสัตว์ป่าเป็นผู้ที่ทุศีล
ไม้คดคินสองบ่าจะเสียคน
เมื่อประมาทมันง่ายมักจะไม่ได้ผล
อย่าอวดตนชี้ข้างอ้างอิงป็น
มนุษย์เราไม่รวมขมอย่าข่มขึ้น
น้ำลึกตื้นเราหยั่งได้ไม่เป็นไร
จะลึกซึ้งเค็มหวานสักปานไหน
แต่น้ำใจคนคดย่อมจะหมดหนทาง
เขาสวมกอดเมียผัวตัวอย่าขวาง
ถ้าแลข้างเป็นหมูแม่จะรู้อะไร
ให้ญาติมิตรท่านจงฟังหนึ่งปราศรัย
ให้ญาติใกล้ไกลท่านจดจำเอาไว้เป็นตำรา

(กองทัพธรรม : เคล้าน้อย โรจนเมธากุล)

บทเกี่ยวจ้อ สำนวนที่ ๕

เราเกิดมาเป็นคนไทยน้ำใจต้ององอาจ
เช่นบรรพชนคนไทยเมื่อครั้งสมัยโบราณ
เช่นพระเจ้าตากสินนรินทร์ราช

ต้องสู้ชาติชนในด้วยน้ำใจที่ห้าวหาญ
จำเป็นรากลบรรพชนคนสำคัญ
ท่านสามารถได้กอบกู้ชูเขตชั้น

เป็นลูกจีนไทของคนสำคัญ
จนอายุท่านเก้าขวบ
ชื่ออาจารย์ทองดีผู้ปรีชา
ครั้นต่อมาท่านได้เป็นมหาดเล็ก
ครั้นอายุสิบห้าล่วงตัดบ่วงมาร
อยู่ได้สามพรรษาท่านลาสิก
ท่านได้รับตำแหน่งแห่งประจำ
ครั้นสมัยแผ่นดินเอกทัศ
ชื่อยาตากครองเมืองตากสมัยนั้น
เมื่อครั้งพม่าได้มาตีคราที่แรก
จนชนชาวขวาวระปือได้ลี้เลื่อง
ให้ชื่อหลวงวิเชียรปรากฏ
อยู่ครั้งหลังพม่าได้ล้อมธานี
โอ้...กรุงศรีอยุธยาอนาถ
ฆ่าพี่น้องผองไทยบรรลัยลาญ
พระเจ้าตากพร้อมพรังตั้งเป็นก๊ก
พวกพม่าแยกย้ายตายกระเด็น
ท่านได้ครองสมบัติมาสิบห้าปี
ถูกนำตัวไปประหารผลาญชีวา
ตัวท่านตายเสียแต่ตัวมิใช่หรือ
เราเกิดมาที่หลังกันทั้งนั้น
เกิดเป็นไทยไทยต้องรักซึ่งศักดิ์ศรี
อันไตรงค์ธงสวาทของชาติไทย

มารดานั้นชื่อนกเอี้ยงเลี้ยงท่านมา
ประจวบเหมาะได้ติดต่อกับครูผู้รู้คาถา
สอนถาเรียนรำจนชำนาญ
ถึงยังเด็กก็วิชาแกลัวกล้าหาญ
เข้าทำการบรรพชารักษาศรัทธา
การตั้งถึกครบถ้วนล้วนคมขำ
ท่านได้ทำความเด่นเอาไว้เป็นสำคัญ
ได้ยกหลวงกระบัตครองเขตชั้น
เข้าจัดสรรทหารเพื่อจะกู้บ้านเมือง
ท่านตีแตกแต่การรบยังไม่สงบห้อง
จนเจ้าเมืองประทนายศชตความดี
เชี่ยวชาญการศึกไม่นึกหนี
ท่านได้หนีเพราะเจ้าไม่เข้าการ
พม่ากวาดเอาทรัพย์สินทุกถิ่นฐาน
มันทำการทารุณเราจับเผาทั้งเป็น
จึงได้ยกมาตีทัพเพื่อดับเชื้อ
ไทยได้เป็นเอกราชสืบชาติมา
เสียสติเหลือจักจะรักษา
อนิจจาเวรองค์พระทรงธรรม
เฉพาะคุณงามนามชื่อเรายังลืออยู่นั้น
จงช่วยกันกู้ชาติศาสนาไทย
ถ้าใครบุกรุกถึงที่เราจะหนีกันไปไหน
ให้โบกไสด้วยพระพายอยู่ที่ปลายเสาธง...

(มนุษย์พันเหลียม : เคล้าน้อยโรจนเมธากุล)

บทเกี่ยวจ้อ ลำานที่ ๖

เกล้าจะกราบราชันบรรพชนคนที่สามารถ
ได้ทรงรักษาอิปไตยไทยตระกูล
หนึ่งพระร่วงจักราวาจาสิทธิ์
ท่านทรงปราบขอมให้ยอมตน
พระนเรศวรมหาราช (พี่น้องเหอ) ยอดนักรบ
หนึ่งพระเจ้าตากฝากชื่อโลกได้ลือนาน
ทั้งเก้ากษัตริย์สมัยรัตนโกสินทร์
ภูมิพลปรมินทร์ปิ่นโลกา
พระเกียรติก้อง(หรือ)ก่าจรขจายไกล
ล้นพระทัยเปี่ยมพระธรรมเลิศล้ำทาน
ก้องพระเกียรติลือพระนาม (หรือทูนหัว)
เสด็จไหนไทยตื่นเฝ้าชื่นชม

ท่านทรงกู้ชาติไทยไว้ (หรือ) ไม่ให้สูญ
เฝ้าเทิดทูนพัฒนาสุธาไทย
พ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นผู้เยี่ยมยิ่งใหญ่
จ้านไทยแรกสมัยสุโข เมื่อครั้งบ้านเมืองโบราณ
ได้ล้างลบอริราช ไม่อาจหาญ
พระเกียรติกาลวีรกรรมก้องโลกา
ทุกแผ่นดินได้ร่มเย็นเป็นสุขชา
ปวงประชาได้ร่มร่มโพธิสมภาร
ทั่วโลกลือชื่อไทย ได้แผ่ไพศาล
ปฏิภาณเลิศนัก (กระหม่อมเหอ) หลักแหลมคม
งามพระยศอริยบทยอดเยี่ยมเส่งี่ยมสม
ทั้งพระบรมสมเด็จพระราชินี

ทั้งสองพระองค์ทรงพระเจริญสุข
หรือกราบไหว้ในบุญคุณกวี
ทั้งสุตะหัตถะจินตกวี
พ่อขุนรามคำแหงพระภูธร
อยุธยาธานีได้เกิดศรีปราชญ์
มาแผ่นดินพระเลิศหล้าณาลัย
กวีเอกเสกสรรค์ประพันธ์พจน์
ประเทืองโลกประคองธรรมล้ำลือชา
หนังกราบไหว้ในบุญคุณที่เปรี๊ยะปราชญ์
ขอเดชะบุญสุนทรา (พี่น้องเหอ) มาดลใจ

พระประมุขเราทั้งสองผุดผ่องศรี
เหล่าเมธีที่เรียงรสบทบาทกลอน
เหล่าเมธีที่มีชื่อลือกระฉ่อน
ได้ทรงประดิษฐ์อักษรภาษาไทย
ผู้ฉลาดทางโคลงกลอนอักษรไส
กวีไทยสุนทรภู่ได้เกิดเป็นคู่บุญญา
ไพเราะรสหยดย้อยลุลอยเลขา
ปลายปากกาพ่อเขียนฝาก แล้วพ่อละจากไป
มาช่วยประสาธสิทธิ์กลอนให้อ่อนใส
ให้ผมว่องไวใจสว่าง (โพน) ทางนิพนธ์

(ธรรมเนียมยกย่อง : เคล้าน้อย โจรจนเมธากุล)

บทเกี่ยวจ้อ ลำานวนที่ ๗

สมัยนี้มนุษย์ไม่ค่อยจะสุจริต
คนหูเบาเขว้าน้อยคอยถูกตึง
บังเกิดการโกงกินสินทั้งประเทศ
นักการเมืองมันปล้นปลิ้นชอบจะบิดลั่นไก่อ
แท้ที่จริงมันอิงแอบเราน่าจะแสบไส้
มันสวมหน้ากากเอาไว้นอกเหมือนจะหลอกคน
ประชาชนติราษฎรจะต้องร้อนรุ่ม
ไอ้ชานาชาวสวนที่เราเคยพรวนดิน
การบริหารงานทั้งสินเหมือนสินค้ำ
อ้ายพวกเศรษฐีมันขี่คอข้าเอามาเกี่ยว
เอาเงินเป็นก้อนมาป้อนปากเพราะอยากได้
ยิ่งในสภายังรุกรกรกสกปรกจ้ง
เรื่องกฎหมายทั้งหมดกลายเป็นกฎหมายเหี้ยม
เหมือนนิทานอีสปในตอนกบเลือกนาย
บ้างขึ้นเสียงเถียงทำพังแล้วนำปวดประสาท
บ้างยกมือพรวดพราดชาติชี้เมา
การเลือกตั้งครั้งต่อไปสมัยหน้า
พ่ออย่าเห็นกับน้ำเหล่าเข้าเย็นแบน
ท่านไม่ต้องเป็นทุกข์ลูกขึ้นเถิด
เกล้ากราบศักดิ์สิทธิ์เทวดาทัวปฐพี

ในโลกทุกวันปั่นป่วนเราควรจะคิด
มักอ้างเอาสิทธิ์เสรีเข้ามาเป็นที่หนึ่ง
มันหมดที่พึ่งเสียแล้วเราเหล่าคนไทย
นำสังเวชประชาชนคนส่วนใหญ่
ว่าทำไปเพื่อหน้าเพื่อพี่น้องประชาชน
เหมือนเอาสิมาป้ายที่หน้าร้านอ้ายพวกมารหัวชน
เหมือนเล่นกลขายยาชวนกันโกงหากิน
เหมือนไฟลูกกลามไหม้ไปหลายถิ่น
เห้งอไหลรินรดพื้นยืนขาเดียว
มันถูกนายหน้ามาผูกขาดนึกแล้วน่าหวาดเสียว
ชวนกันเบียดบังหลวงตลอดกระทรวงคลัง
ยกมือให้นายทุนผู้ที่คอยหนุนหลัง
มันเข้าไปนั่งในสภาหน้าไม้อาย
ชมชูเข็มขันเพื่อจะปล้นกฎหมาย
ไปปรับใช้พี่น้องกลับไปทำให้ของแพง
อวดอำนาจใหญ่ยิ่งหวังจะอวดพวกเขา
พูดเปล่าเปล่าแต่ปากอ้ายพวกกากผู้แทน
เราควรเลือกหาคนดีพวกเราต้องมีแผน
ไปถูกผู้แทนชาติชั่วจะนำเอาตัวอัปปริย
ชวนกันเปิดหน้าฉากของพวกกากหน้าผี
ช่วยกวาดกาสิในเมืองไทยให้หมดไปกันสักคราว

(บุรุษสองแบบ : เคล้าน้อย โจรจนเมธากุล)

บทกวีจ้อ สำนวนที่ ๑๐

มะพร้าวดีโบราณว่ามีทั้งน้ำเนื้อ
ลำต้นที่ตายใช้เป็นประโยชน์คน
เราเกิดมาเป็นมนุษย์สุดจะเลิศ
รู้บาปบุญคุณธรรมประจำสันดาน
อย่าหลงมัวเมาไปกับเหล่าหัวโขน
เหมือนราชสีห์หลงถ้ำวันอำไพ
เช่นหญิงงามยามสาวหลงว่าสาว
สูญสิ้นสาวเสียค่าราคาค่า
หลงเล่ห์ล้นลมชายไม่ศึกษา
พี่ขอเตือนเพื่อนสตรีขณะนี้มาเตือนใจ

กะลาเหลือทำของใช้นั่นคงได้ผล
แต่เมื่อตนคนตายโบราณว่าไม่ได้การ
ที่ประเสริฐกว่าสัตว์เดรัจฉาน
พรหมวิหารศีลธรรมควรให้มีประจำใจ
ถ้าอดโยนสิ้นยศคงจะหมดยิ่งใหญ่
เป็นคนใหญ่หลงตนจนตกต่ำ
ถ้าหลงด้วยทราวมสาวาเธอจะพลาดถล่ำ
ไม่ฟังคำคนเฒ่าต้องเศร้าใจ
เหมือนมัจฉาที่หลงล่องช่องน้ำไหล
ให้เด็กหญิงไทยเราเป็นสุขไปทุกคน

(กรรมของแม่ : เคล็ดลับ โจรจนเมธากุล)

บทกวีจ้อ สำนวนที่ ๑๑

ประวัติศาสตร์ชาติไทยครั้งสมัยโบราณ
คือพระเจ้าตากสินอรินราช
เป็นลูกจีนไทฮองคนสำคัญ
เมื่ออายุเก้าขวบประจวบเหมาะ
ชื่ออาจารย์ทองดีผู้ปรีชา
ครั้นต่อมาได้เป็นมหาดเล็ก
เมื่ออายุสิบห้าล่วงตัดบ่วงมาร
อยู่ได้สามพรรษาท่านลาสิก
ท่านได้รับตำแหน่งแห่งประจำ
ครั้งสมัยเจ้าแผ่นดินเอกทัศ
พระยาตากครองเมืองตากสมัยนั้น
พวกพม่าโจมตีคราที่แรก
จนชนชาวข้าวกระบือได้ลือเลื่อง
ให้ชื่อหลวงวิเชียรปราการ
อยู่ต่อมาพวกพม่าล้อมธานี
โอ้กรุงศรีอยุธยาพม่าครอง
เผาวัดวาอารามอย่างสำราญ

จำเนียรกาลบรรพชนคนสำคัญ
ทรงสามารถกอบกู้เขตชั้น
มารดานั้นชื่อนกเอี้ยงเลี้ยงท่านมา
ได้ติดต่อกับครูรู้คาถา
สอนคาถาเรียนรำจันชำนาญ
ถึงยังได้วิชาแกลัวกล้าหาญ
เข้าทำการบรรพชารักษาศรัทธา
รู้ต้นลึกครบถ้วนล้วนคมขำ
ท่านได้ทำความเด่นเป็นสำคัญ
เข้ายกหลวงกระบี่ตรครองเขตชั้น
ท่านจัดสรรทหารเพื่อจะกู้บ้านเมือง
ท่านตีแตกการรบก็ยังไม่หงบเงื่อง
ชนชาวเมืองประทานยศขดความดี
เชียวชำนาญการศึกไม้นึกหนี
ท่านได้หนีก็เพราะเจ้าไม่เข้าการ
รีบสิ่งของทรัพย์สินทุกถิ่นฐาน
มันทำการทารุณเราเผาทั้งเป็น

พระเจ้าตากพร้อมพรั่งตั้งเป็นก๊ก
พวกพม่าแย่งย้ายตายกระเด็น
ท่านได้ครองสมบัติมาสิบห้าปี
ถูกนำตัวไปประหารผลาญชีวา
ตัวท่านตายเสียแต่ตัวไม่ใช่หรือ
เราเกิดมาที่หลังกันทั้งนั้น
เกิดเป็นไทยไทยต้องรักซึ่งศักดิ์ศรี
อันไตรรงค์งสวาทของชาติไทย

จึงได้ยกกองทัพดับทุกข์เชื้อ
ไทยได้เป็นเอกราชสืบชาติมา
เสียสติเหลือจักจะรักษา
อนิจจาเวรองค์พระทรงธรรม
เฉพาะคุณงามนามชื่อเรายังลืออยู่นั้น
จงช่วยกันกู้ชาติศาสนาไทย
ถ้าใครบุกรุกถึงที่เราจะหนีไปไหน
ให้โบกไล่ด้วยพระพายปลายเสาธง

(นายหนังตะลุงเคล้าน้อย โรจนเมธากุล: ผู้ประพันธ์
๑๐ มกราคม ๒๕๓๓)

บทเกี่ยวจ้อ สำนวนที่ ๑๒

ออ...กราบราชันย์ บรรพชนคนที่สามารถ
ได้รักษาอธิปไตยไทยสกุล
หนึ่งพระร่วงจักราวาจาสิทธิ์
ได้ปราบขอมยอมนตนจ้านไทย
พระนเรศวรมหาราชชาตินักรบ
พระเจ้าตากฝากชื่อโลกไกลนาน
เก้ากษัตริย์สมัยรัตนโกสินทร์
ภูมิพลปรมินทร์ปิ่นโลกา
พระเกียรติก้องกัจระกระจายไกล
ล้นพระทัยเปี่ยมพระธรรมเลิศล้ำธาร
ก้องพระเกียรติลือพระนามงามพระยศ
เสด็จไหนไทยตื่นเฝ้าชื่นชม
ขอให้สองพระองค์ทรงพระเจริญสุข
ขอด้วยอำนาจบุญบารมี

ได้กู้ชาติไทยเราไว้มิให้สูญ
เฝ้าเทิดทูนพัฒนาสุธาไทย
พ่อขุนอินทราทิตยเป็นผู้เชื่อมโยงไทย
ครั้งสมัยสุขโขเมืองโบราณ
ได้ล้างลบอริราชย์จนกระทั่งมีอาญา
พระเกียรติการยังก้องในโลกา
ทุกแผ่นดินร่มเย็นเป็นสุขชา
ปวงประชารื่นรมย์โพธิสมภาร
จนโลกลือชื่อไทยแผ่ไพศาล
ปฐวิภาณเหลี่ยมหนักหลักเหลี่ยมคม
อริยบทยอดเยี่ยมเสงี่ยมสม
พร้อมบรมสมเด็จจราชินี
ให้ประมุขทั้งสองผดผ่องศรี
ให้วงศ์จักรีทุกพระองค์ทรงพระเจริญ

(นายหนังตะลุงเคล้าน้อย โรจนเมธากุล: ผู้ประพันธ์)

เป็นที่น่าสังเกตว่านายหนังเคล้าน้อย โรจนเมธากุล มีบทเกี่ยวจ้อหลายสำนวน และพิถีพิถันในการเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและสภาพท้องถิ่นที่เขาไปแสดงหนังตะลุง

๓.บทตั้งเมือง โดยปกติบทตั้งเมืองเป็นการเริ่มเรื่องโดยออกรูปกษัตริย์และมเหสี สมมติขึ้นเป็นเมืองเมืองหนึ่ง แล้วดำเนินเรื่องไปตามเหตุการณ์ในนิยายหนึ่งตระกูล บทตั้งเมืองของหนึ่งเคล้าน้อย มีทั้งลักษณะดังกล่าว และลักษณะที่ต่างออกไป ดังตัวอย่างบทตั้งเมืองต่อไปนี้

บทตั้งเมือง ลำานวนที่ ๑

นิทานนานจะขอประมาณมากมายมี
สวรรคไคไหนจะเปรียบเทียบเทียมทัน
องค์กษัตริย์ฉัตรเพชรในเครื่องจักรภพ
มีเอกอัคมเหสีที่สิริองค์
เฝ้าพลอบเจ้าสาวกาที่ที่ดีพร้อม
อำมาตย์หมอบรอบห้องโถงพระโรงคั่น
ในปราสาทราชฐานสำราญรื่น
สำเนียงร้องก้องดังทั่ววังเวียง
พระเอื้อนอรรถตรัสประภาษราชกิจ
เมื่อตอนเช้าแก่นอพอคล่องคลาย

ราชธานีหนึ่งใหญ่ประดุกไอยสวรรค
มาเทียบเท่าเข้าชั้นประเทศนิเวศวงศ์
ดิลกพลเลิศมนุษย์สุดสูงส่ง
กษัตริย์ทรงประสพสุขทุกคืนวัน
องค์ราชาสุถนอมกับผู้ที่ป็นจอมขวัญ
ราชมนต์แห่ห้อมอยู่พร้อมเพรียง
ประโคมครื้นแตรสังข์ประดับเสียง
อำมาตย์เมียงกราบทูลคำมูลนาย
องค์บพิตรขึ้นชนสบสมหมาย
นั่งอธิบายเหตุผลพร้อมสองคนเจ้ากา

(ราชธิดาสีปดระกุล : เคล้าน้อย ไรจนเมธากุล)

บทตั้งเมืองลำานวนที่ ๒

ซึ่งใหญ่โตโอฬารลึกคนคึกคิง
มีจักรพรรดิฉัตรเพชรเฉลิมภพ
มีขอบขันธเสมาจดศาโคร
ยอดปราสาทผาดเอี่ยมทัดเทียมเมฆ
องค์กษัตริย์ฉัตรทองของปางชน
มีองค์เอกราชินีสิริโฉม
เมื่อรุ่งแจ้งแสงไสโซทนา

นิทานหนึ่งยังมีธานีหนึ่ง
ประดุกหนึ่งชั้นดุสิตของท้าวอิศโร
ดิลกพลเลิศมเหวีเศโย
ที่ใหญ่โตมาแต่ชั้นบรรพชน
อดีตพร่างฟ้าเวหาหน
ที่เลิศล้ำลือลั่นด้วยปัญญา
นำเกล้าโลมเสวยยิ่งนักเพราะเธอสวยหนักหนา
ค่อยเฝ้าปรึกษากับราชินี (พระนางเหอ) ที่ร่วมใจ

(มนุษย์พันเหลี่ยม : เคล้าน้อย ไรจนเมธากุล)

บทตั้งเมือง ลำานวนที่ ๓

เมื่ออรุณฤกษ์เบิกสว่างนภาคัพ
ดอกกลิ่นทมนมสุวรรณครุฑนิกร
โกกิลากาแก้งแสงเสียด
เหล่าสิ่งโตโคถึกคึกคะนอง
หมู่ลิงค่างบางชะนีที่ห้อยโหนต่าง
เมื่อท้องฟ้าเหลืองเรืองรองผ่องอำไพ

รวยระรื่นประทีนหอมแต่กลิ่นบุปผา
กระดังงาบานแบ่งชิ้นมารับแสงทอง
บอกสำเนียงโผผินบินผยอง
ต่างลำพองลงเชิงระเริงไพร
ก็กระโจนไปมาที่ปลายพฤษภาไสว
จะขอปราศรัยมธุรสไปตามบทบรรยาย

(อสุรคณองฤทธิ : เคล้าน้อย ไรจนเมธากุล)

บทตั้งเมืองลำานวนที่ ๔

จะกล่าวปางนรินทร์ปิ่นนรงค์นารายณ์ราช
คือไพศาลดินแดนแคว้นศฤงคาร
สองพระองค์ผู้โสภาส่งาศรี
เธออยากให้ออสรสยด
แต่ยังไม่ลงมิตัวจะตัดสินให้ผู้ไหน
ตอนรุ่งแจ้งแสงโสขทนา

ผู้สามารถปกป้องครองสถาน
จนอวตารมีออสรสยด
เจ้าบุรีหลรักตามสมัครจิตประสงค์
ได้ครองราชเวียงวงศ์ได้แทนองค์ราชา
ได้ปกป้องกรุงไกรสมดังใจปรารถนา
คอยเฝ้าปรึกษากับราชินีที่ร่วมใจ...

(น้ำใจษัตริย์ : เคล้าน้อย ไรจนเมธากุล)

๔. บทตลก

มุขตลกของนายหนังเคล้าน้อยจะไม่ใช้คำพูดหยาบโลนเกี่ยวกับเรื่องเพศอย่างโจ่งแจ้ง แต่เน้นศิลปะการใช้ถ้อยคำแบบที่เรียกว่า “พูดหมรวน” อันเป็นลักษณะการใช้ถ้อยคำภาษาถิ่นใต้ชวนให้คิดขำ ๆ ดังตัวอย่างบทตลกที่หนังเคล้าน้อยใช้ในการแสดงหนังตะลุง

แก้วดูโซคชะตาราตีให้ทอง

แก้ว : ทองอีแลเกณฑ์เหอ ไปรูตไปไม้ม้าสีก่าตะ กูอีแลให้ กูหมอดูแม่นๆ แม่นอีหุไปแหละ

ทอง : เอ้อแก้วเหอ ขอบใจหมิงจ้าน นี่แหละ เพื่อนดีกันต้องพรคนี้แหละ ฮือเอาตะ

ไปไม้ม้ากูตุมากำใหญ่หนึ่งแล้วทายตะ หมอทายตะ

แก้ว : อ้ายหะ! ทองลักษณะดีจ้าน เหวอะนะ

ทอง : ไ้อัไร... ไ้อัแก้ว...

แก้ว : อ้ายอิน เข้าลักษณะเหม็ดหนี ยังหิดเดียวนิ ทอง

ทอง : เอ้อแก้วเหอ เขวากันหลายคนแล้วแหละ

แก้ว : ไบहुหมึง เล็กไปหิดหนึ่ง ถ้าไบहुใหญ่หวนี่ แล้วปรกไปข้างหน้าหน่อยๆ เข้าตำราเลยทองเหอ

ทอง : อ้อ... ถ้าพรรคนี้้นก้าหมาแหละแก้ว

แก้ว : หมันแหละ

(พระแสงฉวี่ล้วยวงศ์ : เคล้าน้อย โรจนเมธากุล)

แก้วเล่าทอง เรื่อง แก้วมีความสามารถด้านหมัดมวย

แก้ว : ภูนี้แหละทองเหอ แก้วน้อย ศ.การะเกด ชกมวยเป็นแชมป์มาตลอด แต่มาแพ้มวยชุ่ม

ทอง : ไหนพรรคหรือ เล่าแลถึ ภูอึ้งกัน

แก้ว : คือพรรคนี้ วันนั้น มีงานวัด แก้วน้อย ศ.การะเกด ติดคู่กับมวยชุ่ม จากบางนกวิก แก้วน้อย ศ.การะเกด ประมาท ถูกฉัดลงไปนอนกอดผ้าใบเวทีมวยอยู่แหละ

ทอง : แล้วไซ้ ไม่ยกขึ้นเหลา นอนอยู่ไซ้เหลา

แก้ว : เพราะถูกยกขึ้นนั้นแหละ จึงถูกฉัดก้านคอซ้ำเข้าที่หนึ่งเล่า เลยหลับลามาพัน

ทอง : พรรคหรือที่ยกขึ้นให้ถูกฉัดซ้ำ

แก้ว : คือพรรคนี้ ตอนแค้นนอนกอดผ้าใบเวทีมวยอยู่หั้น ไม่โรโลกสาวโค ซาติสวยอาฆาตมายืมให้ ทำให้แก้วน้อย ศ.การะเกด เกิดมีพลังขึ้นฉับพลัน ได้ถกคอยกขึ้นสู้ คิดว่าถ้าตาย ก็ตายเพื่อเธอ

ทอง : สรุปว่าหรือละ พอยอดนักมวย

แก้ว : สรุปว่า แก้วน้อย ศ.การะเกด ถูกฉัดซ้ำเข้าก้านคอ สลบเหมือดน้อง แต่ตายเพื่อเธอ...แหละทอง

(เจ้าฟ้าพเนจร : เคล้าน้อย โรจนเมธากุล)

เท่ง-หนูนัย ว่าเพลงบอก เรียไรทำบุญในงานวัด

เท่งเป็นแม่เพลง หนูนัยเป็นลูกคู่ ผู้คนต่างมาร่วมทำบุญ

เท่ง : ครั้นพลบค่ำนัย้าแสง แลทีสีแดงหมันมีดมน

พี่น้องทั้งหลายเต็มวัดวา ญาติได้มากันมากมี

เมฆหมอกฝนบนเวหา ไม่ปรายลงมาพวกราผาสูกชี

ให้น้องพี่ได้สะสอ ใช้ช่วยกันโมทนา (โมทนา)

นายเปลือย: เพลงบอกนี้ว่าดีจริง โมทนา (โมทนา) ห้าบาท

เท่ง : นามชื่อพี่เปลือยเรี่ยลงห้าบาท

เปลือยไม่ข้องขัดเปลือยช่วยวัดวา

ชาติหนึ่งเปลือยมีพอบนนี้

เปลือยใจเด็ดขาดมาช่วยศาสนา

เปลือยมาเปลือยทำใจไม่ด่าเลย

ไปชาติหน้าให้เปลือยมีหาวนนี้เลย

นายเมือง: เพลงบอกนี้ว่าดีจริง โมทนา (โมทนา) ห้าบาทกัน

เท่ง : นามชื่อพี่เมืองลือเลื่องจิงเลย

พี่เมืองมาโมนาลงห้าบาท

บุญงามตามเซยทุกเวลา

เหมือนเมืองช่วยชาติช่วยศาสนา

ทองเกลี้ยง : ฮายเพลงบอกนี้ว่าดีจ้านคะเหอ ฉานโมนาสิบบาทคะ

เท่ง : นามชื่อทองเกลี้ยงแท้เที่ยงโมนา

เวลาที่เกลี้ยงดับดินสิ้นชีวา

พี่ให้วัดวาให้มาสืบใบ

ให้ไปเกิดเป็นนางฟ้าไม่รู้เป็นเมียเทวองค์ไหน

พี่ให้ที่นำมาสืบบิ ปี่มีใจสะโสมโมนา
 นวล : ว่าดีจริงๆ โมนาห้าบาทกัน
 เท่ง : นามชื่อน่านวลแกให้มาห้าบาท นวลมาช่วยชาติช่วยศาสนา
 ไช้ : ชอบจ้านเหว เพลงบอกนี้ว่าดีเหลือเหตุ โมนาสิบบาท
 เท่ง : นามชื่อพี่ไช้ตั้งใจโมนา ไช้มาศรัทธาลงสืบบิ
 ให้มีหน้ามีตาและมีชื่อ คนเลื่องลือโสภาว่าพี่ไช้ใหญ่
 ไช้ : อ้อว่าหรอยจ้ง โมนาเหลยยี่สิบก่อน
 เท่ง : พี่ไช้แกใส่แล้วใส่เล่า ให้พี่ใหญ่ไช้เฒ่าไช้ยาวเหลย
 พุทโรพี่ไช้แกไช้ใหญ่จ้งเลย ไช้เหี้ยไช้ใหญ่ขอให้พี่ไช้แลน
 ลูกคู่ : ไช้เหี้ยไช้ใหญ่ขอให้พี่ไช้เปื่อย
 ไช้ : เลิกๆ เพลงบอกเปรตๆ เลิกๆ
 แต่แรกว่า ภูไช้ใหญ่ ไช้เฒ่า ไช้ยาวเหลย
 ภูชอบแล้ว แต่ทีหลังมาว่าภูไช้แลน ลูกคู่รับเป็นไช้เปื่อย
 เลิกๆ เดี่ยวกูตีตายทั้งแม่เพลงทั้งลูกคู่ ได้ติดหางกันแหละ

(มนุษย์พันเหลี่ยม : เคล้าน้อย ไรจนเมธากุล)

ทองตอกลอนประกวดกับแก้ว
 ทอง : ทองว่าพลาทางชมพนมพนัส
 แก้ว : เห็นหมุหมัดเม่นหมักนุญยิดอกขาว
 ทอง : หนูไม้เคี่ยมกิ่งคด
 แก้ว : เหน..ปลากดหนดยาว
 ทอง : อีก ปลาม้าวหรือปลาแมว
 แก้ว : หลอดทั้งไม้แก้ว ไม้กุน
 ทอง : ทั้งนกฮูก นกฮ้าง มูสังเหี้ยว
 แก้ว : เหนียวหนเดียว เล่นแข่งกับแกงทั้งหุน
 ทอง : ทั้งไม้ปาบ ไม้ป้อ หน่อหญ้าครุน
 แก้ว : ช้างเล่นชุ่นไปทำรังบนปลายสังแก
 ทอง : อีกไม้ไหม้ ไม้ไหม ไม้ไทย ไม้จัน
 แก้ว : ทั้งลูกไหลูกหินจันทอดแห
 ทอง : เต่าปากเบี้ยว เหลียวเห็นคน มรณอยู่แครแคร
 แก้ว : ปลาช่อนแบปากผลุบินไปคุบนปลายยาง

(ธรณียักษ์แสง : เคล้าน้อย ไรจนเมธากุล)

ทองกับแก้วสนทนากันเรื่องภาษาบาลี

แก้ว : มิ่งว่า สาระนั้น กับมะมุตตะมัง อ้ายไหรผู้เหมีย

ทอง : คำพระอ้ายไหร ยังผู้เหมีย

แก้ว : ยัง

ทอง : อ้ายไหรผู้ เหมีย

แก้ว : สาระนั้นผู้... มะมุตตะมัง เหมีย

ทอง : ไหน? สาระนั้นผู้ มะมุตตะมัง เหมียหรือ

แก้ว : ไม่เห็นไหม พระว่า สาระนั้น เข มะมุตตะมัง คั้นไม่เหมียแล้วอู้ถูกเซไซ

(อสุรคณองฤทธิ : เคล้าน้อย โจรนเมธากุล)

ตาตำหนักทองถามถึงความสัมพันธ์ระหว่างทองและแก้ว

ตาตำหนักทอง : สูสองคนเป็นไรรกัน

แก้ว : เป็นญาติกันครับ

ตาตำหนักทอง : เป็นญาติพรรคหรือ

แก้ว : คือพ่อหมั้นเข้ามาเป็นหลวงเขยพ่อผม

ตาตำหนักทอง : แคไหน พ่อถูกเป็นหลวงเขยหรือ แม่มีงฮัน เข้ามาเป็นแม่ไ้กู

(อสุรคณองฤทธิ : เคล้าน้อย โจรนเมธากุล)

เท่งกับหนูน้อย คุยกันเรื่อง อารธนาธรรม

เท่ง : ถ้าพูดว่าขึ้นพรหมา เช่นแหละ งานศพ งานนาควุแหละนุ้ย พอจัดการไหว้พระเสร็จ

ถ้ากูขึ้นแหละ... พรหมา จ โลกา ธิปตี สหำบดี

(อสุรคณองฤทธิ : เคล้าน้อย โจรนเมธากุล)

แก้ว ทอง และเจ้าชายครรชิต สนทนากันเรื่องเกี้ยวผู้หญิง

แก้ว : ธรรมดาจีบผู้หญิง เราต้องแหลงเรื่องด้านการงาน ว่าน้องเหอ! นี่ถ้าเราได้กัน เราจะสร้าง อ้ายโน่น
อ้ายนี้ สร้างรถเก๋ง สร้างโทรโย.....

ทอง : โทรโย..... แหลงก้าไม่เป็น เขาว่าวิหัทศน์ นิ...

แก้ว : นอกจากนั้น เราว่า...น้องเหอ นี่ถ้าเราได้กัน เราต้องทำเครื่องบินเข้าสักเครื่อง
แล้วพี่จะพาน้องไปชุดแร่แคลโลกพระจันทร์ เราต้องทำห้วพอลโล่เข้า...

เจ้าชายครรชิต : ถ้าเขาอยากได้จริงจริง เราจะทำให้เขาได้อย่างไร ห้วพอลโล่

แก้ว : มันอียากไหร... เราทำให้หวักลมๆ บากคอเข้าหนอยๆ ยาวอย่าให้มากแรง
ขนาดราว ๖-๗ นิ้ว อย่าให้เติบแรง พาไม่รอด เอาขนาดเท่าๆ ปลายแข้งพอ...
ถ้าพูดถึงว่าเด็กหญิงหมั้นก้าไม่ใคร่ชอบแรงเหมือนกัน ถ้ายาวแรง... ถ้าใหญ่แรงมันก้า
ไม่ใคร่ชอบ ยาวก้าอย่าให้ยาวแรง ใหญ่ก้าอย่าให้ใหญ่แรง ให้พอดี... พอดี
กับที่หมั้นชอบ... ยาวแรงมันก้าที่มแทงหัวใจเหมือนกันแหละ... ของพรรค์นี้...

เจ้าชายครรชิต : ผมจะพูดอย่างไร เธอก็ไม่ตกลง

แก้ว : ถ้าเราบอกว่า... เราจะเป็นผู้จัดการเหมืองแร่ ถ้าได้กันเราจะทำเหมือง เราจะเปิดเหมืองให้
น้องเป็นเจ้าของเหมือง.. คินนี้พี่จะทำพิธีเปิดเอง... เปิดเหมืองน้อง... เราแหละจะเป็นผู้เปิดเอง...
มันเป็นเจ้าของเหมือง... ถ้ามันถามว่าใช้เหมืองไหนดี... ถ้าเราบอกว่าเหมืองฉิดแหละ ดีหว่าเหมือง
ชุด...บอกว่าน้องเป็นเจ้าของเหมือง แล้วเหมืองน้องพี่เปิดเอง แล้วพี่ฉิดเอง..

(อสุรคณองฤทธิ : เคล้าน้อย โรจนเมธากุล)

แก้วกับทอง สนทนากัน เรื่องใช้ของเสนห์

แก้ว : อ้ายทอง ผมฝีซ้อยู่แควมึงไม่ใช่หือ

ทอง : ไม่รู้ผมฝีซ้อยู่แควไหน

แก้ว : แล้วไม่ใช่อยู่แควมึงจ้อ

ทอง : แควไหนยัง

แก้ว : ูกเห็นวันนั้น... มึงอาบน้ำ ล่ออยู่

ทอง : แควไหน

แก้ว : แล้วหมาเห็นไม่... ทั้งกรุมเฒ่า มึงแขวนเอวอยู่

(อสุรคณองฤทธิ : เคล้าน้อย โรจนเมธากุล)

แก้วถามตอบปัญหากับทอง

แก้ว : เฮ...ไอ้ทอง ูก้อถามปัญหาหมีงสักอย่าง

ทอง : ตามใจปัญหาไหร หมีงถามมากูตอบได้เพ คั่นแก่งถามมาแลถึ

แก้ว : ที่เขาว่าโลกกลมแล้วโลกหมุน เพราะไอ้ไหรที่โลกได้หมุน

ทอง : กูตอบไม่ได้ ไหนแก้วหมีงเฉลยแลถึ

แก้ว : เพราะพ่อมันแดง แม่มันดำจึงได้ลูกหมุน

ทอง : เออะ นั่นมันไม่ใช่โลกที่เราอยู่ นั่นมันโลกหมา

แก้วสนทนากับทอง

แก้ว : เฮ...ไอ้ทอง ถ้ากูไปอยู่กรุงเทพฯแล้วกูบายจัง พี่น้องกูจิงเสีย

ทอง : มีใครมั่ง อยู่แถวไหน

แก้ว : แถวหน้ารามหมันเพ

ทอง : กูก็รู้จักหลายคนแถวหน้าราม ชื่อพรีมมั่งพี่น้องหมิง

แก้ว : ต้นตระกูลก้าน้ำขาวรัง ลุงหยอย เณรเหลียม ตาหน่วย บ่ายาว เณรแยม ป้าแหว หลวงดำ

ทอง : อะ...พี่น้องหมิงชื่อพรีคั่น พี่น้องกูก็ยังลุย ชื่อเหมือนกันแหละ

ฤๅษีสนทนากับแก้ว

ฤๅษี : ไม่รู้พรีหรือไอ้แก้วเหววันนี้อ่ยากน้ำร้อน ไปต้มให้อาจารย์สักแก้วถูกลูก

แก้ว : เอาตะอาจารย์ แก้วต้มมาเสร็จแล้ว กำลังร้อน ฉันทะอาจารย์

ฤๅษี : เดี่ยวลูก ตั้งให้เย็นก่อน

แก้ว : แล้วไหนว่าฉันท้ำร้อน ตกลงอีกน้าไหนกันแน่นอาจารย์

ฤๅษี : นายแก้ว ตั้งแต่มาอยู่ในวัดหนังสือได้อ่านก็เล่มแล้วละลูก

แก้ว : อ่านได้เล่มหนึ่งแล้ว

ฤๅษี : หนังสืออะไรลูก

แก้ว : หนังสือ “อิ เหา-นา”

ฤๅษี : ไม่ใช่ “อิ เหา-นา” เขาเรียกอิเหนา

แก้ว : ออ...ผมเข้าใจว่าอิเหนา เพ-รา เพ-ริศ เฉิดฉาย

ฤๅษี : ไม่ใช่ เขาเรียกอิเหนาเพราเพริศเฉิดฉาย

แก้วสนทนาคุ้ยไม้กับทอง

ผมแก้วไทยน้ำใจกล้าหาญ

หมัดเหยียบเขาลอยชาติหรรษาตาย

หมัดตรบส่งผีบรายกับคิ้วตอก

เพื่อนให้ศอกกลับยกรับวงใน

พอเพื่อนโดดฉัดเตะตัดล้มผาง

มีชื่อมานานเคยชกหนักตาย

เตะขวารับซ้ายพอเอียงเฉียงศอก

พอเพื่อนเซออกตามขีดติดไป

ลอดได้บายใจพอหนัดยัดคาง

ฉัดรับโคร่งบางยักหายตายเลย

กลอนมวย (เรื่องเจ้าชายพเนจร)

หากเราสองครองแชมป์เหมือนเขาทราย

ขึ้นเครื่องบินแล้วทุกหญิงไปสิงคโปร์

หิวข้าวปลาแหวหากินอาหาร

กินที่หมื่นบำรุงให้พุงพั่ง

ให้สมกับที่เราจนเคยทนอด

สร้างตึกใหญ่สักสิบชั้นอันแหววับ

สุดสบายหาเมียเสียสักโหล

นุ่งจิกโกไปอวดสาวชาวปิ่น

เข้าภัตตาคารพูดจาภาษาหรั่ง

ถอนเงินคลังที่ละล้านบ้านไม่กลับ

จะซื้อรถสักสิบคันผลัดกันขับ

ขึ้นนั่งรับลมหนาวไปนอนหนาวอยู่ชั้นบน

เมียนั่งข้างประละเก้าข้าวไม่กิน
พกแบงค์พันเดือนละแสนแขวนปิ่นกล

ลงเดินดินเยิ้มเพื่อนเดือนละหน
เมียดิ้นคนผลัดกันนอนร่วมหย่อนใจ

แก้วเทศน์แหล่กัณฑ์ชูชก ตอนพราณเจตบุตรบอกทางแก่ชูชก

...ดูกร มหาพราหมณ์ มรามาเรศ มะรุณมะรัง เราจะบอกหนทางที่ท่านจะไป

ขึ้นเขาลำเนาไพรตัวรถไฟไม่ต้องตี

ป่าไม้มันรกทั้งเพจะเข็นนั้นไม่มี

ของแปลกและของดีในป่านี้มีมากมาย

มีก้อนหิน...เป็นศิลา มีรุกษา...เป็นต้นไม้

น้ำเหนือไหลลงใต้แล้วมากมายเป็นวาริ

สกุณากลายเป็นนกฟักลูกออกเป็นปีกชี

ภูเขาศรีพนาลีกลายป็นป่า

ไก่อื้อนออกเกลือกน่สนุสมจรกับไก่อ่า

นกยูงได้ลูกมากมายเป็นหทัยคู่ไฉไล

แต่น่าอัศจรรย์ใจที่มันฟักไข่ออกเป็นแลน...

(กรรมของแม่ : เกล้าน้อย ไรจนเมธากุล)

แก้วว่าเพลงตันหยง

...บุหงาตันหยง หยงไหรละน้อง ชูตรงดอกลอกอ... ชูตรงดอกลอกอ...ต้นได้แต่เข้าฝ่าห่อคอ ก้มลงแล... ออ...

...บุหงาตันหยง หยงไหรละน้อง ชูตรงดอกดีปลี... ชูตรงดอกดีปลี...ต้นได้แต่เข้าไม้เข้าซี่ ก้มลงแล...

...บุหงาตันหยง หยงไหรละน้อง ชูตรงดอกขี้แรด ชูตรงดอกขี้แรด...ต้นได้แต่เข้าน้ตากแดด ก้มลงแล...

(ยอดกำพร้าว : เกล้าน้อย ไรจนเมธากุล)

แก้ว ทอง และเท่ง ต่อกลอนโนรา

ทอง : ว่า ออ.. ออ.. ออ.. ออ.. แลพี่จะทำเป็นวง น้อยเหยเป็นเว้ง เนวง อ้ายนาน...เว้ง อ้ายนุ้เพ็ง

อ้านนี้ผานะ... เป็นวง... เป็นเว้ง... เป็นเพ็ง แล้วสาวเหย เป็นผา...

เท่ง : แลนี้... น้องเหลิม (ทอง) โนรานะ น้องบ่าวมากันก็คน... ก็คน เน...เหน พี่เท่งถ้าทำด้วยเรามาช่วยให้พอ

สมเหตุสมผล ออ.. หอ.. พี่น้องมาหลายคน ที่กายล พวกโนรา โนรา... ออ.. หอ... พี่น้องทั้งหลาย

แก้ว : มิตรหญิงชายได้มาหา มาหา ผมนี้นายแก้วโนรา ที่ได้มาแสดง... แสดง... มาเล่นที่ในงานนี้บอกน้องพี่ไม่ใช่

แข่ง... ไข่แข่ง แลพี่ผมมาแสดง ไฟแสง มั่นวอมแวม วอมแวม

มาร้องกลอนสี่ กลอนหก

เท่ง : พวกเรายก เอามาแซม... มาแซม

แก้ว : วันนี้สี่ไฟวอมแวม มาแสดงให้แจ้งครัน... แจ้งครัน พี่บ่าวนี้ ทำท่าบ้าฉัน หัวทามัน

มลิ้นแพลม.. มลิ้นแพลม...

(อสุรคณองฤทธิ : เกล้าน้อย ไรจนเมธากุล)

เท่ง เถียงกับแสนอุดร เรื่องลวงล้ำเขตแดน

แสนอุดร : พวกแกมีความผิดที่ลวงล้ำเขตแดนเมืองของข้า

เท่ง : เมืองมิ่ง... แล้วไซ้...ไม่เขียนตัว ล. ไว้ แค่นั่นแหละ จะได้ว่าเขตมิ่งอยู่ต่งไหน
นี่ ล. แค่นั่น ก้าไม่...

(ธรรมเนียมยกันแสง : เคล้าน้อย โจรนเมธากุล)

แก้ว สนทนากับทอง เรื่องจิตใจผู้หญิง

แก้ว : พูดถึงจิตใจคนหญิงสั่นครัน แต่พูดถึงเรื่องกว้างขวาง มันกว้างขวางนั้นแหละ กับญาติพี่น้อง เอาไอ้ไหน
รเอาแต่เรื่องนั้นนี้แหละกูเบื่อ... ผิดกับจิตใจโหมขายเรา โหมขายเรา ถ้าพูดถึงจิตใจยืดยาว แล้วเกลี้ย
เกลากับเพื่อนกับฝูง ไม่เที่ยวพรรคนั้น... พรรคนี้... แล้วพูดไหนเป็นหลักเป็นหน่วยเล่า... แต่อย่าให้โกรธ ถ้า
โกรธเข้า ขี้เป็นหยุ่มเป็นหย่อมเหมือนกันแหละ...

(ราชธิดาสืบตระกูล : เคล้าน้อย โจรนเมธากุล)

แก้ว สนทนากับทอง เรื่อง ลูกชายซึ่งเป็นใบ้

ทอง : มันใบ้พรรคนั้น ถ้าต้องการเอาไหน ทำหรือ

แก้ว : ยักค่อ... แต่ว่าชาติอุบาทว์ไม่เหลือ ไม่สมกับใบ้ลูกกูคนนี้... ตามใจเห็นไอ้ไหนอีกทั้งแฟน...
กูไม่กล้าออกตลาดแล้ว คั่นไปตลาดแล้วต้องซื้อให้มันกินอย่างน้อยยี่สิบ... แต่คั่นพอได้กินแล้วก้าเจียบนอน
ไม่ใช่เมลิหนูเมลิตา การพนันเล่นเป็นทุกชนิด... นี่ไม่ใช่กูให้อยู่บ้านที่เล่า กูส่งให้ไปอยู่กับพ่อลุงมันที่
สงขลา

ทอง : ซื้อหรือ... พ่อลุงมัน

แก้ว : ในเค้าเงร้ง เค้าเนี่ย

ทอง : ไปอยู่กับบ่าวรัง บายดินะ

แก้ว : บายแหละ บ่าวรังแกร็กอีตาย เพราะแกถือว่าหลานบ่าวแกนี่... ของพอดีในหย่อมนั้นกันเองทั้งเพกัน... ใน
เค้าเงรหยุ่ม บ่าวรังเงรหอยย กันเองเรา

ทอง : กันเองสุหลายคนนะ

แก้ว : หลายคน บ่าวแยม เงรเกลี้ยง พวกนี้กันเองแหละ... คั่นนี้บ่าวหอยยแกร็กเล่ากับลูกบ่าว
ของลูกหลานนี่...บ่าวรังก้ารัก บ่าวหอยยก้ารัก... พวกนี้ตกลงตามใจลูกบ่าวกูอีเอาไอ้ไหน ขายให้หมดเลย
ขายสวน ขายน่า บ่าวหอยยแคนไม่ซื้อคร้าน แกปลุกแขงนิ คิดว่าที่ดินแคนปลุกเต็มหมดแล้ว ยังลามลงใน
ของลุงรังกับบ่าวยาวจั้งเล่า...

ทอง : แล้วลุงรังกับบ่าวยาวแคนให้แหละ

แก้ว : แกจี้ให้หรือ... เป็นความกัน ฉาวกัน ตกลงบ่าวหอยยไม่ได้บุกรุกลุงรัง ไปยันเอาของป่าพุนแปลงหนึ่งเล่า...

ทอง : ป่าพุนไหน...

แก้ว : ในเค้าโหมเราเพ... ป้าพูนไม่ยอม รบกับบ่าวยาว เพราะบ่าวยาวถือบ่าวหยอย
บ่าวยาวฉาวกับป้าพูนรบกัน.. เณรนวนลุมมาตัดสินให้เลิกกัน
ทอง : แล้วแค่บ่าวรังกับบ่าวหยอยเป็นความกันว่าพริกกันหละ...
แก้ว : เป็นความ คดีส่งถึงศาลนู ศาลตัดสินแล้วเสียงว่า
ทอง : ใครแพ้.. นะ
แก้ว : โนราฉลุย นะ เพื่อน..

(ราชธิดาสืบตระกูล : เคล้าน้อย โรจนเมธากุล)

แก้วสนทนากับทอง เรื่องผู้หญิงนอน หากชายไม่จ้อ ในที่สุดจะหายงอนเอง
แก้ว : คันเราไม่ยุ่ง มันทันเหมือนกันแหละ โหมหญิงแหม... คันโหมชายนี้... มันทันเหมือนกันแหละ ลองมันมันนั่น
เข้าตะ... เราไม่สู้เสียแล้วจ้า... มันอีนีกับใคร
ทอง : ไม่รู้ นั่น... นี่... นู... ผีไหร

(ราชธิดาสืบตระกูล : เคล้าน้อย โรจนเมธากุล)

ผมซื้อพลเจิมแรกเริ่มสมัคร
อาชีพเลี้ยงม้าถากหญ้าสนาม
ในใจมันหมายหวังจะได้สืบตรี
เพื่อนที่เข้าพร้อมกันเป็นนายพันนายจ่า

กลอนตลกพลตำรวจเจิม
อยู่แต่โรงพักรับจ้างเฝ้ายาม
ตั้งแต่สงครามจนกระทั่งบัดนี้
อายุห้าสิบสี่ยังหกปีชรา
ยังเหลือตัวข้า เป็นโปเจ้าเฝ้ายาม

(นายหนังเคล้าน้อย โรจนเมธากุล ผู้ประพันธ์
๑๘ ก.พ. ๒๕๓๑)

บทอื่นๆ

บทยักซ์

เมื่อตอนเข้าอีमारเผ่าค่อยเตรียมการ
เจ็ดวันแล้วข้าไม่ได้เคยออกไป
จับกระบองกายสิทธิ์ด้วยฤทธิ์ยักซ์
ผลึกก้อนหินที่ปิดปากถ้ำอีนาฆมาร
กตรอยสัตว์จตุบาท ทวิบาท
สัตว์พวกนี้ที่อาศัยอยู่ในป่า
...(เจรจา)...
พอคิดเสร็จสำเร็จราพณา

เพราะนางมารจะจากถ้ำลาสถานที่อาศัย
ไปหาสัตว์ในไพรมาเป็นอาหารมาร
แน่นอนนักต้องจากคุณหาตั้งว่าขาน
แล้วพากายกาฬผ่านออกมา
นางมารมาดไม่ได้สมปรารถนา
มันหลบหน้าหลบตาไปแห่งหนใด
ค่อยกตรอยสัตว์ป่าพนาสาณท์

ไม่มีสัตว์ในไพรให้ร้อนใจนางมาร
หนึ่งลัดสองโลดสามโสดสี่ส่อง
เป็นโชคคีนางซินีเพื่อนเดินเพลิน

ทำพร้อได้รับประทานที่ในดานพะเนิน
หาม่งหมองมาตามช่องไพรเขิน
เลี้ยวควนเนินไปประสบพบสัตว์ไพร...

(น้ำใจษัตริย์ : เคล้าน้อย โจรนเมธากุล)

นางเดินดง สำนวนที่ ๑

เดินมาพลางนางร้องเรียกหาพ่อก้องอยู่ไพร
น้อยห้ามพ่อย่าชั่วร้ายแต่พ่อน้อยไม่ฟังเลย
ไอ้พ่อก้องอย่าทำทำไมไม่ฟังลูก
พ่อก้องอยู่ที่ไหนจะถามใครเมื่อนางเดิน
พี่น้องขาหน้าโรงหนังที่แม่มานั่งอยู่มากมาย
ลูกสาวพ่อก้องให้เรียกหาพ่อก้องมาสายไพร
ชะนีร้องก้องป่าสาธิตาส่งเสียงแจ้ว
เดินร้องห่มร้องให้เรียกหาพ่อก้องในสายดง

พ่อก้องไหนน้อยตามมากลับบ้านเกิดบิดาเหย
ได้จากทรมายมาแสนไกลน้อยนี้เศร้าใจเกิน
ลูกคิดไม่ถูกแล้วโยเดินหาพ่อก้องอยู่ไพรเขิน
บุกพะเนินหาเดียวดายน้อยจะได้ถามใคร
ใครบอกได้ช่วยบอกบ้างพ่อก้องเห็นห่างไปไหน
เสียงเรไรจกจั่นที่มันร้องสนั่นดง
ฟังเสียงแล้วโยหายน้ำต้าย้อยเป็นสายผง
ตั้งอนงค์น้อยนางไวกลางไพร...

(ศักราชินีผู้ล้างแค้น : เคล้าน้อย โจรนเมธากุล)

บทนาง (กำศรวล)

เฝ้าแลลูกจนลับตาโฉมหน้าไย
ต้องกอดหมอนนอนร้องไห้ไม่สบายใจ
ยามจะหลับจะตื่นแม่เคยขึ้นอุรา
ถึงอากาศจะหนาวแม่ไม่เคยเศร้าใจ
แม่เคยผูกเปลให้ไกวกล่อมให้นอน
ต้องลมแดดแผดเผาแม่ไม่เคยเศร้าสร้อย
ไม่มีลูกเต้าโศกเศร้าไม่วายเลย

อนาถใจเนื้อทองกลับมาห้องศาลา
แม่เคยกอดกอดภูไฉนแม่ขึ้นใจหนักหนา
แม่เคยป้อนข้าวปลาผูกเปลผ้าให้นอน
ได้กอดหน่อไทยดีกว่าให้แม่มากอดหมอน
ลูกจะหนาวลูกจะร้อนแม่จะนอนไม่หลับเลย
ทั้งกล้วยอ้อยแม่เคยหาให้ลูกยาเสวย
เร่วัดตะเจ้าทรมายพาร่างเลยว้ายลงในคงคา..

(กรรมของแม่ : เคล้าน้อย โจรนเมธากุล)

การพิจารณาศึกษาตัวอย่างนิยายหนึ่งตระกูล บทกลอน และมุขตลกบางส่วนของนายหนึ่งตระกูลเคล้าน้อย โจรนเมธากุล เท่าที่นำเสนอมานี้ นอกจากจะช่วยให้ผู้อ่านได้รู้จัก และเข้าใจชีวิตของศิลปินหนึ่งตระกูลแล้ว ยังได้รับ สารบันเทิงและแลเห็นภาพชีวิตบางส่วนของผู้คนในสังคมขณะนั้นอีกด้วย



การถ่ายทอดผลงาน

การถ่ายทอดความรู้ความสามารถด้านการแสดง

การถ่ายทอดศิลปะการแสดงหนังตะลุงแก่ลูกศิษย์

พ.ศ. ๒๕๒๐-ปัจจุบัน เมื่อเห็นว่าตนเองมีทักษะในการแสดงหนังตะลุงจนเป็นที่นิยมชมชอบของนักเลงดูหนังตะลุงโดยทั่วไปอย่างกว้างขวางแล้ว นายหนังเคล้าน้อย โรจนเมธากุล จึงรับเป็นผู้ถ่ายทอดศิลปะการแสดงหนังตะลุงแก่ผู้สนใจรับไว้เป็นศิษย์ ลูกศิษย์ที่หนังเคล้าน้อยถ่ายทอดศิลปะการแสดงให้มี ๓ ประเภท ได้แก่

- ๑) ประเภทไม่เคยฝึกหัดหนังตะลุงมาก่อน มาพักอาศัยอยู่ที่บ้านและติดตามเป็นลูกคู่ ฝึกการเชิดรูป การชักรูป ฯลฯ และลีลาการขับกลอน บางคนฝึกหัดอยู่เป็นเวลา ๑ – ๒ ปี จึงออกโรงแสดงเองได้
- ๒) ประเภทฝึกมาแล้วจากที่อื่นมาฝากตัวเป็นศิษย์ติดตามไปแสดงหนังตะลุงเป็นบางช่วง บางครั้ง ฝึกหัดอยู่ ๕ – ๖ เดือน พอมีทักษะและประสบการณ์ก็จากออกไปแสดง
- ๓) ประเภทเล่นหนังตะลุงจนสามารถออกแสดงได้แล้วแต่มาขอฝากตัวให้ทำพิธีครอบมือ

วิธีการถ่ายทอดศิลปะการแสดงหนังตะลุงแก่ลูกศิษย์ที่นายหนังเคล้าน้อยปฏิบัติก็คือ เริ่มตั้งแต่ช่วงที่นายหนังเคล้าน้อยมีชื่อเสียงโด่งดัง มีชนหมาก ๒๐-๓๐ วันต่อเดือน ก็ได้อาศัยช่วงจังหวะและโอกาสนี้ในการฝึกฝนลูกศิษย์ไปพร้อมกัน โดยจะให้ลูกศิษย์ติดตามนายหนังเคล้าน้อยไปทุกที่ที่มีการแสดงเพื่อฝึกปฏิบัติการเล่นหนังตะลุง โดยนายหนังเคล้าน้อยจะถ่ายทอดศิลปะวิทยาการการแสดงหนังตะลุงแบบตัวต่อตัวกับลูกศิษย์ โดยการนั่งคร่อมและจับมือลูกศิษย์ให้ฝึกจังหวะและลีลาในการเชิดรูปฤาษี รูปพระอิศวร รูปหน้าบาท จนกระทั่งลูกศิษย์มีความชำนาญ สามารถสืบทอดศิลปะการแสดงได้อย่างดีจนมีชื่อเสียง ในทุกๆ ปีจะมีบรรดาลูกศิษย์รับเป็นเจ้าภาพในการจัดพิธีไหว้ครู โดยนายหนังเคล้าน้อยจะทำพิธีไหว้ครูประจำปี และจะมีลูกศิษย์และผู้สนใจจากที่ต่าง ๆ เดินทางมาร่วมพิธีไหว้ครู และมาขอให้นายหนังเคล้าน้อยทำการครอบมือให้เป็นจำนวนมากอย่างไม่ขาดสายจนถึงปัจจุบัน

พิธีไหว้ครูเป็นประเพณีที่ต้องกระทำทุกปี ปีละ ๑ ครั้ง โดยจะจัดขึ้นในวันพฤหัสบดีแรกของเดือนพฤษภาคมหรือสิงหาคม แต่โดยมากจะถือฤกษ์เดือน ๙ เพื่อให้ก้าวหน้า ในแต่ละปีจะมีลูกศิษย์มาร่วมไม่ต่ำกว่า ๕๐ คน ลูกศิษย์จะนำดอกไม้ ธูปเทียน เครื่องบูชา เช่น หัวหมู ไก่ เพื่อบูชาบรรพบุรุษหนังตะลุงที่เสียชีวิตไปแล้ว ในพิธีลูกศิษย์และนายหนังทุกคนจะต้องแต่งชุดผ้าขาว วัตถุประสงค์ของพิธีไหว้ครูก็เพื่อรำลึกถึงคุณ และแสดงความกตัญญูต่อครูบาอาจารย์หนังตะลุง พิธีไหว้ครูที่หนังเคล้าน้อย โรจนเมธากุล เป็นหลักในการจัดนี้ จะจัดกันทุกปีที่บ้านของหนังเอียดน้อย ศ. เคล้าน้อย อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช โดยได้จัดต่อเนื่องกันมา ๗ ปีแล้ว

พิธีครอบมือหรือครอบครู นายหนังตะลุงผู้เป็นอาจารย์จะทำการครอบมือให้แก่ลูกศิษย์ที่มาฝากตัวขอให้อาจารย์ครอบมือ โดยคนที่จะให้อาจารย์ทำการครอบมือต้องเล่นหนังตะลุงเป็นแล้ว เมื่อผ่านการครอบมือก็สามารถออกแสดงหนังตะลุงเป็นอาชีพได้ การทำพิธีครอบมือจะต้องทำบนโรงหนังตะลุงเท่านั้น วันทำพิธีจะทำในวันพฤหัสบดีข้างขึ้น ฤกษ์ทำพิธีคือเวลาประมาณ ๑ ทุ่ม หรือภาษาใต้ว่า “เวลากนกขุมรัง” นายหนังที่มา

ให้อาจารย์หนังตะลุงครอบมือถือว่าเป็นศิษย์มีครู เมื่อเสร็จสิ้นพิธีครอบมือ ลูกศิษย์คนนั้น ๆ จะต้องเล่นหนังให้ วิทยุญาณบรรพบุรุษดูอย่างน้อย ๑ ฉาก

ปัจจุบันมีลูกศิษย์ที่ผ่านการครอบมือโดยหนังเค้าน้อย โรจนเมธากุล ไปแล้วมากกว่า ๑๐๐ คน

แม้แต่คนตาบอดหนังเค้าน้อยก็สามารถสอนให้เล่นหนังตะลุงเป็นอาชีพได้ คือ *หนังน้องเดียว ลูกทุ่งวัฒนธรรม (ศิษย์เค้าน้อย)* นายหนังหนุ่มตาบอดที่มีชื่อเสียงทั่วภาคใต้

หนังตะลุงบุญธรรม เทอดเกียรติชาติ ศิษย์ที่เคยเป็นเด็กวัดห้วยปิ่นโตตามหลังนายหนังเค้าน้อย สมัยที่หนังเค้าน้อยบวชอยู่วัดทำลิพงและได้ฝึกหัดเล่นหนังตะลุงด้วยแล้วว่า หนังเค้าน้อยเป็นอาจารย์ที่ไม่ชมลูกศิษย์ต่อหน้า แต่จะไปชมลูกศิษย์ให้คนอื่นฟัง เป็นอาจารย์ที่มีระเบียบวินัยในการฝึกหัดแก่ลูกศิษย์ ถ่ายทอดศิลปะการแสดงหนังตะลุงอย่างไม่ปิดบัง ไม่ปิดกั้นลูกศิษย์ที่จะออกไปหาประสบการณ์จากอาจารย์หนังตะลุงคนอื่นๆ

โสภณ พรหมทองแก้ว ผู้ฝากตัวเป็นศิษย์ติดตามหนังเค้าน้อยอีกคนหนึ่งเล่าถึงหนังเค้าน้อยว่า “อาจารย์หนังเค้าน้อยถ่ายทอดศิลปะการเชิดรูปได้อย่างน่าชื่นชมเพราะท่านได้รับการฝึกฝนและสืบทอดลีลาการเชิดรูปจากนายหนังรุ่นเก่าอย่างหนังสี่มุม”



หนังเค้าน้อยทำพิธีครอบมือลูกศิษย์

ลูกศิษย์ที่จะขึ้นโรงเพื่อทำพิธีครอบมือจะต้องให้อาจารย์ (หนังเค้าน้อย)

พาขึ้นและชาวบ้านต้องช่วยกันไชโยให้ร้อง ๓ ครั้ง





หนังสือยุทธพงศ์ ศ.เคล้าน้อย ทำการแสดงหนังสือให้อาจารย์เคล้าและผู้ชมดู หลังผ่านการครอบมือจากอาจารย์เคล้า เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๓ จึงจะนับว่าเป็นนายหนังสือโดยสมบูรณ์

รายชื่อลูกศิษย์ที่ผ่านการครอบมือโดยอาจารย์หนังสือเคล้าน้อย

๑. หนังสือตระกูล เอียดนัย ศ.เคล้าน้อย อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
๒. หนังสือตระกูล ประจวบ ศ.เคล้าน้อย อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช
๓. หนังสือตระกูล อุทัย ศ.เคล้าน้อย อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช
๔. หนังสือตระกูล ประทีป เขียวทอง ศ.เคล้าน้อย อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช
๕. หนังสือตระกูล วรพจน์ เขียวทอง ศ.เคล้าน้อย อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช
๖. หนังสือตระกูล อัศวิน ศ.เคล้าน้อย อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช
๗. หนังสือตระกูล ดต. เกษมศิลป์ ศ.เคล้าน้อย อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช
๘. หนังสือตระกูล พตท. ภูสิทธิ์ ศ.เคล้าน้อย อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช
๙. หนังสือตระกูล วันชัย ตะลุงทอง ศ.เคล้าน้อย อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช
๑๐. หนังสือตระกูล สุรินทร์ใหญ่ ศ.เคล้าน้อย อ.เมือง จ.กระบี่
๑๑. หนังสือตระกูล พ.ต.อ.เรืองศักดิ์ งามขำ ศ.เคล้าน้อย อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช
๑๒. หนังสือตระกูล ยุทธพงศ์ ศ.เคล้าน้อย อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี
๑๓. หนังสือตระกูล วีระ ลูกทุ่งบันเทิง ศ.เคล้าน้อย อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช
๑๔. หนังสือตระกูล สามารถ ศ.เคล้าน้อย อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช
๑๕. หนังสือตระกูล อ็อคน้อย ศ.เคล้าน้อย อ.จุฬาภรณ์ จ.นครศรีธรรมราช
๑๖. หนังสือตระกูล น้องเดี่ยว ตะลุงวัฒนธรรม ศ.เคล้าน้อย อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช
๑๗. หนังสือตระกูล สมยศ ลูกทุ่งบันเทิง (ศ.เคล้าน้อย) อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี
๑๘. หนังสือตระกูล สุนทร ลูกทุ่งบันเทิง (ศ.เคล้าน้อย) อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช
๑๙. หนังสือตระกูล วีรพจน์ ลูกทุ่งบันเทิง (ศ.เคล้าน้อย) อ.ตะกั่วป่า จ.พังงา
๒๐. หนังสือตระกูล สุพจน์ ลูกทุ่งบันเทิง (ศ.เคล้าน้อย) อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช

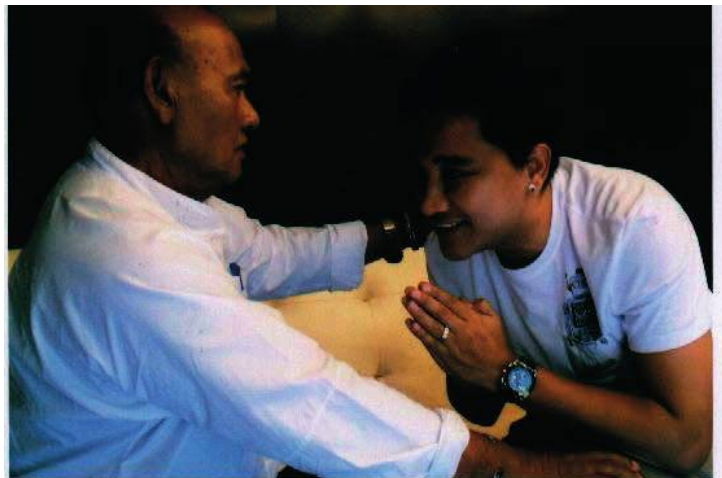
๒๑. หนังสือ เถลิงทอง ลูกทุ่งบันเทิง (ศ.เคล้าน้อย) อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี
๒๒. หนังสือ อวยชัย ลูกทุ่งบันเทิง (ศ.เคล้าน้อย) อ.สีชล จ.นครศรีธรรมราช
๒๓. หนังสือ วิชานันท์ ลูกทุ่งบันเทิง (ศ.เคล้าน้อย) อ.สีชล จ.นครศรีธรรมราช
๒๔. หนังสือ สุปิน ลูกทุ่งบันเทิง (ศ.เคล้าน้อย) อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช
๒๕. หนังสือ ถนอมศิลป์ตลุง ต.ช.ด. (ศ.เคล้าน้อย) อ.เมือง จ.ระนอง
๒๖. หนังสือ สุนทรน้อย ลูกทุ่งบันเทิง (ศ.เคล้าน้อย) อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช
๒๗. หนังสือ ภาณุมาศ ลูกทุ่งบันเทิง (ศ.เคล้าน้อย) อ.สีชล จ.นครศรีธรรมราช
๒๘. หนังสือ หีดนัย ลูกทุ่งบันเทิง (ศ.เคล้าน้อย) อ.สีชล จ.นครศรีธรรมราช
๒๙. หนังสือ อาจารย์โชติ ลูกทุ่งบันเทิง (ศ.เคล้าน้อย) อ.สีชล จ.นครศรีธรรมราช
๓๐. หนังสือ ณรงค์น้อย วิชัยดิษฐ์ (ศ.เคล้าน้อย) อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช
๓๑. หนังสือ สมหมาย ลูกทุ่งบันเทิง (ศ.เคล้าน้อย) อ.เวียงสระ จ.สุราษฎร์ธานี
๓๒. หนังสือ หนังสือ ศ.เคล้าน้อย จ.พัทลุง
๓๓. หนังสือ จรูญน้อย ศ.เคล้าน้อย อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช
๓๔. หนังสือ ทำนอง ศ.เคล้าน้อย อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช
๓๕. หนังสือ ละอองน้อย ศ.เคล้าน้อย อ.ห้วยยอด จ.ตรัง
๓๖. หนังสือ ประทุม เสียงชาย ศ.เคล้าน้อย อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช
๓๗. หนังสือ หลิง จำปา ศ.เคล้าน้อย อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช
๓๘. หนังสือ จำเริญ ศ.เคล้าน้อย อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช
๓๙. หนังสือ วิจิตร ศ.เคล้าน้อย อ.ห้วยยอด จ.ตรัง
๔๐. หนังสือ วิจิตร ศ.เคล้าน้อย อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช
๔๑. หนังสือ ไมตรี ศ.เคล้าน้อย อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี
๔๒. หนังสือ ยอดทอง ศ.เคล้าน้อย อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
๔๓. หนังสือ หนังสือ เสียงเสน่ห์ ศ.เคล้าน้อย อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช
๔๔. หนังสือ พรเทพ ฟานระทาน ศ.เคล้าน้อย จ.นครศรีธรรมราช
๔๕. หนังสือ พรเพชร วงศ์ศิริ ศ.เคล้าน้อย จ.นครศรีธรรมราช
๔๖. หนังสือ ณรงค์ ชงชัย ศ.เคล้าน้อย อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช
๔๗. หนังสือ สมพร ศ.ศรีพัฒน์ (ศ.เคล้าน้อย) จ.นครศรีธรรมราช

๔๘. หนังสือ ประสิทธิ์ ศ.เอียดน้อย (ศ.เคล้าน้อย) จ.นครศรีธรรมราช
๔๙. หนังสือ ปริณทร์ ศ.เคล้าน้อย อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช
๕๐. หนังสือ ปฐมพร ศ.สงวนศิลป์ (ศ.เคล้าน้อย) อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
๕๑. หนังสือ พัฒน์น้อย ศ.เอียดน้อย (ศ.เคล้าน้อย) อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
๕๒. หนังสือ อภิรักษ์ ศ.เอียดน้อย (ศ.เคล้าน้อย) อ.ปากพั่น จ.นครศรีธรรมราช
๕๓. หนังสือ เอกพันธ์ ศ.เคล้าน้อย อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
๕๔. หนังสือ สุทธิพันธ์ ศ.เคล้าน้อย อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
๕๕. หนังสือ สมโชค ศ.เคล้าน้อย อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
๕๖. หนังสือ สุรินทร์ สีนเพชร ศ.เคล้าน้อย อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
๕๗. หนังสือ อาจารย์จุลี ศ.เอียดน้อย (ศ.เคล้าน้อย) จ.สุราษฎร์ธานี
๕๘. หนังสือ ประเสริฐ ศ.จุลี (ศ.เคล้าน้อย) จ.สุราษฎร์ธานี
๕๙. หนังสือ พรชัย ศ.จุลี (ศ.เคล้าน้อย) จ.สุราษฎร์ธานี
๖๐. หนังสือ ศรีทอง ศ.จุลี (ศ.เคล้าน้อย) จ.สุราษฎร์ธานี
๖๑. หนังสือ ธวัช ศ.จุลี (ศ.เคล้าน้อย) จ.สุราษฎร์ธานี
๖๒. หนังสือ ศรีทอง ศ.จุลี (ศ.เคล้าน้อย) จ.สุราษฎร์ธานี
๖๓. หนังสือ ยอด ระฆังทอง (ศ.เคล้าน้อย) อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี
๖๔. หนังสือ ณัฏพงศ์ อินพรหม (ศ.เคล้าน้อย) จ.สุราษฎร์ธานี
๖๕. หนังสือ เปียทิพย์ เขียวทอง (ศ.เคล้าน้อย) อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช
๖๖. หนังสือ ประไพศิลป์ เสียงเสนห์ (ศ.เคล้าน้อย) อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช
๖๗. หนังสือ นิยม ศ.พร้อมน้อย (ศ.เคล้าน้อย) จ.สุราษฎร์ธานี
๖๘. หนังสือ สุตรักษ์ อักษรทอง (ศ.เคล้าน้อย) ศิลปินนักร้อง
๖๙. หนังสือ ชาย (พ.ต.ท.พลวัต ชินศรี) หลานเคล้าน้อย (ศ.เคล้าน้อย) ประเทศออสเตรเลีย
๗๐. หนังสือ มนัสจิต ศ.เคล้าน้อย อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช
๗๑. หนังสือ น้อยเล็ก ศ.เคล้าน้อย อ.ห้วยยอด จ.ตรัง
๗๒. หนังสือ ตาบตำรวจสมคิด ไทรแก้ว ศ.เคล้าน้อย ต.การะเกด อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช
๗๓. หนังสือ ณรงค์ ศ.เคล้าน้อย จ.กระบี่
๗๔. หนังสือ น้อยแบ่ง ศ.เคล้าน้อย อ.ห้วยยอด จ.ตรัง



หนังตะลุงสุตรักษ์ อักษรทอง (ศ.เคล้าน้อย) ศิลปินนักร้อง ได้มาฝึกหัดเล่นหนังตะลุงกับ
นายหนังเคล้าน้อย จนสามารถแสดงหนังตะลุงได้ และได้ผ่านการทำพิธีครอบมือ
เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

แม้แต่ เอกชัย ศรีวิชัย อาชีพนักร้อง ก็ได้เคยติดตามหนังเคล้าน้อยเพื่อฝึกหัดเล่นหนังตะลุง ซึ่งนายหนัง
เคล้าน้อยก็ได้ฝึกสอน จนปัจจุบันเอกชัยสามารถนำมาหนังตะลุง มาใช้ในการแสดงหน้าเวที และเอกชัย ศรีวิชัย
ก็เคยขอคำแนะนำเกี่ยวกับการแสดงมโนราห์กับมโนราห์ฉลุย ประดิษฐ์ศิลป์ ด้วยเช่นกัน



นายหนังเคล้าน้อย มีความรู้ความสามารถในการแสดงหนังตะลุง และสามารถเป็นต้นแบบในการถ่ายทอด
ศิลปะการแสดงหนังตะลุงให้แก่ลูกศิษย์ ทั้งทางด้านการขับขานบทกลอน ลีลาท่าทางการเชิดรูปหนังตะลุงให้ดู
มีชีวิต มุขตลกที่ไม่หยาบโหล่น การปรับสำเนียงเสียงตัวละครให้สมจริง ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม และ
การช่วยเหลือสังคมเท่าที่มีโอกาส โดยลูกศิษย์ที่สืบทอดศิลปะการแสดงหนังตะลุงที่มีต้นแบบมาจากนายหนัง
เคล้าน้อยและมีชื่อเสียงโด่งดังในปัจจุบัน ได้แก่ หนังวีระ ลูกทุ่งบันเทิง (ศ.เคล้าน้อย) หนังสามารต ศ.เคล้าน้อย

หนังสือคุณุ้ย ศ.เคล้าน้อย หนังสือวรรณ จีรทอง (ศ.เคล้าน้อย) และหนังสือเดี่ยว ลูกทุ่งวัฒนธรรม (ศ.เคล้าน้อย) เป็นต้น โดยลูกศิษย์แต่ละคนต่างมีผลงานรางวัลเป็นที่ประจักษ์ ดังนี้

ต้นแบบหนังสือเคล้าน้อยด้านลีลาการเซตหนังสือดังได้สวยงาม หนังสือลูกทุ่งบ้านเทิง (ศ.เคล้าน้อย) โดยได้รับรางวัล ดังนี้

- พ.ศ. ๒๕๒๕ รางวัลชนะเลิศฉลองรัตนโกสินทร์ (รศ.) ๒๐๐ ปี จากพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ อดีตนายกรัฐมนตรี ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๒๕
- พ.ศ. ๒๕๒๗ รางวัลชนะเลิศหนังสือตะลุง งานมหกรรมศิลปนิพนธ์ชาวไทยชาวเขาชนเผ่าแห่งชาติ ครั้งที่ ๒ จากพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ อดีตนายกรัฐมนตรี พุทธศักราช ๒๕๒๗
- พ.ศ. ๒๕๔๑ ศิลปินดีเด่นสาขาการแสดงพื้นบ้าน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปี ๒๕๔๑
- พ.ศ. ๒๕๔๔ ศิลปินตัวอย่างแห่งความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ตามโครงการศิลปินพื้นบ้าน อ.ทุ่งสง เพื่อพ่อหลวงของปวงชน จากสภาวัฒนธรรม อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๔
- พ.ศ. ๒๕๕๓ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ การประชันหนังสือตะลุงชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในงานเทศกาลเดือนสิบ เมืองนครศรีธรรมราช ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ จากผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช วันที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓



หนังสือเคล้าน้อย และหนังสือวรรณ จีรทอง ลูกทุ่งบ้านเทิง (ศ.เคล้าน้อย)

ต้นแบบหนังเคล้าน้อยด้านการขับขานบทกลอนได้ไพเราะ หนังสามารถ ศ.เคล้าน้อย โดยได้รับรางวัล
ดังนี้

- พ.ศ. ๒๕๕๐ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ ประชันการแข่งขันหนังตะลุงชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี งานเดือนสิบ เมืองนครศรีธรรมราช เทิดไท้ ๘๐ พรรษามหาราชา จากผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐
- พ.ศ. ๒๕๕๑ รางวัลชนะเลิศอันดับ ๑ ประชันการแข่งขันหนังตะลุงชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี งานเดือนสิบ เมืองนครศรีธรรมราช จากผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๑
- พ.ศ. ๒๕๕๒ รางวัลชนะเลิศการประชันหนังตะลุงชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี งานเดือนสิบ เมืองนครศรีธรรมราช จากผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๒



หนังสามารถ ศ.เคล้าน้อย



ต้นแบบหนังเคล้าน้อยด้านความมีคุณธรรม จริยธรรม การช่วยเหลือสังคม หนังเอียน้อย ศ.เคล้าน้อย โดยได้รับรางวัล

- พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับเกียรติบัตร ศิลปินดาวรุ่งมาแรง จากคณะกรรมการส่งเสริมวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
- พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้รับโล่เกียรติคุณ จากประธานชมรมชาวปักษ์ใต้ (บางมด) ที่ให้การสนับสนุนกิจการของชมรม วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๖
- พ.ศ. ๒๕๔๙ แสดงหนังตะลุงเทิดพระเกียรติ ๕ ธันวาคมหาราช ที่สนามหลวง กรุงเทพฯ โดยไม่รับค่าตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น แสดงทุกปีเริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ จนถึงปัจจุบัน
- พ.ศ. ๒๕๕๐ แสดงหนังตะลุงเทศกาลบุญสารทเดือนสิบ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จ.นครศรีธรรมราช โดยไม่คิดค่าตอบแทนใด ๆ เพื่อถวายสักการะแด่พระบรมธาตุทุกปี



หนังเคล้าน้อย และหนังเอียน้อย ศ. เคล้าน้อย



**ต้นแบบหนังสือค่าน้อยด้านการเล่นตลกที่ไม่หยาบโลน หนังสือรพจน์ เจริญทอง ศ.ค่าน้อย โดยได้รับ
รางวัล**

พ.ศ. ๒๕๓๐ รางวัลชนะเลิศมกฏทองคำ จ.นครศรีธรรมราช ปวด.๔ พุ่งสง

พ.ศ. ๒๕๔๗ รางวัลชนะเลิศการแข่งขันหนังสือตลก อำเภอเชียรใหญ่ จากองค์การบริหารจังหวัด
นครศรีธรรมราช ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

พ.ศ. ๒๕๔๙ รางวัลชนะเลิศการแข่งขันหนังสือตลกชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ
สยามบรมราชกุมารี งานเดือนสิบ เมืองนครศรีธรรมราช เฉลิมฉลองการครองราชย์ ๖๐ ปี จากผู้ว่าราชการจังหวัด
นครศรีธรรมราช ๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙



หนังสือรพจน์ เจริญทอง ศ.ค่าน้อย



ต้นแบบหนังเคล้าน้อยด้านการขับกลอนสด (กลอนมุตโต) หนังน้องเดียว ลูกทุ่งวัฒนธรรม

หนังน้องเดียว ลูกทุ่งวัฒนธรรม ก่อนที่จะมายึดประกอบอาชีพหนังตะลุง ต้องดิ้นรนช่วยเหลือตนเองตลอดมา เนื่องจากตาบอดสนิททั้งสองข้าง จึงหารายได้จากการร้องเพลงร่ำวง (เวียนครก) ตามงานต่าง ๆ รายได้สุดแต่เจ้าภาพจะมีน้ำใจจ่ายให้ กล่าวกันว่าสำเนียงการร้องเพลงของหนังน้องเดียวจะคล้ายกับเอกชัย ศรีวิชัย ศิลปินนักร้องเพลงชื่อดังของปักษ์ใต้ จึงเป็นที่ถูกอกถูกใจของแฟน ๆ ทั้งหลาย นอกจากนี้หนังน้องเดียวยังมีความสามารถในการแต่งเนื้อร้องและทำนอง จนกระทั่งได้มีโอกาสอัดแผ่นเสียงจนเป็นที่รู้จักของคนทั่วภาคใต้

หนังน้องเดียวมีความชื่นชอบเกี่ยวกับศิลปะการแสดงหนังตะลุง และต้องการเป็นนายหนังตะลุงที่สมบูรณ์ ได้รับการยอมรับว่าเป็นศิษย์มีครู หนังน้องเดียวจึงมาขอฝากตัวเป็นศิษย์และทำพิธีครอบมือกับนายหนังตะลุงเคล้าน้อย ทั้งนี้เนื่องจากมีความชื่นชมในความสามารถของนายหนังตะลุงเคล้าน้อย โดยเฉพาะในด้านการขับขานบทมุตโต (กลอนสดไม่ต้องมีบทล่วงหน้า) นายหนังเคล้าน้อยจึงเป็นต้นแบบให้กับหนังน้องเดียวอย่างมากเกี่ยวกับการใช้บทกลอนสด (กลอนมุตโต) หลังจากทำพิธีครอบมือกับนายหนังเคล้าน้อยไปแล้วประมาณ ๑-๒ ปี หนังตะลุงน้องเดียว ลูกทุ่งวัฒนธรรม (ศ.เคล้าน้อย) ก็โด่งดังมาจนถึงปัจจุบัน มีชั้นหมากการแสดงแทบไม่ว่างวัน



หนังเคล้าน้อย และหนังน้องเดียว ลูกทุ่งวัฒนธรรม



การแสดงหนังตะลุงสาธิตเป็นวิทยาทานในวาระต่าง ๆ

พ.ศ. ๒๕๓๕-ปัจจุบัน ด้วยความรู้ความสามารถด้านการแสดงหนังตะลุงอันเป็นที่ยอมรับของหนังเคล้าน้อย ทำให้หนังเคล้าน้อยได้รับเชิญให้ไปบรรยายและถ่ายทอดเรื่องหนังตะลุงอยู่หลายครั้ง อาทิเช่น รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านให้กับนิสิต นักศึกษา นักเรียน เยาวชนและอนุชนรุ่นหลัง

ให้กับวิทยาลัยพื้บ้านศรีวิชัย ตั้งอยู่ที่ตำบลทรายขาว อำเภอกงหรา จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นวิทยาลัยที่ส่งเสริมศิลปพื้นบ้านเกี่ยวกับหนังตะลุง มโนห์รา เป็นต้น

พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายและสาธิตการแสดงหนังตะลุงในการประชุมสัมมนา “ศิลปพื้นบ้านกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น” เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ณ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช



หนึ่งเคล้าน้อยได้รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายการประชุมสัมมนา
“ศิลปพื้นบ้านกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น”
เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ณ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช



หนึ่งเคล้าน้อยแสดงหนังตะลุงสาธิต เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ เวลา ๑๙.๓๐ น.
ณ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

การสร้างแหล่งเรียนรู้หนังตะลุง

พ.ศ. ๒๕๔๕ นายหนังเคล้าน้อย โรจนเมธากุล ได้สร้าง “แหล่งเรียนรู้หนังตะลุง” ขึ้นเมื่อเดือน ๙ พ.ศ. ๒๕๔๕ ไว้ที่ชุมชนบ้านหัวถนนการะเกด ณ บ้านหนังไสวน้อย เสียงเสนห์ เลขที่ ๔๖๒ หมู่ ๖ ต.การะเกด อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช ผู้เป็นลูกศิษย์คนหนึ่งของหนังเคล้าน้อยเอง ด้วยเจตนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมพื้นบ้านปักษ์ใต้ อันเป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ให้ยุวชนรุ่นหลังได้สืบทอดเพื่อให้หนังตะลุงอยู่กับชุมชนต่อไป นอกจากนี้หนังเคล้าน้อยยังได้ไปฝึกสอนการเชิดหนังตะลุงแก่ยุวชนที่สนใจ ณ แหล่งเรียนรู้เรื่องหนังตะลุงด้วยตัวเองด้วย ดังนั้นที่ของนายหนังเคล้าน้อยเกี่ยวกับการก่อสร้างแหล่งเรียนรู้ เรื่อง “หนังตะลุง” ดังนี้

“ข้าพเจ้านายเคล้า โรจนเมธากุล (นายหนังตะลุงเคล้าน้อย) ได้สร้างแหล่งเรียนรู้ เรื่องหนังตะลุง ซึ่งเป็นวัฒนธรรมพื้นบ้านปักษ์ใต้ เป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ที่ได้สืบทอดมายาวนาน หลายชั่วชีวิตคนในชนบท ข้าพเจ้ามีความมุ่งมั่นที่จะต่อยอดให้ยุวชนรุ่นหลังได้สืบทอด และเป็นวิทยาทานเพื่อให้หนังตะลุงอยู่คู่กับชุมชนชนบทต่อไป จึงได้สร้างแหล่งเรียนรู้ไว้ที่ชุมชนบ้านหัวถนนการะเกด ซึ่งเป็นบ้านหนังไสวน้อย เสียงเสนห์ ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของข้าพเจ้า บ้านเลขที่ ๔๖๒ หมู่ ๖ ต.การะเกด อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้สร้างแหล่งเรียนรู้ตามจุดและชุมชนต่างๆ แล้ว ข้าพเจ้ายังฝึกลูกศิษย์ และยุวชนแบบสัจจกรอีกทางหนึ่ง จนมีหนังตะลุงที่แสดงและยึดเป็นอาชีพไปแล้วประมาณร้อยกว่าคณะ และข้าพเจ้ายังทำอย่างต่อเนื่อง และบัดนี้ข้าพเจ้าจะปรับปรุงไปอย่างต่อเนื่อง และให้ผู้มาพบเห็นโปรดช่วยให้กำลังใจ และสนับสนุนให้งานสืบสานวัฒนธรรมพื้นบ้านจงเจริญรุ่งเรืองตลอดไป”



หนังเคล้าน้อยกับยุวชนที่สนใจศึกษาเรื่องหนังตะลุง
ณ แหล่งเรียนรู้หนังตะลุง ต.การะเกด



หนังเคล้าน้อยฝึกหัดการเชิดรูปหนังตะลุงให้แก่
เด็ก ณ แหล่งเรียนรู้หนังตะลุง ต.การะเกด

พ.ศ. ๒๕๕๘ ตั้ง “โครงการเข้าค่ายฝึกเล่นหนังตะลุง และป่ายปี ดิทับ กลอง สุ่มืออาชีพ” ภายใต้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมจากกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และฝึกหัดการแสดงหนังตะลุงสู่อาชีพ เพื่อเป็นการฟื้นฟูสืบทอด ต่อยอดรักษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญา ไปสู่อาชีพของการแสดงพื้นบ้านต่อไป ผลการดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีจำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเข้าค่ายฯ จำนวนไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ คน โดยสถานที่ในการจัดกิจกรรมโครงการค่ายฯ ดังกล่าว

จะหมุนเวียนสลับกันไปภายในท้องที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นบ้านเกิด และจังหวัดกระบี่ ที่แหล่งเรียนรู้ ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านปักษ์ใต้ และสถานที่พำนักพักพิงของนายหนังตะลุงเคล้าน้อย



โดยนายหนังตะลุงเคล้าน้อยมีความมุ่งมั่นและคาดหวังว่าเยาวชนสามารถนำเอาวิชาความรู้ไปประกอบ อาชีพได้ สามารถแสดงหนังตะลุง และดนตรีพื้นบ้าน เป่าปี่ ตีโหม่ง ตีฉิ่ง ตีกลองซึ่งเป็นดนตรีพื้นบ้านปักษ์ใต้ได้ ตลอดจน มีความตระหนักศิลปวัฒนธรรมไทยสามารถแสดงสาธิตศิลปพื้นบ้านปักษ์ใต้ให้ผู้เยี่ยมชมได้ และช่วย เสริมสร้างให้เยาวชนไทย มีความรักสามัคคีห่างไกลยาเสพติด

แม้ว่าอายุจะล่วงเข้าสู่วัยชรา แต่สำหรับนายหนังเคล้าน้อย โรจนเมธากุล ไม่เคยคิดที่จะหยุดแสดงบทบาท ด้านการแสดงหนังตะลุง ยังคงถ่ายทอดศิลปะการแสดงหนังตะลุงสู่ศิลปินหนังตะลุงและเยาวชนรุ่นหลังอยู่อย่างไม ขาดสาย



การเผยแพร่ผลงาน

การเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชนต่างประเทศและในประเทศ

การแสดงในต่างประเทศ

พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้มีโอกาสเดินทางไปเผยแพร่ศิลปการแสดงหนังตะลุงที่ประเทศมาเลเซีย โดยท่านพระครูวิฑูรธรรมนิเทศ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดพระศรีมหาธาตุ นครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นพระผู้เผยแพร่ศาสนาไปในหลายประเทศ (พระธรรมทูต) ปัจจุบันมรณภาพแล้ว ได้ติดต่อให้ไปทำการแสดง หนังตะลุงที่วัดทุ่งควาย รัฐเคดาห์ ซึ่งเป็นวัดไทยในประเทศมาเลเซีย โดยมีผู้ชมเป็นคนไทย ที่อาศัยอยู่ในประเทศมาเลเซีย ตั้งแต่สมัยครั้งสงครามโลกครั้งที่ ๒ ประมาณ ๕๐๐ คน

การแสดงในประเทศ

ไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ ครั้งโดยช่วงเวลาที่โด่งดังสูงสุด (พ.ศ.๒๕๐๒-๒๕๒๒) มีขึ้นมากถึงเดือนละ ๒๐-๓๐คืน

การแสดงครั้งสำคัญ

พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้รับเกียรติจากบริษัทวิทยุภาพยนต์ ให้ไปแสดงโตเต็ลภาพยนตร์ เรื่อง “วังเสื่อ” เรื่องนี้เกิดขึ้นในอำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นตอนที่พระเอกกับดาวร้ายไปชมหนังตะลุง แล้วเกิดการชกต่อยกันหน้าโรงหนังตะลุง ฉากนี้ถ่ายทำประมาณสามชั่วโมง ซึ่งทำการถ่ายทำที่โรงถ่ายในกรุงเทพฯ แถวคลองประปา และดาราที่ร่วมแสดงคือ มิตร ชัยบัญชา เพชรฯ เยาวราชฤทธิ์ ประจวบ ฤกษ์ยามดี หม่อมชั้น พวงน้อย และมีนายเชิด ทรงศรี เป็นผู้กำกับภาพยนตร์

พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้รับการสนับสนุนจากนายพยุห คณทวงศ์ นายอำเภอเชียรใหญ่ ให้แสดงหนังตะลุง ๑๐ คืน ๑๐ แห่ง ด้วยความมีชื่อเสียงโด่งดังของหนังตะลุงเคล้าน้อย จึงสามารถเก็บรวบรวมเงินจากผู้ชมได้ประมาณห้าหมื่นบาท เพื่อสร้างที่ทำการอำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื่องจากในสมัยนั้นยังไม่มีงบประมาณแผ่นดิน และอำเภอหลังเก่าก็ได้มีการรื้อถอน ซึ่งการแสดงในครั้งนั้นหนังเคล้าน้อยไม่ได้คิดค่าแสดงหนังตะลุงเลยแม้แต่ penny เพราะทำให้เพื่ออำเภอบ้านเกิด หลังจากนั้นหนังเคล้าน้อยก็ได้แสดงหนังตะลุงช่วยเหลือวัด ช่วยเหลือโรงเรียนมาโดยตลอด

พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้รับการติดต่อจากนักจัดรายการชื่อดังของจังหวัดนครศรีธรรมราช คือนายพ่วง ช่วยคงทอง ให้ทำการแสดงหนังตะลุงในช่วงเทศกาลเดือนสิบ บริเวณสนามหน้าเมือง ซึ่งเป็นงานประจำปีของจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นระยะเวลา ๑๐ คืน แต่ละคืนมีผู้ชมไม่ต่ำกว่าคืนละ ๑,๐๐๐ คน โดยได้รับการติดต่อทุก ๆ ปี เป็นระยะเวลาต่อเนื่องกันประมาณ ๑๐ ปี สมัยนั้นมีนายสันต์ เอกมหาชัย ทำหน้าที่ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้รับเกียรติจากพัสดี เรณู ชัยสรณ์ เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ให้ไปทำการแสดงหนังตะลุงให้นักโทษประมาณ ๒-๓ พันคน ได้ชม โดยนายหนังตะลุงเคล้าน้อยได้ให้แนวคิด ข้อคิดเกี่ยวกับการใช้ชีวิต และให้กำลังใจในการต่อสู้ชีวิต และมีมุขตลกโปกฮา เพื่อคลายความตึงเครียดให้กับนักโทษ ทำให้นักโทษมีความสุขและสนุกสนานโดยใช้หนังตะลุงเป็นสื่อ

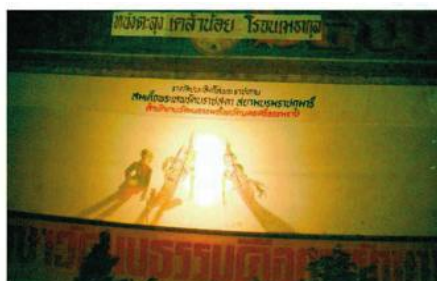
พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้รับการติดต่อจากนายสุรใจ ศิริบุหงศ์ นายกสมาคมชาวปักษ์ใต้ในสมัยนั้น ให้ทำการแสดงหนังตะลุงเนื่องในงานวันเผาศพวีรชน ๑๔ ตุลาคม ในนามสมาคมชาวปักษ์ใต้ โดยทำการแสดงที่สนามหลวง เป็นระยะเวลา ๓ คืน แต่ละคืนมีผู้ชมประมาณ ๑๐๐๐ คน

พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้รับการติดต่อจากนายสุรใจ ศิริบุหงศ์ นายกสมาคมชาวปักษ์ใต้ในสมัยนั้น ให้ทำการแสดงหนังตะลุงเพื่อหารายได้ช่วยเหลือสมาคมชาวปักษ์ใต้ ณ สนามกีฬาแห่งชาติ เป็นเวลา ๒ คืน และในช่วงเวลากลางวันได้รับการติดต่อให้ไปแสดงสาธิตที่สถานีวิทยุแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ ออกอากาศทางสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย โดยมีนายวีระ มุสิกพงศ์ ทำหน้าที่พิธีกร ออกอากาศประมาณ ๑ ชั่วโมง และได้รับการร้องขอจากผู้ฟังทางบ้านให้ขยายระยะเวลาการออกอากาศเป็น ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที

พ.ศ. ๒๕๔๗ แสดงในงานทอดพระเกียรติ เนื่องในวันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ ณ สนามหน้าเมือง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช

พ.ศ. ๒๕๕๓ แสดงหนังตะลุงในเทศกาลงานเดือนสิบ งานประจำปี จ.นครศรีธรรมราช เพื่อสักการะแด่พระมหาธาตุวรมหาวิหาร โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น (ภาพในแผ่นมาสเตอร์)

พ.ศ. ๒๕๕๓ แสดงหนังตะลุงในงานทอดพระเกียรติ พ่อหลวง แม่หลวง ดวงใจไทยทั้งชาติ ดำเนินงานโดยศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพและศิลปวัฒนธรรมไทย จ.นนทบุรี โดยอัญเชิญพระธาตุเขี้ยวแก้ว (องค์จำลอง) จากประเทศศรีลังกา พระบรมสารีริกธาตุมาประดิษฐาน ณ วัดท่าฬ่ง อ.เขียร์ใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ ๑-๙ ธันวาคม ๒๕๕๓



หนังเค้าน้อยแสดงในงานทอดพระเกียรติ พ่อหลวง แม่หลวง ดวงใจไทยทั้งชาติ ธันวาคม ๒๕๕๓

พ.ศ. ๒๕๕๔ เดือนมีนาคม วันที่ ๑๑ แสดงหนังตะลุงในงานศพคุณแม่ถ้วน หลีกภัย ซึ่งเป็นคืบบำเพ็ญกุล ศพคืนสุดท้าย มีประชาชนร่วมรับชมมากมายหลายพันคน รวมทั้งนายชวน หลีกภัย เจ้าภาพของงาน



๗. ชุดการเรียนรู้ เล่มที่ ๔ “แดนศิลป์ถิ่นปัญญาชน” รายวิชาท้องถิ่นศึกษา รหัสวิชา ส ๓๐๒๔๐ โรงเรียน
เชียรใหญ่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

โรงเรียนเชียรใหญ่ อำเภอเชียรใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยคุณครูเพาว์ สังข์ด้วงยา มีความ
ประสงค์ในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนเชียรใหญ่ สาระเพิ่มเติมช่วงชั้นที่ 3
(ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) ในรายวิชาท้องถิ่นศึกษา รหัสวิชา ส 30204 ตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
ได้ดำเนินการศึกษาศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น บุคคลสำคัญในท้องถิ่น ในด้านต่าง ๆ ของ
อำเภอเชียรใหญ่ ได้สรุปองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ เป็นผลงานวิชาการ นวัตกรรมชุดการเรียนรู้เพื่อ
พัฒนาแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องเชียรใหญ่เมืองใหญ่ลุ่มน้ำ จำนวน 6 เล่ม
และได้นำประวัติ ผลงานที่สร้างสรรค์ของบุคคลสำคัญของอำเภอเชียรใหญ่ไว้ในชุดการเรียนรู้
เล่มที่ 4 ชื่อว่า “แดนศิลป์ถิ่นปัญญาชน” ซึ่งมีประวัติ รูปภาพ ผลงานที่สร้างสรรค์ของหนัง
เกล้าน้อย โจนเมธากุล ไว้ด้วย เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาเพื่อสืบสานงานศิลปด้านหนัง
ตะลุงให้คงอยู่คู่กับชาวเชียรใหญ่ และเป็นการยกย่องบุคคลสำคัญในท้องถิ่นให้นักเรียนได้
เรียนรู้ถึงวิถีชีวิต แนวคิด คุณธรรมจริยธรรมของบุคคลสำคัญเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวันต่อไป

โรงเรียนเชียรใหญ่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
โดยครูเพาว์ สังข์ด้วงยา ผู้จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ขอขอบพระคุณหนังเกล้าน้อย โจนเมธากุล
และลูก ๆ ที่ให้ข้อมูล ตลอดจนได้สนับสนุนการศึกษาของเยาวชนในโอกาสนี้ด้วย
ขอขอบพระคุณคะ

ลงชื่อ



(นางสาวเพาว์ สังข์ด้วงยา)

ครูโรงเรียนเชียรใหญ่

ผลงานที่เผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต มีดังนี้

๑. มรดกใต้ดอทคอม [http : // www.moradokthai.com/ประวัติศาสตร์หนังเคล้าน้อย](http://www.moradokthai.com/ประวัติศาสตร์หนังเคล้าน้อย) โรจนเมธากุล



๒. หนังสือดอทคอม <http://www.nangtalung.com/รายการสตูดิโอหนังเคล้าน้อย>



๓. Krabiunited.com/ข้อมูลจังหวัดกระบี่/ประวัติบุคคลสำคัญในจังหวัดกระบี่/อาจารย์เคล้าโรจนเมธากุล



๔. ศูนย์รวมเพลงไทยเก่า WWW.หนังสือเล่มน้อย โรจนเมธากุล เรื่อง ศีกราชินี ฝัล่างแคน



รางวัลและเกียรติคุณ



- พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้รับถ้วยรางวัลชนะเลิศระดับชั้นหนึ่งตะลุง วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๐๗ จากเสถียร วีรวรรณ
- พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้รับถ้วยที่ระลึกรองชนะเลิศ แข่งขันหนึ่งตะลุง จากห้างขายยาเทียนจี้ตั้ง ๗ กันยายน ๒๕๐๙
- พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้รับถ้วยเกียรติยศจากปลัดจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑๒ สิงหาคม ๒๕๑๑
- พ.ศ. ๒๕๑๒ ได้รับรางวัลโล่ชนะเลิศแข่งขันหนึ่งตะลุง จากนายพ่วง ช่วยคงทอง
- พ.ศ. ๒๕๑๓ ได้รับถ้วยรางวัลจากห้างทองสวัสดิ์ สี่แยกท่าวัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้รับถ้วยรางวัลที่ระลึกงานฉลองอนุสาวรีย์เทพกษัตรี ศรีสุนทร จากร้านปั้นสุวรรณ จังหวัดภูเก็ต
- พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้รับรางวัลชนะเลิศ จากการแสดงหนึ่งตะลุง เรื่อง ดาบล้างผลาญวิญญูณผจญ
ณ สนามที่ว่าการอำเภอทุ่งสง และรับรางวัลจากนายพ่วง ช่วยคงทอง นักจัดรายการชื่อดังของ
ภาคใต้
- พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้รับโล่รางวัลที่ระลึกแก่คณะหนึ่งเคล้าน้อย จากสมาคมชาวปักษ์ใต้ กรุงเทพมหานคร
ณ สนามกีฬาแห่งชาติ ๒๔-๒๕ พฤษภาคม ๒๕๑๗
- พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้รับเกียรติบัตรแสดงความขอบคุณในฐานะที่อนุรักษ์การแสดงหนึ่งตะลุง
จากสมาคมชาวปักษ์ใต้แห่งออสเตรเลีย ๘ เมษายน ๒๕๕๔
- พ.ศ. ๒๕๕๔ ครุฑหนึ่งตะลุง “เคล้าน้อย” ได้รับการประกาศเป็น “ครูผู้รับทุนครูสอนดี” ภาคใต้
จังหวัดกระบี่ ในฐานะครูภูมิปัญญาไทยด้านศิลปการแสดงพื้นบ้าน (หนึ่งตะลุง) ตามประกาศ
คณะกรรมการกำกับทิศทางและนโยบาย การดำเนินงานตามแผนปฏิรูปประเทศไทย “เพื่อ
อนาคตคนไทยที่เท่าเทียมและเป็นธรรม” ด้านการสร้างอนาคตของชาติด้วยการพัฒนาคน เด็ก
และเยาวชน ในคณะกรรมการส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน เรื่อง รายชื่อครู
สอนดี และครูผู้รับทุนครูสอนดี ภายใต้โครงการสังคมไทยร่วมกันคืนครูดีให้ศิษย์ เขตชู ยกย่อง
“ครูสอนดี” ประจำปี ๒๕๕๔ ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕
- พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(การแสดงพื้นบ้าน - หนึ่งตะลุง) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ โดยกระทรวงวัฒนธรรม



รางวัลชนะเลิศ เมื่อ พ.ศ.๒๕๑๗ จากการแสดงหนังตะลุง เรื่อง ดาบล้าง
ผลาญวิญญาณผจญ ณ สนามที่ว่าการอำเภอทุ่งสง รับรางวัลจากนาย
พ่วง ช่วยคงทอง นักจัดรายการชื่อดังของภาคใต้

โล่รางวัลชนะเลิศแข่งขันหนังตะลุง
จากนายพ่วง ช่วยคงทอง



ถ้วยรางวัลจากห้างทองสวัสดิ์ สี่แยกท่าวัง
จังหวัดนครศรีธรรมราช



ถ้วยรางวัลที่ระลึกงานฉลองอนุสาวรีย์เทพกษัตริ์ ศรีสุนทร
จากร้านปิ่นสุวรรณ จังหวัดภูเก็ต



โล่รางวัลที่ระลึกแก่คณะหนังเค้าน้อย จากสมาคมชาวปักษ์ใต้
กรุงเทพมหานครในการประชัน ณ สนามกีฬาแห่งชาติ ๒๔๒๕
พฤษภาคม ๒๕๑๗



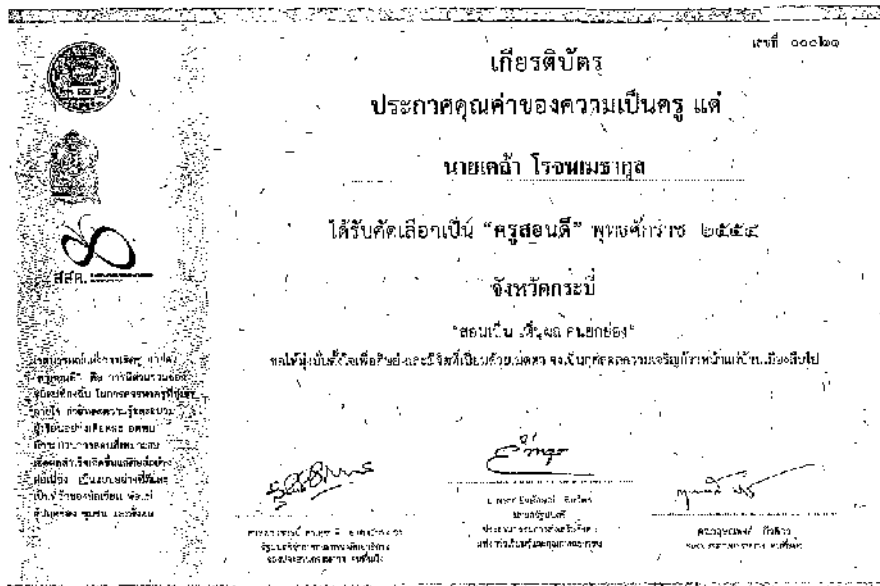
ถ้วยรางวัลชนะเลิศหนังตะลุง วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๐๗
จากเสถียร วีรวรรณ



ถ้วยเกียรติยศจากปลัดจังหวัดนครศรีธรรมราช
๑๒ สิงหาคม ๒๕๑๑



เกียรติบัตรแสดงความขอบคุณในฐานะที่อนุรักษ์การแสดงหนังตะลุง
จากสมาคมชาวปักษ์ใต้แห่งออสเตรเลีย
๘ เมษายน ๒๕๕๔



ได้รับการคัดเลือกเป็นครูสอนดี พ.ศ. ๒๕๕๔



รับรางวัลศิลปินแห่งชาติประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ การแสดงพื้นบ้าน - หนังตะลุง

การทำคุณประโยชน์เพื่อสังคม

พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๔๕

ฝ่ายจัดการรายได้ด้านบันเทิงให้งานกาชาด จังหวัดกระบี่ โดยในปี ๒๕๑๐ หนึ่งเคล้าน้อย เป็นผู้ริเริ่มจัดการประชุมหนังตะลุงขึ้นเพื่อหาเงินช่วยกาชาด จนได้รับความนิยม ในปีต่อ ๆ มา จึงพัฒนามาเป็นงานกาชาดประจำปีของจังหวัดกระบี่ ในระยะเวลาต่อมาทางจังหวัดเป็นเจ้าภาพจัดงาน แต่หนึ่งเคล้าน้อยก็ยังคงเป็นผู้จัดหารสพ หนังตะลุงมาแสดงในงานเช่นเดิม



จาก น.ส.พ.เดลินิวส์ ฉบับวันที่ ๒๔ ธ.ค. ๒๕๓๑



พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้รับการติดต่อจาก นายสกลิต แสงศรี ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ ในสมัยนั้น ให้ช่วยทำการแสดงหนังตะลุง เพื่อหารายได้สนับสนุนช่วยเหลืองานกาชาดจังหวัดกระบี่ ณ บริเวณศาลากลางจังหวัดกระบี่ และได้ร่วมเดินทางไปกับคณะผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ ในการเดินทางไปเฝ้ารับเสด็จสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ จังหวัดนราธิวาส เพื่อมอบเงินรายได้จากการจัดงานกาชาดถวายแด่องค์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ และได้รับเหรียญที่ระลึกจากพระหัตถ์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พร้อมทั้งได้รับโต๊ะเสวยพระกระยาหาร

พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้รับการติดต่อจาก นายสกลิต แสงศรี ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ อีกครั้ง ให้ช่วยทำการแสดงหนังตะลุง เพื่อหารายได้สนับสนุนช่วยเหลืองานกาชาดจังหวัดกระบี่ ณ บริเวณศาลากลางจังหวัดกระบี่ โดยได้เงินจำนวนห้าหมื่นบาท ซึ่งท่านผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ ก็ได้จัดส่งให้กับสภากาชาดไทยในนามจังหวัดกระบี่ พร้อมทั้งมีรายละเอียดรายชื่อ นายเกล้า โรจนเมธากุล เป็นผู้บริจาคร่วมด้วย ซึ่งจากการทุ่มเททำงานด้วยความเสียสละให้กับส่วนรวมด้วยหยาดเหงื่อและแรงงานจากการแสดงหนังตะลุง ส่งผลให้หนังเคล้าน้อยก็ได้รับมอบเพิ่มกาชาดซึ่งสภากาชาดส่งผ่านมาทางผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ นับเป็นความภาคภูมิใจอีกหนึ่งชิ้นงานของหนังเคล้าน้อย

พ.ศ. ๒๕๔๔ กรรมการวัดพานิชรัตนานุกูล อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ช่วยเหลือกิจการงานของวัดตามที่เจ้าอาวาสเห็นสมควร ตามตราตั้งกรรมการวัดที่ ๒๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔



พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งสภาวัฒนธรรมตำบลปากสัญ ตามประกาศสภาวัฒนธรรมอำเภอเหนือคลอง ที่ ๑๒๕๔๗ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ มีหน้าที่อำนวยความสะดวก และจัดการเลือกตั้งคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมตำบลชุดใหม่ ให้แล้วเสร็จ

พ.ศ. ๒๕๔๗ เข้ารับการฝึกอบรมเครือข่ายวัฒนธรรมเพื่อ
สิทธิเสรีภาพ ด้วยความเสียสละ อดทน และมี
จิตสำนึกมุ่งมั่นสร้างสรรค์สิทธิ และเสรีภาพแก่
ประชาชน ตามใบประกาศนียบัตรคุ้มครองสิทธิและ
เสรีภาพ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗



พ.ศ. ๒๕๔๗ คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการ
บริหารงานตำรวจแห่งชาติ กตตร. ทุกระดับในสังกัด
ตำรวจภูธรภาค ๘ ทำหน้าที่ให้การสนับสนุนกิจการ
ของตำรวจภูธรภาค ๘ ให้ข้อคิดเห็น กำกับดูแลการ
ทำงานของตำรวจ ตลอดจนสนับสนุนเพื่อให้ตำรวจ
ได้ทำงานอย่างเต็มที่ รายละเอียดปรากฏตามสารถึง
คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงาน
ตำรวจ ของนายสมศักดิ์ บุษมาสุวรรณ ผู้บัญชาการ
ตำรวจภูธรภาค ๘

ในขณะที่ช่วยงานปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแล้ว ยังมีบทบาทและ
หน้าที่และในการนำความเดือดร้อนของประชาชนนำเสนอให้ตำรวจแก้ไข ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและ
ทรัพย์สินของชาวบ้าน หาข้อมูล แจ้งเบาะแสต่าง ๆ โดยเฉพาะเกี่ยวกับยาเสพติดให้กับทางเจ้าหน้าที่ตำรวจใน
การป้องกันและปราบปราม โดยได้แต่งบทกลอนเกี่ยวกับ “ยาเสพติด” และ “ของขวัญผู้จัดเลี้ยงฉลองวันเกิด”
สำหรับเป็นคติเตือนใจแก่เยาวชน ดังนี้

“ยาเสพติด”

อย่าคิดเสพ หรือ ค้ายาเสพติด
ทำลายชาติ ศาสนา สถาบัน
หมดหนทาง จะสร้างอนาคต
ก่อนจะตาย ทรมาน เทียวซานซม
เกล้าขอเตือน อนุชน คนรุ่นหลัง
ประเทศเรา กำลัง พัฒนา
เยาวชน คือกำลัง พลังชาติ
สังคมไทย ยังสนุก สุขสบาย

มันเป็นพิษ เป็นภัย ใหญ่มหันต์
รุมฟาดฟัน เศรษฐกิจ พิชัยสังคม
ชีพผลิตผล สิ้นสุด แสนสาสม
วังสังคม รังเกียจ เกลียดชี้ยา
ญาติที่พึง มิตรที่รัก นักศึกษา
อย่าให้พวก ขุนสำ มาทำลาย
หากเราขาด พลัง พังสลาย
ให้ทุกฝ่าย รวบรวม ร่วมพลัง

ร่วมกันแก้ ปัญหา ยาเสพติด
คนเสพติด ผิดพลาด โอกาสยัง
รักเอกราช อย่าเป็นทาส ยาเสพติด
เฮโรอีน ยาบ้า และยาอี
ถึงแม้เรา ยากจน ทนไปก่อน
อย่าคิดเสพ คิดค้า เพราะเป็นยาอันตราย

หากช่วยกัน คนละนิด ไม่ผิดหวัง
คิดคืนหลัง กลับตน เป็นคนดี
ช่วยกันคิด ทบทวน ให้ถ่วงถี่
ยาพวกนี้ แนนอน บ่อนทำลาย
อย่ารีบร้อน ซื้อหา มาเรขาย
จำเอาไว้ ช่วยกันคิด เศรษฐกิจจะรุ่งเรือง เอ้ย รุ่งเรือง

(อาจารย์เคล้า โรจนเมธากุล : ประพันธ์)

พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา
ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ ปฏิบัติหน้าที่ในการให้
คำปรึกษา เป็นผลดีแก่จังหวัดกระบี่ทุกประการ
รายละเอียดปรากฏตามใบประกาศนียบัตร
จังหวัดกระบี่ ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม
พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงนามโดย นายศิวั
ศิริเสาวลักษณ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่



พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง สื่อพื้นบ้าน หนังสือพิมพ์ กับการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ตามใบ
ประกาศเชิญเกียรติและแสดงความขอบคุณ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้ไว้
ณ วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓



พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาการศึกษาจังหวัดกระบี่
และยังทำหน้าที่เป็นคณะทำงานคลังสมองของจังหวัดกระบี่ ที่ปรึกษาสภาการศึกษาจังหวัดกระบี่
กรรมการสถานศึกษาโรงเรียนเหนือคลองประชาบำรุง อ.เหนือคลอง จ.กระบี่

ชีวิตช่วงบั้นปลาย

ในช่วงบั้นปลายของชีวิต นายหนังตะลุงเคล้าน้อย โรจนเมธากุล มีได้ออกโรงแสดงหนังตะลุงทุกคืนเช่นแต่ก่อนเนื่องจากอายุเริ่มมากขึ้น จึงจำเป็นต้องรับการแสดงน้อยลง แต่อย่างไรก็ตามหนังเคล้าน้อยก็ได้ละทิ้งบทบาทการเป็นนายหนัง

ด้วยใจรักหนังตะลุงที่มีอยู่ในสายเลือด หนังเคล้าน้อยจึงยังคงทำงานที่เกี่ยวข้องกับหนังตะลุงตลอดมา โดยหนังเคล้าได้รับเล่นหนังตะลุงบ้างเป็นครั้งคราวอยู่เป็นระยะ ๆ มิได้ขาดในเดือนหนึ่ง ๆ โดยเล่นหนังตะลุงในลักษณะที่เรียกว่าเล่น “แก้บน” หรือ “แก้เหมรย” (อ่านออกเสียง ห น้ า ม และ ม คว บ ร) เป็นหลักตามท้องที่ต่างๆ ในภาคใต้ตามแต่เจ้าภาพจะเชิญมา

การเล่นหนังตะลุง “แก้บน” หรือ “แก้เหมรย” ตามความเชื่อของชาวใต้เป็นการเล่นถวายต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตามพันธะสัญญาหรือ “เหมรย” ที่บนบานไว้

ในช่วง ๕-๖ ปีที่ผ่านมา สุขภาพร่างกายของหนังเคล้าน้อยได้ฟื้นตัวดีขึ้น อันเป็นผลมาจากการเอาใจใส่บำรุงรักษาสุขภาพและเส้นเสียงด้วยตัวเอง ทำให้หนังเคล้าน้อยสามารถกลับมาว่าบทหนังได้อีกครั้ง แม้เสียงจะไม่ดีถึงขนาด “เสียงหวาน” เมื่อสมัยยังรุ่งโรจน์ แต่ก็พอที่จะเล่นหนังตะลุงได้หลายชั่วโมง (๓ - ๕ ชั่วโมง) บุคคลที่รู้จักจึงเริ่มมาเชิญหนังเคล้าน้อยให้ไปเล่นหนังตะลุงแก้บนและเล่นเพื่อเป็นเกียรติมากขึ้น ทำให้หนังเคล้าน้อยแตงนิยายหนังตะลุงเรื่องใหม่ขึ้นมาอีกหนึ่งเรื่อง มีชื่อเรื่องว่า “กลียุคในโลกโลกาภิวัตน์” ซึ่งนับว่าเป็นนิยายเรื่องใหม่ที่นายหนังเคล้าน้อยรังสรรค์ขึ้น เมื่อนำเรื่องไปเล่นก็นับว่าเป็นเกียรติและคุ้มค่ากับทั้งทางเจ้าภาพและคนดู

หนังเคล้าน้อยได้เล่นหนังตะลุงเรื่อง “กลียุคในโลกโลกาภิวัตน์” นี้ในโอกาสที่ได้รับเชิญจากชมรมชาวใต้ให้มาแสดงที่อำเภอปากเกร็ด จ.นนทบุรี และที่วัดวิเศษการ บางกอกน้อย กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๓๐ และ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ เป็นที่ชื่นชมของผู้ที่มาชมว่าหนังเคล้าน้อยเล่นดีได้สมคำร่ำลือ



หนังเคล้าน้อยเล่นหนังตะลุงที่ชมรมชาวใต้
อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี
เมื่อ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓



นายหนังเค้าน้อยในยามชรา ด้วยใจรัก
จึงรับเชิญแสดงหนังตะลุงในงานกาชาดจังหวัดพังงา ซึ่งจัดขึ้นในระหว่างวันที่
๒-๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

อีกบทบาทหนึ่งที่สำคัญในชีวิตปัจจุบันของหนังเค้าน้อยคือการเผยแพร่วิชาความรู้ด้านการแสดงหนังตะลุง ถ่ายทอดแก่บุคคลรุ่นหลังที่สนใจ ผ่านการเป็นผู้ทำพิธีครอบครูและครอบมือให้แก่ลูกศิษย์หนังตะลุงรุ่นใหม่ ซึ่งปัจจุบันมีลูกศิษย์ที่ผ่านการครอบมือกับหนังเค้าน้อยไปแล้วกว่า ๑๐๐ คน ตลอดจนรับเชิญให้สัมภาษณ์หรือเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์เพื่อการสร้างสรรค์และพัฒนางานด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะพื้นบ้าน นายหนังเค้าน้อยก็ได้รับเชิญให้ร่วมงาน เปิดตำนานบ้านท่านขุน เนื่องในเทศกาลวันมาฆบูชา ซึ่งทางวัฒนธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราชได้จัดงานเปิดตำนานบ้านท่านขุน ๑๐๙ ปี และเชิญศิลปินพื้นบ้านผู้มีความรู้ความสามารถด้าน เพลงบอก หนังตะลุง มโนราห์ ร่วมสัมภาษณ์และให้ข้อคิดเห็นในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่ได้สืบทอดกันมายาวนานให้อยู่คู่เมืองนครตลอด โดยมีนายพิชัย บุญเกียรติ อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นประธาน



นายหนังตะลุงเค้าน้อยได้รับเชิญให้ร่วมแสดงความคิดเห็นในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ



นายหนังตะลุงเคล้าน้อย กับ นายพิชัย บุญเกียรติ
อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช

นอกจากนี้หนังเคล้าน้อย โรจนเมธากุล ยังได้ทำการเผยแพร่ผลงานบันทึกการแสดงหนังตะลุงทั้งของหนังเคล้าน้อยเองและหนังตะลุงอื่นทั่วภาคใต้ผ่านการจัดรายการวิทยุรายการ “วัฒนธรรมสัมพันธ์” ที่หนังเคล้าน้อยทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินรายการมาตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยรายการวัฒนธรรมสัมพันธ์ รูปแบบรายการที่หนังเคล้าน้อยจัด ในหนึ่งชั่วโมง เป็นการพูดเรื่องการแจ้งข่าวสารทางสังคมและเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่นครึ่งชั่วโมง และอีกครึ่งชั่วโมงที่เหลือจะเปิดเทปบันทึกเสียงการแสดงหนังตะลุงให้ผู้ฟังฟังไปจนจบ



นายหนังเคล้าน้อย โรจนเมธากุล
กับบทบาทนักจัดรายการวิทยุท้องถิ่น
(ทำด้วยใจรัก ไม่มีค่าตอบแทน)

ออกอากาศเป็นประจำทุกวันเสาร์และอาทิตย์
เวลา ๑๖:๐๐ – ๑๗:๐๐ น.
ทางคลื่นความถี่ FM ๙๙.๗๕ เมกะเฮิร์ต
วิทยุชุมชนตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

อีกทั้งในด้านบทบาทต่อสังคมท้องถิ่น หนังเคล้าน้อยได้ปฏิบัติภารกิจ คณะทำงานคลังสมองของจังหวัดกระบี่ ที่ปรึกษาสภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ กรรมการสถานศึกษาโรงเรียนเหนือคลองประชาบำรุง ซึ่งหนังเคล้าน้อยได้ตั้งใจมาเข้าร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอทุกเดือน เสนอความคิดเห็นอย่างสุภาพเรียบร้อย และค่อนข้างจะอ่อนน้อมถ่อมตน รวมถึงบทบาทต่อการเป็นศิลปินแห่งชาติ ด้วยการเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ที่จัดโดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม อาทิ โครงการศิลปินแห่งชาติสัญจรสู่ประชาคมอาเซียน (๒๕๕๗) โครงการลายลักษณ์วรรณศิลป์ (๒๕๕๘) โครงการเข้าค่ายฝึกเล่นหนังตะลุง และเป่าปี่ ตีทับ กลอง สู้มืออาชีพ (๒๕๕๘)

ด้วยความเป็นศิลปิน มาแต่กำเนิด หรือด้วยการฝึกฝนเรียนรู้ด้วยตนเอง และประสบการณ์ที่มีสั่งสมมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน แม้จะอยู่ในช่วงวัยชรา แต่นายหนังเคล้าน้อยก็ยังคงไว้ซึ่งความสามารถในการแต่งบทกลอนหรือเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้พบเจอเป็นบทกลอนสดโดยไม่ต้องมีการร่างเนื้อหามาก่อน (กลอนมุตโต) โดยใน

ชีวิตประจำวันเมื่อนายหนึ่งเคล้าน้อยได้มีโอกาสเดินทางไปต่างจังหวัดก็ได้แต่งบทประพันธ์กลอนนิราศ ซึ่งจะขอยกตัวอย่างเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสามารถและอารมณ์ศิลปินของนายหนึ่งเคล้าน้อย ตลอดจนบทกลอนสรุปเกี่ยวกับชีวิตปัจจุบันของนายหนึ่งตะลุงเคล้าน้อย ดังนี้

กลอนนิราศ

วันที่ ๑๘ ตุลาคม จากกระบี่
อาจารย์กลิ่น หัวเรือใหญ่ ใจเมตตา
ไปรับผม หนึ่งเคล้า ไม่เข้าชี้
กินน้ำชา ที่เขาพนม สดกลมกล่อม
มองดูนาฬิกา ตีเจ็ดกว่า นิดหน่อย
นั่งรถตู้ จากเขานม ต้องจากขนมต้มชำ
ถึงนาหวาน ผ่านเขาธง ลงลานสะกา
ถึงอำเภอกาหลง สิบเอ็ดกว่า พอดี
ชม พิพิธภัณฑ์ อันวิจิตร
ดูแล้วคิด ความหลัง ยังอาลัย
คนรุ่นหลัง จะได้ดู เพื่อศึกษา
ถึงวันนี้ รันทด หดไปเลย
อาจารย์กลิ่น ยืนถ่ายภาพ สดทราบซึ่ง
เก็บข้อมูล สมหวัง ความตั้งใจ
ถึงศาลา ดูหก ตกตอนเที่ยง
พุงก็ล้น ตาก็ลาย ไล่สันคลอน
แฉะจอตฤณ ไตรัมไม้ ร้านขายข้าว
พวกเราหิว เกือบตาย เพราะหลายคน
พอกินเสร็จ แม่ค้า มาคิดตังค์
เสร็จจากกิน ข้าวปลา เพราะเวลารัดกุม
ขึ้นไปดู ศาลา ที่ประทับ
กราบขอพร ต่อท่าน ศาลหลักเมือง
อย่าให้มี โรคภัย พยาธิ
เสร็จภาระ เรียบร้อย ค่อยครรไล
จอตฤณหน้า สำนักงาน กองการศึกษา
อาจารย์กลิ่น คงเหมือนเพชร ใจเด็ดพอ
สั่งคนรด ตีสี่ ให้มารับ
จากสำนักงาน อบจ. ไม่รอกัน
เพื่อนมัสการ องค์พระ มหาธาตุ
องค์พระธาตุ ยอดทอง ก้องลือนาม

แสนเปรมปรีดิ์ สุขสันต์ สุดบรรพชา
เป็นผู้นำคณะ พร้อมอาจารย์ พญอม
อาจารย์สิริ ไปด้วย ช่วยถนอม
อาจารย์พญอม แยมยิ้ม เคี้ยวต้มชำ
ขนมหอย ชวนชิม จนอ้วนหนา
กลัวจะคำ ตามทางผ่านท่ายาง ผ่านจันดี
ตีสิบกว่า รีบร้อน เข้าเขตเมืองนครศรีฯ
ตรงไปที่ หาดทรายแก้ว แว่ววิไล
ยืนพินิจ ของเก่า หลายสมัย
นานต่อไป ของเหล่านี้ ไม่มีเลย
ของปู่ย่า เราแท้แท้ พ่อแม่เหย
ไอ้อกเอย ของเก่า เราหมดไป
เคล้าคิดถึง ปู่ย่า น้ำตาไหล
เที่ยงไรไร กลับหลัง ยังเมืองคอน
แดดร้อนเปลี่ยง เหนื่อยนัก ไม่พักผ่อน
แดดก็ร้อน ขึ้นเรื่อย เหนื่อยเหลือทน
เสียงคนฉาว ล้วนลูกค้า โกลาหล
สุดจะทน ลงไปสั่ง นั่งคนมุ่ม
ถ้ายกับงาน ที่วางตั้ง เหมือนรางหมากชุม
จึงนำกลุ่ม นำพรรค ไปกราบศาลหลักเมือง
สวยแว่ววับ งดงาม อร่ามเหลือ
ให้ปลดเปลื้อง ทุกข์โศก พันโรครภัย
ขอให้ มี ลาภยศ ที่สดใส
รีบตรงไป สำนักงาน อบจ.
ดูสง่า ลวดลาย คล้ายเรือนหอ
ขึ้นติดต่อ พบพวก สะดวกครัน
คุยเรียบร้อย เสร็จสรรพ กลับหลังหัน
จรจรัล มุ่งหน้า ไปอาราม
ชนทั้งชาติ นับถือ ทั่วสยาม
ทั่วเขตคาม สักการะ พระเจดีย์

เป็นสฤๅป ที่ศักดิ์สิทธิ์ ฤๅทธิรอน
ทั่วภาคใต้ ทั่วประเทศ เขตบุรี
เราเดินชม เดินดู ภูมิทัศน์
มีร้านค้า ร้านขาย มากก่ายกอง
บอกหนมจีน ยนต์หมาก ฉากทองเหลือง
ทั้งโหม่ง ฉิ่ง ฉาบ ช้อง กองรวมกัน
นครศรีฯ ยังมี ของดีมาก
สมกับเป็น เมืองพระ เมืองมีวัฒนธรรม
ยอดพระธาตุ เหลืองอร่าม งามน่าชม
สังคม ปัจจุบันนี้ มีมากมาย
พวกลูกศิษย์ คิดต่อยครุ ชูพ่อแม่
ขาดสติ ขาดหุ้่น ขาดคุณธรรม
เมาเหล้าขาว เด็กชายหญิง เที้ยวซึ่งรถ
พ่อแม่รู้ อยู่หลัง นั่งพุ่มพ่าย
ออกจากวัด พระธาตุ ตอนตีสาม
ถึงโรงแรม แกรนด์ไฮปาร์ค จากวัดวา
หวังอาบน้ำ อาบท่า เข้าห้องพัก
ถึงเวลา อาหารค่ำ สุดกล้ากลืน
สั่งปลาทอด ต้มส้ม แกงพุงปลา
อาจารย์สิริ ชอบใจ ไม่ใคร่ปาน
พอพุงตึง หนึ่งตา พาให้หย่อน
พักหนึ่งคืน ตอนเช้า แก้วโหม่งกว่า
ไปยัง สำนักงาน อบจ.
ทำหน้าที่ วิทยากร ไม่ร้อนรน
หนึ่งชั่วโมง รถไปรับ อาจารย์กลิ่น
ขึ้นถนน สายสงขลา โดยระวัง
ไปถ่ายรูป ตาแก้วทอง ของหนึ่งเคล้า
รูปตลก ประจำคณะ พาตระกูล
หนึ่งประจวบ เป็นน้อง ของเคล้าน้อย
พบหนึ่งจวบ นั่งพูดจา ใช้เวลาไม่นาน
จากอาจารย์ หลายปี จำมิได้
เขาเป็นศิษย์ อาจารย์จริง ไม่ใช่สิ่งแปลกปลอม
เก็บประวัติ ถ่ายรูป ตาแก้วทอง
ผ่านวัดกุฎี ผ่านบ้านหม่น บ้านคนดัง
สมัยก่อน ขึ้นชื่อ คนลือจอด

ลือกันทั่ว แดนดอน นครศรีฯ
บารมี ปัมปนาท องค์พระธาตุยอดทอง
ทั่วทั้งวัด ร่มสบาย คลายหม่นหมอง
ขายเครื่องเงิน เครื่องทอง กองอนันต์
อร่ามเหลือง สวยงาม ถ้วยชามชั้น
เหมือนสร้างสรรค์ สืบสาน วัฒนธรรม
ดูหลายหลาก มากมาย ไม่เสื่อมล้ำ
นวัตกรรมต่างชาติ คงไม่อาจ ทำลาย
นึกสังคม สมัยใหม่ ผมใจหาย
ทั้งหญิงชาย ยไม่ค่อยมี จริยธรรม
ตบคนแก่ โขกหัวพระ ดุน่าฆ่า
ไม่คิดกรรม คิดบาป สูดหยาบคาย
ผลปรากฏ ชนหัวพาน คลานยักหางาย
ต้องเสียใจ ไปจนตาย เพราะลูกไร้จรรยา
วิ่งไปตาม ถนน คนฉาวฉา
เพื่อจะหา ที่นอน ตอนกลางคืน
ความเหน้อยนัก ร่างกาย ได้ชื่นมื่น
ความสดชื่น สั่งข้าวปลา มานั่งทาน
น้ำพริกมา หรอยจอด ยอดอาหาร
เพราะนานนาน ประสบ พบพุงปลา
กลับไปนอน ที่ห้องพัก ขึ้นหนักหนา
รับนำพา อาจารย์กลิ่น สิ้นกังวล
เขาติดต่อ เอาไว้ ไม่เสียผล
พูดให้คน มีความรู้ ปรับหุ้พ
จากแต่ถิ่น เมืองคอน ไม่ย้อนหลัง
ไปบ้านหนึ่ง ประจวบ รวบข้อมูล
จวบน้องบ่าว เก็บไว้ ไม่ให้สูญ
จวบเทิดทูน บูชา มานมนาน
เล่นหนึ่งหรอย พูดจา ทำโวหาร
ทราบเหตุการณ์ ไม่ผิด เป็นลูกศิษย์อาจารย์พญอม
เมื่อคลี่คลาย ความหลัง ดังหล่อหลอม
อาจารย์พญอม ปลื้มจิต ได้พบศิษย์คนดัง
เสร็จแล้วต้อง ลนลาน ออกจากบ้านประจวบหนึ่ง
มีบ้านหนึ่ง คนลือ ชื่อหนึ่งลอย
ลือตลอด โด่งดัง เล่นหนึ่งหรอย

ตอนเกล้าเด็ก เคยดู อยู่บ่อยบ่อย
 ข่าวะบือ ลือเลื่อง หัวหัวเมืองปักซีใต้
 ผ่านชะเมา ผ่านทางพูน มีหนังยूरเพื่อนอีกคน
 ถึงสระใคร อาลัย เพลงบอกสร้อย
 เป็นศิลปิน แห่งชาติ ความสามารถเพียงพอ
 ถึงหนองหม้อ เจริญจัง บ้านหนังปฐุม
 ถึงบ่อลื้อ กินข้าวเที่ยง เพียงพอใจ
 จากบ่อลื้อ ไม่รอ เสียเวลา
 ขึ้นชื่อแม่ อยู่หัว ลูกกลัวจัง
 ขอพรเสร็จ สำเร็จ กราบลาแม่
 ไปถึงบ้าน ภาวะเกิด ริมเขตคลอง
 ข้ามสะพาน หยุตแะ บ้านหนังเกล้าน้อย
 เคล้าชวนพวก ไปกราบแม่ ท่านแก่จัง
 แม่ยังมี สติ สัมผัสญะ
 ไม่พินเพื่อน เจริญ อารมณ์ดี
 แม่ประพรมน้ำมนต์ ให้ทุกคนที่นั่งกราบ
 ให้ทุกคน มีลาภะ มีพลัง
 อาจารย์กลืน ถ่ายภาพ กราบลาแม่
 จากการเกิด ทุกคน มุ่งไปยังต้นไทร
 ประชาชน เคารพ สักการะ
 บางคนไปขอหวย ขอให้ รวยสักที
 เสร็จกราบไหว้ บูชา แล้วลาลับ
 ถึงเขาพนม ส่งอาจารย์สิริ สุดดีใจ
 ก่อนจะจาก ร้าลา น้ำตาร่วง
 จากเขานม รีบร้อน จรจรล
 ถึงเหนือคลอง พอดี เกือบตีเจ็ด
 ลงจากรถ ผมหนังเกล้า กล่าวร้าลา
 ลาอาจารย์พญอม พร้อมพี่สาว
 พูดกันว่า โอกาสหน้า ถ้ายังมี
 เมื่อจากกัน วันนั้น จนวันนี้
 หากไม่ตาย ประสบ ค่อยพบกัน

เพราะหนังลอย เก่งจอด เป็นยอดคน
 บ้านใกล้ ๆ ชมกันบ่อย เขาเรียกหนังลอยหมน
 วังตามถนน ไม่นาน ผ่านดอนตรอ
 ฟังอยู่บ่อย น่าเสียดาย ตายแล้วหนอ
 เสียงเสนาะ ว่ากลอนหรอย สร้อยสระใคร
 ขอชื่นชม น้องบ่าว ชาวเชียรใหญ่
 ร้านไม้ใหญ่ ที่บ่อลื้อ เรากินพอประทัง
 ไปวันทา แม่อยู่หัว กลัวผิดหวัง
 พระแม่นั่ง สวยเหลือ เนื้อเหมือนทอง
 ปลื้มใจแท้ สบาย คลายหม่นหมอง
 พวกเรามอง ความงาม สายแม่น้ำปากพนัง
 รถค่อย ๆ ลงสะพาน จอดหน้าบ้านนายหนัง
 ชีวิตยัง แม่หนังเกล้า อายุเก้าสิบสี่ปี
 ยังพูดจา ถูกต้อง ตามวิถี
 เอ่ยวี้ ท้องคาถา ยังนำฟัง
 แม่ให้ลาภ ให้ผล ด้วยมนต์ขลัง
 แม่นายหนัง โอนอ่อน ให้พรชัย
 ลาคนแก่ ทั้งคณะ น้ำตาไหล
 ต้นไทรใหญ่ ศักดิ์สิทธิ์ มีฤทธิ์
 ฝ้าบูชา นับถือ เหมือนญาติ
 อาจารย์สิริไม่พูด ไปนั่ง ขุดต้นไทร
 ชวนกันกลับ เมืองกระบี่ ที่อาศัย
 สุดอาลัย มากมาก ตอนจากกัน
 จะรักห่วง มากมาย ต้องผายผัน
 สุริยัน เกือบจะลับ ไปกับตา
 งานเราเสร็จ สมคาคด ปราบณา
 มีวันทา อาจารย์กลืน ด้วยยินดี
 ผมหนังเกล้า อ้อนออด หน้าถอดสี
 หากโชคดี ประสบ ค่อยพบกัน
 ทุกราตรี หัวถึงหมอน เคล้านอนฝัน
 บทประพันธ์ ขอยุติ เท่านั้นเอย

นายหนังตะลุงเกล้าน้อย โรจนเมธากุล ผู้ประพันธ์
 (๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๙)

ชีวิตและงาน

ปีห้าสอง ห้าสาม ถึงห้าสี่
ล่องเข้าสู่ ้วยชรา พาชบเทรา
เพื่อนนายหนัง ที่ดัง หลายคณะ
เมื่อตราบใด โลกมนุษย์ ไม่หยุดวน

ชีวิตผม ตั้งแต่เด็ก จนเป็นหนุ่ม
ให้เล่นหนัง จนดัง ทั่วเมืองไทย
ได้ถ่ายทอด วิชา หนังตะลุง
อุทิศกาย ใจวิญญาณ การเป็นครู

ร้อยกว่าคน สนใจ ในเรื่องศิลป์
หลายคนะ มีชื่อเสียง สุดโด่งดัง
เหมือนโรงเรียน สัจจร เคล้าสอนศิษย์
ให้เป็นวิทยาทาน เพราะเป็นงาน สบายใจ

ถึงเดือนเก้า ของทุกปี เคล้ามีว้าง
เรื่องครอบครัว ไหว้ครู สืบทอดมา
เพราะเป็น วัฒนธรรม อันล้ำค่า
ได้คลายเครียด ไปบ้าง ยามว่างงาน
แทรกธรรมะ ภาสิต คิดกลั่นกรอง
ยังทำอยู่ ทุกวัน ไม่สั่นคลอน
ถูกบางวัน ออกงาน การแสดง
บัดนี้ หกสิบเก้าปี ยังไม่มีโรคภัย

อยู่คนเดียว ภรรยา มาล้มตาย
พวกลูกลูก พอเรียนจบ ต้องทำงาน
มีงานทำ มีครอบครัว เป็นตัวตน
ทั้งสี่คน เรียนจบ ปริญญา
บางคนรับราชการ บางคนงาน ธุรกิจ
ลูกพ่อเป็นคนดี พ่อจึง มีพลัง

เมื่อพ่อแก่ชรา ตั้งหน้า เข้าหาวัด
ทอดกฐิน ปีละแก้ววัด ไม่ขัดใจ
มีงานบุญ ที่ไหน ไปทุกที่
งานศพญาติ ถึงตาย วายชีวา
งานแต่งงาน บวชนาค เข้าผสม
เผื่อที่เขา ที่เรา ต้องเข้าใจ

สองสามปี เคล้าน้อย สุดหยอหยง
เพื่อนเก่าเก่า ล้มตาย ไปหลายคน
หมดวาระ หมดคุณ บุญกุศล
ชีวิตคน หมุนเวียน แปรเปลี่ยนไป

พ่อสี่ซุม ชัดเกล้า เอาใจใส่
ไม่ว่าใคร ชื่นชม เป็นหนังชั้นบรมครู
เป็นสี่สูง ของปักษ์ใต้ ให้สวยหู
ให้ความรู้ กับศิษย์ ไม่ปิดบัง

สมถวิล เคล้าสอนให้ เป็นนายหนัง
เพราะอาจารย์ ให้พลัง กำลังใจ
ไม่ได้คิด สอนเปล่าเปล่า ไม่เอาไหร
ไปที่ไหน ศิษย์ยกชู กราบบูชา

ต้องเดินทาง ไปไหว้ครู อย่างหรรษา
เป็นตำรา เรื่องราว ที่ยาวนาน
ที่รักษา กันไว้ ให้ลูกหลาน
เล่ากันทาน ฉลุหนังวัว เป็นตัวละคร
ใช้สมอง ค้นหา มาฝึกสอน
นั่งเขียนกลอน ร้อยกรอง ใช้สมองเรื่อยไป
ยังแข็งแรง สู้ได้ ไม่หวั่นไหว
กินแต่ยาสมุนไพร ไม่เคยไป โรงพยาบาล

เป็นพ่อหม้าย ยามชรา นำสงสาร
ต้องจากบ้าน จากพ่อ คลอน้ำตา
ลูกสี่คน อยู่ได้ ไม่เสดสา
มีปัญหา เหมือนพ่อ ยอให้ฟัง
สุจริต ใจสะอาด ไม่พลาดหวัง
สมกับความ มุ่งหวัง พ่อตั้งใจ

ถือศีลสัตย์ กิเลสหมด จะสดใส
พ่อเที่ยวไป ทั้งแก้ววัด ด้วยศรัทธา
พยายามทำความดี ไม่ให้ มีปัญหา
ร่วมโมทนา ทุกราย ไม่เว้นใคร
เป็นสังคม ประเพณี ที่ยิ่งใหญ่
เป็นนิสัย พ่ออยู่รอด ตลอดมา

ส่วนรายได้ พ่อเพียง เลี้ยงชีวิต
มีสวนปาล์ม เค้าปลูกสร้าง อีกทั้งยางพารา
ลูกของพ่อ ทั้งชายหญิง ไม่ทิ้งพ่อ
พอสิ้นเดือน โอนเงิน ให้พ่อจ่าย
ลูกมีความ กตัญญู เลี้ยงดูพ่อ
อันบุญกรรม พ่อเชื่อ ว่ามีจริง
ลูกทุกคน เกิดมา กำพร้าแม่
ตอนแม่มี พ่ออยู่ อย่างสบาย
พ่อทำบุญ ข้าวถ้วย น้ำหนึ่งขัน
สงสารลูก มีร่มโพธิ์ ขาดร่มไทร
สงสารหลาน ทั้งสอง ต้องสร้อยเศร้า
ลูกอยู่ไกล หลานอยู่ไกล พ่ออาลัยทุกเวลา
ให้ลูก อยู่สบาย อย่างห่วงพ่อ
ทุกวันนี้ พ่ออยู่ได้ สบายใจ

นำวิชา ความรู้ ไปต่อยอด
จะรักษา ศิลปะ วัฒนธรรม
ชีวิตพ่อ จะตายไป ก็ไม่ว่า
เป็นความหวัง สักสม อุดมการณ์
หลายชั่วคน สืบทอด ตลอดมา
อันไตรรงค์ ธงสะอาด ของชาติไทย

มีผลผลิต อยู่บ้าง ช่างเคหา
ถึงแม้ว่าไม่มาก แต่พ่อ ได้ฝากกาย
โทรติดต่อกัน ที่ไร พ่อใจหาย
ลูกพ่อให้ ทุกคน เป็นกุศลจริงจริง
ลูกทำต่อ บุญการี ดีทุกสิ่ง
ลูกเป็นหญิง รู้คุณ บุญมากมาย
ยังมีแต่ บิดา น่าใจหาย
เมื่อแม่ตาย พ่อสลด รัญทศใจ
เกิดชาติหน้า ค่อยประสบ พบกันใหม่
สุดอาลัย ขมขื่น กลืนน้ำตา
ยังเหลือแต่ พ่อเฒ่า ฝ้าคอยหา
ภวานาอยู่ตลอด ให้ลูกหลาน ปลอดภัย
ชีวิตพ่อ อยู่ได้ ไม่เป็นไร
เพราะฝึกฝน ธรรมะ วัฒนธรรม

ให้สืบทอด ต่อไป ไม่เสื่อมส่า
ศิลปประจำ ปักขั้ไว้ไว้ให้นาน
ให้ศิลปะ ยังคงอยู่ กับลูกหลาน
ให้วิญญาณ คนก่อนเก่า อร่าร้อนใจ
จะรักษา ยึดมั่น ไม่หวั่นไหว
ให้โบกไสว ด้วยพระพาย ปลายเสาชิง.

นายหนึ่งตะลุงเคล้าน้อย โรจนเมธากุล : ผู้ประพันธ์
(๒๘ มกราคม ๒๕๕๔)

แม่สอนลูก

เกิดเป็นสาวคิดลองตรองไว้ก่อน
เราเป็นสาวเรื่องสุขอย่ารักเลย
แม่พยายามเตือนตัวอย่าหาผัวที่ร้าย
เรื่องเจ้าชู้ของผู้ชายวังให้ตี
เจ้าอย่าลองไม้ไขของจะลองเล่น
เราเป็นหญิงต้องสมัครรักคนจริง
เกิดเป็นสาวรักษาสาวเอาไว้คร่ำขันหมาก
คืนวันขึ้นคืนวันเขยเคยวันชม
การหาผัวอย่าคิดว่าสนุก
หากทำยั่วใจง่ายจะเป็นหม้ายบ่อยๆ

เรื่องสามีกอดนอนอย่าร้อนเลย
ให้ทรมานเซยระวังตัวให้หาผัวดีๆ
จะอับอายเสียประวัติพลอยบัดสี
ของสิ่งนี้อย่าลองมันจะเสียของจริง
มันจะเป็นผลร้ายกับฝ่ายหญิง
อย่าคิดวิ่งตามชายไปปล่อยให้เขาชม
อย่าออกปากร้องขานไม้ไขขนม
ไปเชื้อมปากชายจะเป็นหม้ายบ่อยๆ
ให้นึกถึงถึงเรื่องทุกข้ออย่าเอาแต่สนุกกับหรรษา
ให้หนูน้อยฟังไว้ได้ทำตาม

หนังหนูน้อย

สวัสดีพี่น้องที่มองหนัง
ท่านผู้ฟังไหว้แฟนหนังทุกคนที่สนใจ
นำคารมลมปาก หนังไม่รู้ปากใคร
หม้ายทรัพย์สินเงินทองของใคร
นุ่งผ้าถุงร้ายๆ ไม่ใส่เสื้อ
สมบัติมีขายหมดไม่เด็ดเดี่ยว
งานเพื่อนญาติเงินค่าราดหนังไม่มี
ทั้งข้อดินเนื้อสมลมเอาไปต้มปลาทู
ต้มขามูตตอนเย็นหนังเห็นแล้ว
เจ้างานนี้ใจดีใช้แกลังยอ
หนังเล่นให้เปล่าๆ ไม่คิดโกง
เจ้าภาพไม่ผิดหวังเล่นทั้งคืนแถมๆ

หนังหนูน้อยมาราบราน
หนังหนูน้อยมาไกลไม่ไหนปาก
ที่นายหนังมาได้ต้องขายไก่
ไม่มีใครขายหมัดหม้ายเด็ดเดี่ยว
จนเหลือเชื้อจนปรี๊ดจนดื้อเขี้ยว
เลยต้องเที่ยวเล่นหนังหวังได้ต่างค์
ขอหัววัวสินน้ำใจไปใส่หนัง
จากโคนทางวัดไปหน้าสักการีเมือง
บอกแฉๆ เกรงใจจึงหนังอยากขอ
ใจมากพอหนังก็ใจดีอยากเล่นฟรีให้สักคืน
ขอแต่ค่าเบิกโรงแค่สามหมื่น
เจ้าภาพว่าให้ลูกป็นคิดเป็นค่าเบิกโรง แทนราดโรง

ข้อคิดถึงหนังตะลุงยุคใหม่

อาจารย์ฝากข้อคิด สักหนิดหนึ่ง
คิดให้ของเก่าแก่ แต่โบราณ
ต้นคั่นหาความรู้ เป็นพื้นฐาน
สอบถามท่าน ผู้รู้ครูของเรา
จะเชิดรูป จัดจังหวะ ไม่เียงเผลา

หนังตะลุงยุคนี้ เล่นดีมาก
จนเรื่องวัฒนธรรม ควรคำนึง
เรื่องสังคมเปลี่ยน อ.ไม่ว่า
ต้องหาครูผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ
การหัดหนัง ไม่ใช่หัดกับยูทูบ
ถ้าม้ายครู จะรู้ก็มัวเมา

บทพระยาครูท

สถิตสถานขานเชิงพระเมรุมาศ
เปรียบเสมือนเทวฤทธิ์ของอิสโร
มีลูกสาวชาวผ่องซีกห้องแก้ว
บรรดาสัตว์ในป่านานาชนิด
อยู่พิมานขานเชิงพระเมรุมา
จะชูชบรบภัยไถ่ระยะสิทธิ์
พอป่าโตรพาสผาดประชัน
พระยาสัตว์สละบัตตนพอลิ้น
คิดจะเที่ยวไปชมยมนา

ปักษาชาติ พักกายอยู่ที่ปลายรุ้งไข
มีเดโชลิ้มยศเจ็ดคชชา
งามเพริดแพร้วน่ารักเชื้อปักษา
ต้องเกรงฤทธิ์นักษัตรเชื้อปักษา
เป็นปักษาที่มีขนทนต์ประพันธ์
เทวฤทธิ์บนอากาศย่อมหวาดหวั่น
ขึ้นจับหนังกิ่งไม้ไชร์โลมา
พอแสงทองส่องพื้นภพเวหา
หยับปักษาบินกวักคักคะน่า

เกาะกิ่งแก้วแล้วแสงแดงฤทธิ์
ชนเป็นเพชรเกล็ดเป็นนิลลั่นกัคำ
พฤษาชาติหวาดไหวในพนัส
กุหรวตัยไหวปลับหยับปีกลอย
ด้วยกำลังวังชาพระยาสุพรรณ
ไม่มีสัตว์ที่จะกินเที่ยวบินเพลิน
มองเห็นนางนิกว่าเนื้อเป็นเหยื่อนก
ราปีกหลบหางหันไม่ทันนาน

สะท้อนทิศทั่วทุกซอกขา
บินฝ่าๆ ขึ้นออกฝ่าหมอกลอย
สรรพสัตว์เสียวสยดก็ถดถอย
ตาชะม้อยมุ่มมองช่องเพนิน
กวัคปีกลั่นเทือนลำเนาภูเขาเขิน
เลียบเพนินสาครโรมาตามแถวมะโนมาน
จะโผผกเฉี่ยวนุชสุดสงสาร
โผทะยานวูบเดียวเฉี่ยวกลับฉิมพะลิ

อสุราพระยายักษ์

จะกล่าวถึงอสุราพระยายักษ์
นามกร นิพการ เจ้าสถาน
ยังเหลือ แต่ลูกสาว ขาวน่าจับ
พ่อดुरुบริบ ลูกพ่อ ยังเล็ก
ถันนัง ตั้งปุด ขึ้นมาแข็งแผ่ก
หนุ่มเด็กเด็ก เห็นแล้ว ดูปดิบ
อยากจะ เปิดปากชูด รูดชิป
ตาเจ้าดำขริบ ไม่มีที่เปรียบ
หามาเปรียบ สีกะหม้ายตก
กูเรียกเงินตกให้พวกมันเซ็ด
จะตีราคาสักห้าแสนเจ็ด
ตกให้เหม็ด เพชรในเมืองยักษ์
ชีวิตสบายจะได้ตั้งหลัก
จงรักษากายเอาไว้ให้เก่ง
เห็นนักเลง อย่าทำดงเต็ง
โผกเจ้าบาน

อาณาจักร ตั้งติด ทิศพายัพ
ภรรยา ของมาร ชีวิตดับ
ถันนัง ตั้งปุด ขึ้นมาดูปดิบ
สาว พรหมจารี ยังบริสุทธิ์
ไม่ได้เมื่อกำลัง เพราะหนูยังเล็ก
หนุ่มเด็กเด็ก เห็นแล้ว ดักเด็ด
พ่อดुरुบริบ สวยเทียม รูปทิพย์
รูปร่าง หน้าตา หม้ายใครมาเทียบ
ถ้าใครมาขอ พ่อหม้าย ลกลก
ใครมาขอตัวพ่อไม่ว่า
เอารถสิบล้อ บรรทุกแต่เพชร
เมื่อมีงมีเพชร หมกเม็ดเอาไว้
จงรักษากายไว้เถิดลูกรัก
เห็นผู้ชาย อย่าทำท้าย โทงเทง
ออกเจ้ากลม ผมเจ้าส่วน
ไอนั้นกะเม็งแข็ง

โนโลกนี้มีอะไรเป็นไทยแท้

โนโลกนี้มีอะไรเป็นไทยแท้
ได้ผลิตดอกผลแต่ต้นมา
ล้วนแต่ศิลปงามเด่นเป็นของชาติ
เหมือนหนังสือสูงโนราห์แบบรำไทย
คนที่มีจิตใจเป็นไทยแท้
ประเพณีวัฒนธรรมนำมาก่อน

ของไทยแน่นั้นหรือคือภาษา
รวมเรียกว่าวรรณคดีไทย
มีปราสาทปรางทองอันผ่องใส
อวดชาวโลกเขาได้อย่างแน่นอน
เชื่อพ่อแม่ฟังธรรมคำสั่งสอน
ละเอียดอ่อนมองให้ถึงจะตรึงใจ

นึกถึงแม่เฒ่า

ผมนายหนังสือหาหลานโนราห์ฉลุย
แม่เฒ่าใช้ชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง
โดยการรำโนราห์หารายได้
คนรู้จักแม่เฒ่าทั่วเป็นครอบครัวปัญญา
หลานคิดถึงทุกเวลาพาใจเศร้า
เหมือนต้นไม้ริมธาราพาผู้ฟัง
ผมเสียดายแม่เฒ่าเป็นอันมาก
แม่เฒ่ารักสิ่งหายิ่งกว่าใคร
อุ้มสิ่งหามาลูบจูบแก้มซ้าย
แต่แม่เฒ่าจากไปเสียไกลตา
ไม่สามารถพยายามตามไปดู
หลานสิ่งหาคิดถึงสุดตรึงใจ
เสียงขับกลอนโนราห์แจ้วยังแว่วอยู่ในหู
โอดดวงใจของสิ่งหาต้องมาด่วน

สาวคนสวยเมืองกระบี่มีชื่อเสียง
แม่เฒ่าเลี้ยงลูกหลานของท่านมา
ลูกหญิงชายเรียนจบการศึกษา
มีเมตตาสร้างความคิดจนเป็นที่โด่งดัง
ยังเหลือแต่พ่อเฒ่าเคล้าน้อยหนังสือ
พ่อเฒ่าหนังสือดังมากมายไม่ต้องใคร
ต้องด่วนจากสิ่งหาน้ำตาไหล
เฝ้าเอาใจเลี้ยงดูอุ้มชูมา
ผมจำได้แม่เฒ่าลูบจูบแก้มขวา
ไม่กลับมาให้หลานชายได้ชื่นใจ
แม่เฒ่าอยู่สวรรค์ช่องชั้นไหน
น้ำตาไหลเมื่อคิดถึงรำพึงครวญ
เสียงแม่เฒ่ายังอยู่อย่างโหยหวน
สิ่งหาครวญถึงแม่เฒ่าทุกเช้าเย็น

(พ่อเฒ่าแต่งไว้ให้สิ่งหา วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒)

คิดถึงลูก

ตั้งแต่เข้านั่งชิมเศร้าคิดถึงลูก
เพราะลูกคือแก้วตา และดวงใจ
เหมือนต้นไม้ใกล้ฝั่งยังไม่บาน
หวังจะฟังลูกตอน ยามเฒ่าแก่
ว่าอยู่ใกล้ อยู่ไกล ให้รู้ไว้
เป็นรักแท้บริสุทธิ์จุดสำคัญ

บอกไม่ถูก โหยหา น้ำตาไหล
อายุไขพ่อกมากมาย กายก็แก่
ต้องทิ้งลูกทิ้งหลานไปห่างเหิน
ความรักแท้พ่อกยังผูกพัน
พ่อรักใคร่ แน่แนไม่แปรผัน
จนชีวิต ดับดินสิ้นลมปราณ

(กลอนไม่ระบุวันที่ ตั้งไว้ข้างเตียงไม้ที่พ่อชอบนอน)

สรุป

ชีวิตและผลงานของศิลปินนายหนังตะลุงเคล้าน้อย โรจนเมธากุล ศิลปินหนังตะลุงแห่งทุ่งกระแต กลุ่มน้ำปากพวง ผู้สืบสานสายหนังสี่มุม ศิลปินหนังตะลุงเรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งเป็น “หัวใจ” หนังตะลุงที่มี “แก้ว-ทอง” เป็นตัวตลกเอกประจำคณะ นอกจากจะได้สาระความรู้ คู่ความบันเทิงแล้ว ยังได้ทราบถึงบริบทอื่นๆ เกี่ยวกับศิลปินหนังตะลุง และได้ अनुสติในการดำรงชีวิตอีกหลายประการ ดังเช่น ความมุ่งมั่น จริงจัง และจริงจังในสิ่งที่พึงปรารถนา สามารถเป็นแบบอย่างนำไปสู่ความสำเร็จและเจริญก้าวหน้าในชีวิตได้ไม่ยากนัก ดูชีวิตหนังเคล้าน้อยเป็นตัวอย่าง ท่านเป็นผู้มีความสนใจ ใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษาและฝึกหัด ปฏิบัติจริงเรื่องหนังตะลุงมาตั้งแต่ยังเยาว์ จนเป็นศิลปินหนังตะลุงยอดนิยม รับชมมากไม่เว้นแต่ละคืน อาชีพศิลปินหนังตะลุงที่รุ่งโรจน์ ได้สร้างความสำเร็จให้ครอบครัวมีความสุข มีกินมีใช้ ลูกได้รับการศึกษาจนสำเร็จปริญญาทุกคน

การมีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในกตัญญูกตเวทิตา เชิดชูค่าคน และครองตนเป็นผู้นำคณะที่สง่างาม เป็นอาภรณ์อันประเสริฐ ที่ช่วยเสริมส่งให้หนังเคล้าน้อย “นั่งอยู่ในใจผู้คน” ได้ตลอดกาล หนังเคล้าน้อยเป็นผู้มีวัตรปฏิบัติอันสง่างามน่าศรัทธา ท่านจึงเป็นศิลปินหนังตะลุงที่ผู้คนรอบข้างทั้งที่เป็นวงศาคนญาติศิษยานุศิษย์ ลูกคู่ ครูอาจารย์ เพื่อนพ้องน้องพี่ และนักเลงดูหนังตะลุงยังคงศรัทธา เคารพนับถือ กล่าวขวัญถึงอย่างชื่นชมจนตราบนิจทุกวันนี้

ภาพลักษณ์อันสง่างามของศิลปินนายหนังตะลุง “เคล้าน้อย โรจนเมธากุล” ศิลปินผู้ยิ่งใหญ่แห่งวงการหนังตะลุงยังอยู่ในความทรงจำของผู้คนหลากหลายวงการอย่างไม่เสื่อมคลาย ท่านเป็นกระจกกานสำคัญที่ส่องให้เห็นภาพชีวิตของศิลปินที่ทรงคุณค่าอันควรแก่การอนุรักษ์ พัฒนา ส่งเสริม สืบสานให้เยาวชนรุ่นลูกหลานได้รับสาระประโยชน์อันยิ่งใหญ่ในมิติหนึ่งของวัฒนธรรมพื้นบ้านปักษ์ใต้ สืบต่อไปตราบนานเท่านาน

นายเกล้า ไรจนเมธากุล
ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(การแสดงพื้นบ้าน-หนังตะลุง)
พุทธศักราช ๒๕๕๕

คำไว้อาลัย

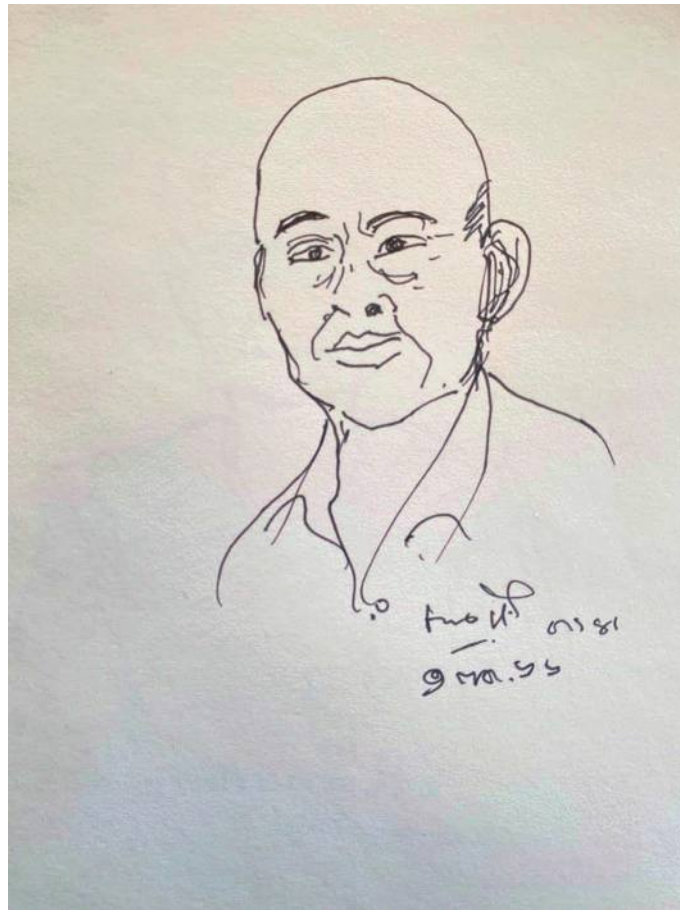
นายเกล้า ไรจนเมธากุล หรือ หนังเกล้าน้อย เกิดเมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๕ ที่ตำบลเกาะเกด อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ หนังเกล้าน้อยมีความสนใจในการแสดงหนังตะลุง โดยมีหนังสี่มุมผู้เป็นบิดา และหนังใหม่ หรือปู่ใหม่ เป็นครูหนังฝึกสอนให้เข้าใจศิลปะการแสดงหนัง รวมทั้งติดตามหนังสี่มุมเดินทางไปแสดงหนังในท้องถิ่นต่างๆ บางครั้งแสดงหนังแทนบิดา บางครั้งก็ฝึกหัดเพิ่มความชำนาญกับนายหนังคณะต่าง ๆ เช่น หนังจันทร์แก้วหนังประทีน และหนังแคล้ว เมื่อมีประสบการณ์พอสมควรแล้ว หนังสี่มุมจึงเชิญหนังจันทร์แก้วผู้อาวุโสทำพิธีครอบมือหนังเกล้าน้อย จากนั้นจึงเริ่มแสดงหนังครบสามวัดสามบ้านเป็นปฐมฤกษ์

นายเกล้า ไรจนเมธากุล เริ่มแสดงหนังเป็นอาชีพ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๐๗ และมีชื่อเสียงเด่นดังที่สุดในปีพุทธศักราช ๒๕๐๘-๒๕๒๐ มีเจ้าภาพจ้างงานการแสดง เดือนละ ๒๐-๓๐ คืน และเดินสายไปแสดงยังที่ต่าง ๆ แทบไม่มีเวลาว่าง หนังเกล้าน้อยมีชื่อเสียงขจรขยายไปทั่วภาคใต้และภูมิภาคอื่น ๆ นอกจากมีความเป็นเลิศในการขับบทหนัง และการเจรจาหนัง หนังเกล้าน้อยยังเป็นที่ยอมรับในการเชิดรูปหนัง เคยชนะการแข่งขันเชิดรูปพระอิศวรทรงโค เมื่อคราวแข่งขันที่กรมประชาสัมพันธ์ เสน่ห์ของหนังเกล้าน้อย คือ การเสนอนิยาย ที่สร้างความเพลิดเพลิน สนุกสนาน และมีคติธรรมสอนใจ โดยเฉพาะเรื่องจักร ๆ วงศ์ ๆ มีประมาณ ๔๐ กว่าเรื่อง เช่น กองทัพธรรม กรรมของแม่พระแสงวลัยวงศ์ ราชนิสีบตระกูล มนุษย์มหัศจรรย์ สร้างความประทับใจผู้ชมเสมอมา นอกจากนี้ ยังมีตัวละครประจำโรง คือตาสีแก้ว หรืออ้ายแก้วหัวกบ ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบ และดึงดูดผู้ชมจนกลายเป็นสัญลักษณ์ของหนังเกล้าน้อย ด้วยความสามารถในการแสดงหนังตะลุง จึงได้รับรางวัลการแสดงในโอกาสต่าง (เช่น รางวัลฤๅษีทองคำ รางวัลช้างเผือกทอง รางวัลโล่ทองคำ รางวัลถ้วยทองคำ รางวัลเทวาทองคำ ฯลฯ) หนังเกล้าน้อยเป็นที่ยอมรับว่า เป็นหนังตะลุงชั้นครู ซึ่งมีผู้มาสมัครเป็นลูกศิษย์จำนวนมาก หนังเกล้าน้อยได้ทำพิธีครอบมือแก่ลูกศิษย์มาแล้วไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ คน ต่อมาจึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (การแสดงพื้นบ้าน-หนังตะลุง) พุทธศักราช ๒๕๕๕ โดยจะเห็นว่า นายเกล้า ไรจนเมธากุล เป็นปูชนียบุคคลแห่งวงการหนังตะลุงไทยอย่างแท้จริง อีกทั้งยังได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ อาทิ วิธีการขับบท การขับร้อง การเชิดรูป ตลอดจนการขับขานบทกลอน และถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการเล่นหนังตะลุงอย่างต่อเนื่อง จวบจนวาระสุดท้ายของชีวิต

บัดนี้ นายเกล้า ไรจนเมธากุล ได้จากไปอย่างสงบ เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๖ ยังความอาลัยแก่ครอบครัว ลูกศิษย์ในแวดวงการแสดงพื้นบ้าน วงการหนังตะลุงไทย ศิลปินแห่งชาติทุกสาขา นับว่าเป็นการสูญเสียทรัพยากรบุคคลผู้ทรงคุณค่าของประเทศชาติ ในนามของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ขออานุภาพแห่งคุณความดีที่ท่านได้ถือปฏิบัติมาตลอดชีวิต โปรดดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของท่านได้ไปสถิตเสวยอุมสุข ในทิพย์วิมานสุคติสถาน ในสัมปรายภพด้วยเทอญ



นายโกวิท ผกามาต
อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม
กระทรวงวัฒนธรรม



นายชวน หลีกภัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายกรัฐมนตรีคนที่ ๒๐ รูปปั้นนครศิลป์
ร่วมแสดงความไว้อาลัย

คำไว้อาลัย
นายเคล้า โรจนเมธากุล



น้ำเคล้า หรือหนึ่งเคล้าน้อย โรจนเมธากุล ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (การแสดงพื้นบ้านหนังตะลุง)
กระผมขอแสดงความเสียใจกับการจากไปของน้ำเคล้าอย่างสุดซึ้ง น้ำเคล้าเป็นบุคคลตัวอย่างที่ดีให้กับ
ลูก ๆ หลาน ๆ ลูกศิษย์ ลูกหา และบุคคลรอบข้าง ท่านมีความจงรักภักดี ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์เหนือสิ่งอื่นใด เหมาะสมแล้วกับที่ได้รับการยกย่องและเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ
ท่านเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงโด่งดัง เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป การจากไปของน้ำเคล้า ซึ่งไม่มีวันหวนกลับ
ยังความโศกเศร้าให้กับครอบครัว ลูกศิษย์ ลูกหา และเพื่อนฝูงเป็นอย่างมาก วงการหนังตะลุงได้สูญเสียบุคคล
ตัวอย่างที่มีค่าสูงยิ่ง กุศลใดที่เป็นคุณงามความดี ซึ่งน้ำเคล้าได้กระทำไว้เมื่อครั้งมีชีวิตอยู่ ขอได้โปรดมาเป็นพลัง
อำนวยผลดลบันดาลส่งดวงวิญญาณของน้ำเคล้าไปสู่สุคติในสัปรายภพด้วยเทอญ

นายโกมาต แป้นเกิด
วัฒนธรรมจังหวัดกระบี่

กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม
การวาลีนายหนังตะลุงเคล้าน้อย
เคล้า โรจนเมธากุล
ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หนังตะลุง) ประจำปี ๒๕๕๕

เหมือนเครื่องยนต์หมดสภาพกราบลาแล้ว
ทั้งแนวทางศิลป์แสดงยังแรงพอ
หนึ่งเคล้าน้อยนายเคล้ายังเฝ้าปลุก
ผ่านชีวิตผ่านสุขผ่านทุกข์ทน
ขอสู้สรวงล่งสวรรค์สู่ฝันใหม่
งานของครูจะอยู่ทนให้คนยิน

แต่ดวงแก้วส่องไฟยังไปต่อ
ยังก่อปรก่อกแรงใจให้ทุกคน
ทั้งโศกเศร้าแสนสนุกทุกแห่งหน
แต่ครูก้าวข้ามพ้นสู่ศิลปิน
ขอสุขสงบภพในสวรรค์ศิลป์
งามระเบิดระบือไปตลอดกาล

กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
ชัยกร บางคมบาง
ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
ประจำปี ๒๕๕๗

คำไว้อาลัย หนังสือสั้นๆ โรจนเมธากุล

การจากไปของหนังสือสั้นๆ โรจนเมธากุล ศิลปินแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๖ ในวัย ๘๒ ปี อาตมาเมื่อได้ทราบข่าว จากคุณโยมแซมผู้พี่ใกล้ชิด ก็เกิดความเศร้าสลดใจและเสียตาย เพราะท่านเป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคม ได้ทำคุณประโยชน์ให้กับประเทศชาติบ้านเมือง เกี่ยวกับการรักษาศิลปะการแสดงหนังตะลุง ในวัยหนุ่มการแสดงหนังตะลุงของท่านหาตัวจับได้ยาก นับว่าเป็นยอดหนังตะลุงในภาคใต้ ก็ว่าได้ ไปว่าท่านจะไปแสดงที่ไหนก็มีผู้มาชมกันอย่างล้นหลาม (อย่างมาก) เมื่อกาลเวลาผ่านไปชีวิตของท่านก็ต้องชราไปตามกาลเวลา สิ่งที่ไม่มีการป้องกันได้ การแสดงหนังของท่านก็ไม่เอื้ออำนวย ไม่สามารถแสดงต่อไปได้ แต่วิชาความรู้อันเป็นศิลปะการแสดงหนังตะลุงของท่านมีคุณค่ามาก ท่านเคยมาปรารภกับตัวเองว่า ความรักที่ท่านมีอยู่ถ้าเก็บไว้เฉยๆ ไม่มีการถ่ายทอดให้กับผู้อื่น สักวันหนึ่งเมื่อท่านตายไป ความรู้ก็ต้องตามท่านไปด้วย ไม่ได้เกิดประโยชน์อะไรเลย ท่านได้มาริเริ่มตั้งศูนย์การเรียนรู้ การแสดงหนังตะลุงที่บ้านของท่าน (บ้านคลองเสียด) ประกาศรับสมัครเยาวชนหญิงชายที่มีความรักในศิลปะการเรียนรู้การแสดงหนังตะลุง มีผู้มาสมัครเป็นศิษย์เป็นจำนวนมาก โครงการของท่านดำเนินไปได้ด้วยดี

แต่อนิจจาพระยามัจจุราช คือความตายได้คร่าชีวิตของท่านไป เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๖ ทำให้โครงการของท่านต้องหยุดลงอย่างสิ้นเชิง

อาตมามีความคุ้นเคยกับท่านมาเป็นเวลาหลายปี เห็นว่าท่านมีความตั้งใจในการถ่ายทอดวิชาความรู้เกี่ยวกับการแสดงหนังตะลุง ท่านเป็นกรรมการสภาการศึกษาด้วย การประชุมสภาการศึกษาแต่ละครั้ง โดยมีคุณโยมชวน ภูเกล้าวัน เป็นประธาน และคณะกรรมการทุกคนก็ช่วยเป็นกำลังใจให้โครงการของท่านได้สำเร็จลุล่วงตามความประสงค์ต่อไป

แต่มาบัดนี้ท่านได้จากพวกเราไปโดยไม่มีวันกลับ ทั้งความเศร้าโศก ความอาลัยไว้ให้กับพวกเรา

ในที่สุดนี้ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และบุญกุศลคุณงามความดีที่คุณโยมเคล้า โรจนเมธากุล ได้ประพฤติบำเพ็ญมาตลอดชีวิต และบุญกุศลที่ญาติมิตร ศิษยานุศิษย์ อุทิศส่งไปให้ จงหนุนส่งให้ดวงวิญญาณของคุณโยมเคล้า โรจนเมธากุล ได้ไปสถิตเสวยอุทุมพรสุขในทิพย์วิมาน สุคติสถานในสัมปรายภพด้วยเทอญ

พระราชสุทิวิมล
เจ้าคณะจังหวัดกระบี่

คำไว้อาลัยแด่คุณครูหนึ่งเคล้าน้อย โจนเมธากุล

คุณครูหนึ่งเคล้าน้อยเกิดที่บ้านนา ต.การะเกด อ.เขียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช ได้รับการศึกษาในระบบไม่
สูงนัก แต่ได้รับการศึกษาวิชาการแสดงหนังตะลุงจากคุณพ่อซึ่งเป็นตะลุง มีความรักในการแสดงหนังตะลุง ได้
ฝึกหัดพัฒนาการแสดงอยู่เสมอ ได้รับงานแสดงทั่วภาคใต้และรับแสดงไปถึงประเทศมาเลเซีย เป็นหนัง
ตะลุงที่มีชื่อเสียงมาก และคุณครูหนึ่งเคล้าน้อยได้เป็นอาจารย์สอนวิชาหนังตะลุงให้แก่ศิษยานุศิษย์จำนวนมาก
และท่านยังได้รับเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาหลายแห่ง เป็นคณะกรรมการพัฒนาวัฒนธรรมมาวูธธรรมาราม เป็น
คณะกรรมการคลังสมองของสภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ ซึ่งมีคุณโยมชวนภูเก้าล้วน เป็นประธาน เรียกว่า ได้สร้าง
คุณงามความดีไว้แก่ส่วนรวมมากมาย จึงได้รับรางวัลศิลปินแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๕ แต่ชีวิตของสัตว์โลกก็ต้องเป็นไป
ตามกฎธรรมดา คือเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป สมดังที่พระพุทธองค์ตรัสไว้ว่า รูปี ชีรติ มัจจانی นามโคตตํ น ชีรติ แปลทอด
ใจความเป็นคติธรรมนำกลอนว่า...

อันร่างกาย ตายแล้ว ก็สูญสิ้น
ส่วนชื่อเสียง ชั่วดี ไม่มีวาย

ถมแผ่นดิน หมดไป ไร้ความหมาย
เป็นที่หมาย กล่าวขาน นิรันดร์

จาก พระครูปริยัติธรรมาวุธ
ดร. เจ้าอาวาสวัดธรรมาวุธธรรมาราม
เจ้าคณะอำเภอเหนือคลอง จ.กระบี่

เพชรที่แข็งแกร่งก็ยิ่งกร่อน
น้ำทะเลยังแห้งเพราะแรงลม
เพชรที่แข็งแกร่งก็ยิ่งร้าว
ต้นไม้ใหญ่ยังล้มเมื่อลมพา

ภูเขาขอนก็ยิ่งพังถล่ม
โลกกลม ๆ เคยร้าวหลายคราวมา
สะเก็ดดาวก็ยังพราวจากเวลา
ถึงเวลาไม่มีลมก็ล้มเอง

อาจารย์เหมือนภูเขาที่ตั้งมั่นคง เขียวขุ่นไม่สะทกสะท้านต่อพายุแดดลมฝน เป็นที่อยู่อาศัยของพืช
และสรรพสัตว์ทั้งหลายได้ขยายพันธุ์ให้ความร่มเงาให้ความร่มเย็นแก่ลูกๆ หลานๆ พี่น้องและวงการศิลป
ไม่ว่าหนังตะลุง มโนราห์ อาจารย์เป็นทั้งพ่อ เป็นทั้งผู้ปกครองของลูกศิษย์

ด้วยความรัก อาลัยยิ่ง
จากหนังสือสามารถ ศ.เคล้าน้อย
นายกสมาคมศิลปินพื้นบ้าน จ.นครศรีธรรมราช

คำไว้อาลัย

ดาวลำดับลาฟ้าฟาก ไปไม่ปลิวพรากจากต้น หมอกบางจางหายมลายदन น้ำคำพร่างหล่นพสุธา

ปี ๒๕๐๖ อาตมภาพเป็นเด็กน้อยเพิ่งเข้าเรียนหนังสือชั้นประถมปีที่ ๑ โดยจุดเริ่มต้น บ้านคลองเสีย ตำบลปากส้ว อำเภอมือง (ปัจจุบันอำเภอนือคลอง) จังหวัดกระบี่ ในปีนั้นเป็นปีที่คุณน้ารายช่วยรอด (พี่ชายมโนราห์ผลวยได้เข้าพิธีแต่งงานกับน้าสาวได้เริ่มสนใจจากข่าวทั่วไปว่ามีหนังตะลุงคณะหนึ่งแสดงโด่งดัง นามหนังเค้าน้อย อ.เชียรใหญ่ แต่ไม่ได้เคยสัมผัสพูดคุย เวลาต่อจำพ.ศ.ไม่ได้แล้ว จนอาตมาเริ่มโตอายุประมาณ ๑๑ - ๑๒ ปี เริ่มสนิทได้พูดคุยเกิดความรักและประทับใจมาตลอด โดยชอบอุปนิสัยไม่ถือตัว จนกระทั่งเวลาต่อมา ก็ประสานงานติดต่อเรื่อยมา จนอาตมาเข้าอุปสมบทถึงปัจจุบัน ๔๑ พรรษาแล้ว ก็ยังพบกันล่าสุด ปี ๒๕๖๕ ยังมาช่วยพูดคุยประชาสัมพันธ์ที่วัดถือว่าเป็นครั้งสุดท้ายจริงๆ ด้วยรักนับถือห่วงใยเหมือนญาติผู้ใหญ่บางเวลาพูดคุยกันเหมือนเป็นเพื่อนรุ่นราวคราวกันความชื่นใจที่สุดในเมื่อได้ว่าท่านได้รับพระมหากรุณาธิคุณ โปรดเกล้าฯ เป็น "ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง"

และแล้วในที่สุดสังขารที่ปราชญ์บัณฑิตได้ลิขิตว่า "ใดใดในโลกล้วนอนิจจัง" ไม่มีงานเลี้ยงใดที่ไม่เลิกรา การพบจบด้วยการจาก ๒๕ กันยายน ๒๕๖๖ เวลาประมาณ ๑๐.๐๐ น. ภาพข่าวในโลกโซเชียลได้ปรากฏขึ้นว่าหนังเค้าน้อย โรจนเมธากุลสิริอายุ ๘๒ ปี บรมครูหนังตะลุงได้เสียชีวิตแล้ว ทั้งตกใจเสียใจเป็นอย่างยิ่ง ขอบุญบารมีที่อาตมาได้บำเพ็ญมาตลอด จงอำนวยผลดลบันดาลให้สุทธิตถวิญญานของคุณพ่อหนังเค้าน้อย โรจนเมธากุล จงสู่สัมปรายภพแดนสวรรค์ เทอญ

(พระครูสันติธรรมธัช)

เจ้าอาวาสวัดโพธาราม/ทป.จอ.ขพ.พิบูล

อาลัย อาจารย์

โอ้อาลัยใจหายได้แต่คิด
เหมือนอาทิตย์มอดดับชั่วกับกลับ
เมื่ออาจารย์ยังหนึ่งเกล้าเจ้าศิลปศาสตร์
ยี่สิบสี่กันยามาถึงวัน
หนึ่งวีระศิษย์รุ่นพี่ที่ท่านหัด
คอยติดตามหลังครั้งก่อนท่าน
ท่านรักศิษย์คิดเหมือนลูกเฝ้าปลูกฝัง
อาจารย์ดุจร่มโพธิ์ร่มไทร
ขอส่งสารถึงอนุชาบรรดาศิษย์
ร่วมพลังศิษย์อาจารย์ทั้งใจกาย
เทพธิดาทวยเทวัญทุกชั้นช่อง
มารับพาอาจารย์สู่วิมานบน

ฝากอาลัยจากใจศิษย์ จิตโศกศัลย์
ไม่มีวัน ส่องสว่าง ตอนกลางวัน
ศิลปินแห่งชาติ ศาสตร์ สร้างสรรค์
สรวงสวรรค์รับรู้ครูอาจารย์
จนสันทนต์แข็งหนึ่งนั่งขับขาน
ได้ประทานวิชาหนึ่งครั้งเยาว์วัย
เฝ้าดูตั้งให้ตั้งจิตคิดฝึกฝน
เคยเป็นใบกำบังศิษย์หญิงชาย
มาร่วมจิตรวมพลังดั่งมั่นหมาย
บนบานไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทิศเบื้องบน
แตرسังข์ก้องในนภาสุธาสถณ
ได้ผ่านพ้นสภิตยสถานวิมานสุวรรณ

ด้วยรักด้วยอาลัยต่ออาจารย์
หนึ่งวีระ ลูกทุ่งบันเทิง (ศ. เคล้าน้อย)
๒๗ ก.ย. ๒๕๖๖

"อาลัยครูหนึ่งเคล้าน้อย โรจนเมธากุล"

** หวนระลึก นึกความหลัง หนึ่งเคล้าน้อย
เสียงซาบซึ้ง ถึงโหม่ง สุดโด่งดัง
ตลกแก้ว ยอดทอง ซื่อก้องฟ้า
คนชอบหนัง คังคับ นับหมื่นพัน
กรมส่งเสริม วัฒนธรรม ท่านย่าซัด
ศิลปินแห่งชาติ ประกาศไกล
อาจารย์เกล้า ครูหนึ่ง ดังทุกทิศ
ยี่สิบสี่ กันยา พาหมดแตร
อนิจจัง สังขาร ไม่ทานเที่ยง
มัจจุราช พากลับ ไปลับตา
อาจารย์เกล้า สู่ชั้น สวรรค์สรวง
ชื่อเคล้าน้อย สถิตอยู่คู่แผ่นดิน

หนึ่งในร้อย ยุทธจักร นักเล่นหนัง
ใครได้ฟัง ท่านขับ จับแก้ววรรณ
เป็นราชา หนึ่งตะลุง มุ่งสร้างสรรค์
ได้รางวัล ตึกดาทอง เกียรติก้องไกล
ทราบประวัติ มอบรางวัล อันยิ่งใหญ่
มอบให้ใน สาขา ศิลปะการแสดง
บรรดาศิษย์ มีทั่ว หวัระแหง
นักแสดง ศิลป์ได้ ได้ลับลา
ยากหลีกเลี่ยง เมื่อถึง ซึ่งสังขา
อนาจิต อนิจจา น้ำตาริน
ชื่อโชติช่วง ชั่วเวลา อาจารย์ศิลป์
จุดติถิ่น สู่สถาน วิมานบน

หนึ่งเอบน้อย ยอดขุนพล...ประพันธ์

๒๕ กันยายน ๒๕๖๖

"คำไว้อาลัยครูเกล้าน้อย โรจนเมธากุล"

ยังอาลัย ใจหาย ไม่วายโศก
ไปด้วยโรค ชรา แสนอาลัย
ได้สร้างคุณ เอาไว้ ไม่ไปไหน
คนส่วนใหญ่ ว่าหนึ่งเกล้า เจ้านิทาน

หนึ่งเสียงดี มีวาทะ มธุรส
จัดเข้าชั้น ชั้นครูดี มีผลงาน

ท่านได้พราก จากไป ไม่คืนหลัง
ตั้งสติ สงบจิต วิทยา

อาจารย์เกล้า มาดับ ลับลาโลก
หนึ่งเกล้าน้อย โรจนเมธากุล
ศิลปิน แห่งชาติ ปราชญ์เมืองไทย

ทั้งกลอนสด สำเนียง เสียงอ่อนหวาน
ปรมาจารย์ หนึ่งตะลุง ลูกทุ่งนา

บรรดาหนึ่ง ใหญ่น้อย ละห้อยหา
ภาวนา บวงสรวง ดวงวิญญาณ..

หนังสือร่วมน้ำใจ

“...สิ้นเสียแล้วแก้วเก้าเกล้าน้อยหนึ่ง
อาจารย์เกล้าบรมครูผู้เมธา
จากไปแล้วครูหนึ่งผู้สร้างศิลป์
จากไปแล้วหนึ่งเกล้าเจ้านิทาน
ทั้งแก้วทองตลกครูเพื่อนคู่ซี้
ทั้งนุ้ยเท่งหม้อเมืองประเทืองใจ
ทั้งรูปหนึ่งทั้งแผงแล้งโหยหา
ทั้งความดีไว้ประดับชั่วกัลป์กาล
ขอวิญญาณบรมครูผู้เมธา
ศิลปินแห่งชาติปราชญ์จอมคน

ทั้งบัลลังก์ศิลปินสิ้นสังขาร
ทั้งกายาไร้สิ้นซึ่งวิญญาณ
จากไปแล้วศิลปินผู้อ่อนหวาน
จากไปแล้วหนึ่งเสียงหวานชานฤทัย
ทั้งโหม่งปี่ดิ่งทับกลองให้หมองไหม้
ทั้งแฟนหนึ่งนังอาลัยใจร้าวราน
ทั้งกายาธาตุทั้งสี่ที่แตกฉาน
ทั้งวงศ์วารสู่สวรรค์ชั้นพรหมบน
สถิตฟ้าสรวงสวรรค์ชั้นเวหน
บุญกุศลนำพาครูสู่ชั้นพรหม..”

ด้วยรักอาลัยยิ่ง
หนึ่งรุ่งวิเชียร เสียงทอง

เกล้าดนตรี โหม่งปี่ขอ ออเสียงขับ
เกล้ายังเคย ขับขาน กังวานไกล

เกล้าเสียงฮา "ตาสีแก้ว" แว่วเสียงหัว
เกล้ายอดหนัง ยังโวหาร์ อาคมมี

เกล้าไมตรี มีเมตตา มามอบศิษย์
เกล้าศิลปิน แห่งชาติ ประกาศดัง

เกล้ายังจับ จิตประชา กว่าหนึ่งไหน
เกล้าเชียรใหญ่ เสียงหวาน นิตานดี

เกล้าไปทั่ว จรทุกถิ่น สร้างศิลป์ศรี
เกล้ากวี ครอบบาทบพ รสวายัง

เกล้าซื่อสัตย์ トラตรึง ถึงรุ่นหลัง
เกล้าครูหนัง จงนิทรา วิญญาน์สุคติ

อาลัย... หนึ่งชั้นครู ผู้ใจดี
๒๔ กันยายน ๒๕๖๖
หนึ่งน้องมิว ศ.ตะลุงบัณฑิต

ตะลุงเล่น เช่นหนังเกล้า เจ้าโวหา
ถิ่นเชียรใหญ่ ที่เกิด กำเนิดกาย

ยี่สิบสี่ สิบคำ ได้จำจด
คงความดี จารึกอยู่ คู่แผ่นดิน

ศิลปิน แห่งแผ่นดิน สิ้นลงแล้ว
เสียง “แม่ป้า ลุงเหย” เคยจำใจ

ฝากผลงาน ด้านหนัง ฝังเอาไว้
ตะลุงครู ผู้จากลา ยังตราตรึง

สืบวิชา ศรีชุมพ่อ ก่อเชื้อสาย
วาดลวดลาย ให้คงอยู่ คู่แผ่นดิน

ธาตุสี่หมัด จากร่างกาย มลายสิ้น
วันนี้สิ้น จากโลกลา แสนอาลัย

นายสีแก้ว คงโยทยา น้ำตาไหล
เกล้าเชียรใหญ่ ผู้โด่งดัง ยังตราตรึง

ชนหญิงชาย ได้รำลึก และนึกถึง
ฝากไว้ซึ่ง คุณค่า หนึ่งตะลุง

จ. สองหิ้ง
ขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้ง กับการจากไปของ
อ.เกล้าน้อย โรจนเมธากุล ศิลปินแห่งชาติ
สาขาศิลปะการแสดงพื้นบ้าน (หนังตะลุง)
๒๔ ก.ย. ๖๖



"ศิษย์คนหนึ่ง ซึ่งใจ อาลัยครู"

แสนอาลัยใจหายมิวายเศร้า
 ได้สอนสั่งศิลปะครานั่งนอน
 จนวันนี้ครูจากไปกฎไตรลักษณ์
 ทุกกิจกรรมผมจำจิตนิรันดร์
 อาจารย์เกล้าสอนศิษย์หลายสิบรุ่น
 ศิษย์เรียบจบวิชาหนึ่งหวังผลงาน
 ต่อไปนี้ไม่มีแล้วพ่อเกล้าหนึ่ง
 นึกไปถึงกาลแปรผันวันรำลา
 ศิษย์คนนี่ยังจำคำพ่อสอน
 ไม่มีครูผู้อารีมีน้ำใจ
 ขอวิญญูณพ่อจตุยงที่สุข
 ผมขออ้างเทพเจ้าท้าวนิโท
 ขอวิญญูณอาจารย์ท่านไปสู่
 ขอพระพุทธรุณคุณนันทน์

อาจารย์เกล้าจากไปฤทัยถอน
 ทุกทุกตอนผมจำใจไปนานวัน
 สุดจะหักความเศร้าคราวโศกศัลย์
 อาจารย์นั้นฝึกไฟใจต้องการ
 มีพระคุณคุณมหาศาล
 ส่งกลับบ้านแตกฉานด้านวิชา
 เมื่อพลบค่านั่งแลชะเง้อหา
 ลูกหลานโศกร่ำหาแสนอาลัย
 ทุกทุกตอนที่ฟังฟังอิงอาศัย
 อาจารย์เกล้าจากไปขาดร่มไทรโพธิ์
 แดนวิมุตสู่สวรรค์ชั้นอาภาโส
 พร้อมเทโวเทวาทั่วหน้ากัน
 ให้ไปอยู่ยังแคว้นแดนสวรรค์
 ผมประพันธ์บวงสรวงดวงวิญญูณ

(หนังสือปอ ศ.เกล้าน้อย)

.....คลื่นชีวิต.....

..คลื่นชีวิตซัดสังขาร คลื่นสายธารซัดเรือคว่ำ
คลื่นลมซัด ต้องอับปาง กลางสายธาร

ดุจสำเภา บรรพทุกวิชา มาเต็มลำ

..ตั้งเสื่อเฒ่า เมืองนคร กลอนเรียงร้อย
การเล่นเงา ฝากให้เห็น เป็นตำนาน

หนังสือเล่มน้อย บรมครูหนังสือสังขาร
ปฏิภาณ ยอดนักศิลป์ เสือไม่สิ้นลาย

..ได้เชิดชู ครูแผ่นดิน ศิลปินแห่งชาติ
สร้างตำนาน “แก้วห้วยบก” ครบลดลสาย

เป็นนักปราชญ์ ของด้ามขวาน มานานหลาย
เล่นนิยาย ขนทราบซึ้ง เข้าถึงอารมณ์

..ฝังใจคน อยู่ตลอด เรื่อง “ยอดกำพร้า”
ที่คอหนัง ชอบอีกนั่น เรื่อง “ถวัลย์วงศ์”

น้ำใจราชา กองทัพธรรม ล้ำสุขสม
แฟนตัวยง ชอบ “มนุษย์มหัศจรรย์” เพราะมันมาแรง

...เรื่อง “ราชินี สืบตระกูล” ก็สมบูรณ์นัก
“แรงคำสาป” มิตรมวชน แลจนแจ้ง

ที่คนรัก ขอทุกที เรื่อง “ธรณียากรรมแสง”
เพราะการแสดง ของปู่เกล้า เขาว่าเข้าใจ

..สู่สวรรค์ แดนชั้นฟ้า นิพานัง
ขอดวงวิญญาณ สู่เมืองแมน แดนภพไตร

ปิดตำนาน บรมครูหนังสือ ครั่งยิ่งใหญ่
ศิษย์ทั้งหลาย เราจะขอ เอาตัวโย กับตัวลื้อ

หนังสือเบิร์ดฟ้า ดาราศิลป์ (ผู้ประพันธ์) ๒๔ ก.ย. ๖๖
#ชมรมเมล็ดพันธุ์บ้านเทิง

การวาลัย....พ่อครูหนังสือเล่มน้อย

แสนโศกเศร้า ขำวร้าย ช่วงปลายปี*
เล่มน้อยครู ผู้เมตตา ชีวาวาย

สิ้นหนังสือ เด่นดัง ยังใจหาย
ศิษย์หญิงชาย โศกา จิตอาวรณ

พอนึกคำ ของครู ผู้เคยสั่ง
หนังสือเล่มน้อย ผู้เฒ่า เจ้าบทกลอน

โศกโศกนัก นึกคำ ครูพร่ำสอน
มาถึงตอน ปิดฉาก พ่อจากลา

เหลือความดี ครูผู้มี พรหมวิหาร
หากบุญ บาปมี ศิษย์สร้างมา

อวสาร ไม่กลับหลัง ยังเคหา
ดวงวิญญาณ สู่สวรรค์ บนชั้นพรหมฯ

(มโนราห์เมฆพัตรศิลป์ นครศรีฯ)

ฟ้ามีดมัวทั่วทิศจิตอนาถ
สุนัขบาปพาดตังไปทั้งป่า

๒๖ กันยา ปี ๖๖
ตอนบ้ายี่สิบข้าวร้ายใครถึงมา

กลืนไม่เข้าคายไม่ออกบอกลูก
เพราะทราบข่าวเล่าความตามเป็นไป

หนึ่งเคล้าน้อย อาจารย์วันนี้ท่านจากศิษย์
ได้แต่เศร้าโศกาในใจไม่ตี

จากไปแล้วครูหนึ่งผู้สร้างศิลป์
หวานนำเสียงเสียงเซ็งเซ่นเน้นนิทาน

ลาแก้วบหลบสวรรค์ชั้นดั่งสี่
ทั้งแผนหนังสือขยให้อาลัย

วอนเทโวเทวาเทพดาเจ้า
อัยศรเจ้าเท้ามารับกลับเมืองมอญ

ต่อแต่นี้คงเหลือแต่ภาพถ่ายติดชายฝา
บุญกุศลนำพาอย่าละเลย

ขอวิญญานของครูผู้เมธา
รับศิลป์ปิ่นพ่อนั่งเกล้า เข้าเมืองบน

สายฝน หลังทั่วฟ้าอากาศ

มาจิตตกอกไหวดั่งใครผ่า
ไอน้ำตามันย้อยปกตกข้างใน

อกทะลุโดนผ่าทรวงหวังใจใหญ่
ว่าครูใหญ่ของฉันทันนั้นไม่มี

ไม่เคยคิดเคยฝันว่าจะถึงวันนี้
เวลานี้อาจารย์ดับไปกับกาล

ศิลปินเมืองคอน เคยอ่อนหวาน
คงไม่มีแล้วเสียงหวานซาบซ่านใจ

ลาโหม่งปี ลาพี่น้องเนตรนองไหล
ศิษย์น้อยใหญ่ครวญหาสุตอวารณ์

เจ้าสวรรค์ลู่กวอนกล่าวเจ้าอัยศร
พาจิตจรถลับสวรรค์วังเหมือนยังเคย

เหลือความจำกับคำว่า แม่ป่าพ่อลุงเหย
เทพโปรดเผยประตูลู่พรหมพล

สถิตย์ฟ้าสรวงสวรรค์ชั้นเวหน
ให้กุศลนำพาครูสุนิพพาน

(หนึ่งป๋ม พงศ์ปกรณ์ ศ.เคล้าน้อย)



กราบลาครู ผู้สร้าง ในทางหนึ่ง
ไม่ปิดบัง ทั้งเรื่องหนึ่ง และบทกลอน

อีกบทหลัก บทหา สารพัด
การวางตัว วางตน ผลสำคัญ

จะพรรณนา วันเวลา ของผู้หญิง
ศีกราชีนี นิยายดี ที่น่าชม

มุขตลก แก้วทอง ของครูเกล้า
ได้ติดสอย ห้อยตาม อาจารย์มา

ผมภูมิใจ ดีจิต ที่เป็นศิษย์ครูเกล้า
ไม่ทอดทิ้ง คำสอนครู คู่กายัง

ชื่อโด่งดัง หนึ่งเคล้าน้อย ครูคอยสอน
ทุกขั้นตอน ปูทาง ศิษย์อย่างเดิน

แนะชี้ชัด ทุกอย่างกล่าว ครูเกล้าหนึ่ง
นึกทุกวัน ทุกนาที่ ศิษย์คนนี้ไม่ลืม

เป็นความจริง บทกลอนนี้ มีลืมหอง
ตัวกระผม ได้ศึกษา จากอาจารย์

ผมก็เฝ้า พยายาม ตามศึกษา
เพื่อพัฒนา ต่อยอด ตลอดไป

จนได้เข้า ใจศิลป ละปินหนึ่ง
ผมจะตั้ง ใจสู้ เพื่อครูเอ๋ย

หนึ่งสุรชาติ ชนะกุล ศ.เคล้าน้อย

อาลัย

อาทิตยลับเลื่อนลบเมื่อพลบค่ำ
กับเดือนดวงเด่นสว่างกลางนภา
หนึ่งนายหนึ่งนงหน้ามาเอ๋ยเอื้อน
ผ้าขาวบางกางขึงตึงพองาม
เสียงเสน่ห์ชวนฟังจากหนึ่งเกล้า
เดินนิทานสร้างสรรค์วรรณคดี
สิ้นปีกลองโหม่งทับรับเสียงสร้อย
ศิลป์ปิ่นลวดโหม่งเคยโด่งดัง
เคยปูสาด ป่าซัง นุ่งแลตลก
บัดนี้สิ้นเสียงส่งลำนน้ำตานอง
ขอวิญญานท่านเกล้าเข้าสู่สุข
เสพทิพย์ธรรมนำผลพ้นอบาย

หมู่ดาวนำแจ้งกระจ่างกลางเวหา
แพรวพราวดาวดวิไลในอาราม
ท่าที่เหมือนชาตินักเลงให้เกรงขาม
ตะเกียงตามสว่างจักษ์กลางราตรี
คนหนุ่มสาวเคยสดับรับแสงสี
เนิ่นนานปีที่ตามเติมเสริมพลัง
สิ้นเกล้าน้อยเสียดายหนึ่งนายหนึ่ง
จากลุ่มน้ำปากพ่องถึงเหนือคลอง
คราหิยบายกวดนิทานในงานฉลอง
ขาดแก้ว ทอง เท่ง หล้า คนน่านาย
นิราศทุกซบสนสวรรค์วิมานหมาย
สราญกาย สราญจิต นิจนิรันดร์

มโนราห์แซม เครือวัลย์



ตะวันต่ำ คำตก ผ่องนกร้อง
โฆษณา ประกาศ ให้ญาติฟัง

เริ่มประโคม โหมโรง เสียงโหม่งฉิ่ง
คนนั่งยืน ตื่นใจ ทั้งไกลใกล้

ภาคคุณพ่อสี่ซุ้ม กุ่มฤๅษี
ท่านแสดง ทุกครั้ง ไม่ลังเล

ตะเกียงดับ หนึ่งจบ คนหลบบ้าน
เหลือแต่หยวก ตัดท่อน ตั้งนอนยาว

ครูอาจารย์ยัง หนึ่งตะลุง
ลาชายหญิง ทั้งผลงาน ท่านจากไป

แสงไฟส่อง เสียงเสนาะ ขึ้นจอหนัง
คืนนี้ หนึ่งมาเล่น เน้นนิยาย

ทุก ๆ สิ่ง พร้อมกัน อย่างมันหมาย
เมื่อเริ่มได้ เวลา สุดฮาเฮ

ให้ลูกดัง หนึ่งดี มีเสน่ห์
ยอมทุ่มเท ในราตรี ที่ยืนยาว

เก็บฉากม่าน มีดหมอ จอผ้าขาว
กับเรื่องราว ของหนึ่ง ยังตรึงใจ

ที่หมายมุ่ง สร้างชน คนรุ่นใหม่
นึกถึงให้ทุกครั้ง แลหนึ่งตะลุง

มนิราห์ภูมินทร์ ดาวรุ่ง จ.นครศรีธรรมราช

หนังสือเล่มนี้

○ เมื่อคราวพ่อไม่สบายแล้วหายป่วย
รู้ข่าวครูสุฟ้ากราบอาลัย
○ ศิลปินแห่งชาตินิราศแล้ว
ปีทับโหม่งบรรเลงเป็นเพลงครวญ
○ รูปนามหนึ่งลอยเลื่อนจากเรือนเหยา
ฝากงานครูให้ศิษย์ติดตามรอย

ครูมาช่วยดูแล "แก้เหมรย" ให้
จากหัวใจพร้อมหมู่ "ลูกครูดวล"
"อ้ายสี่แก้ว-หวัภ" โศกกำสรวล
"รูปอิศวรทรงโค" เริ่มเคลื่อนคล้อย
ศูนย์เรียนรู้บ้านเราสุดเศร้าสร้อย
"หนังสือเล่มนี้" โรจนเมธากุล...

ด้วยรักและอาลัยยิ่ง
อภิชาติ คำดี
๒๔ ก.ย. ๒๕๖๖

น้อมกราบลาด้วยอาลัย
หนังสือพ่อเฒ่าเกล้า วิจารณ์เมธากุล
(ศิลปินแห่งชาติ)

ปิดตำนานกองทัพธรรมกรรมของแม่
แรงคำสาปคือเรื่องดังครั้งแสดง

เหลือเพียงแต่รูปหนังอยู่ทั้งแผง
ลาพระแสงฉวักยวักให้หลงรอ

ลาอิศวรทรงโคไปฤาษี
ลาฉิ่งทับกรับโหม่งโรม่านจอ

ธณีย่ากันแสงไปเลยหนอ
ใครจะขอลาร้างแม่นางเมือง

เพราะเวลามาหมดปลดจ้อผ้า
ลาไอ้เจ้ายอดทองเอกของเรื่อง

คงถึงคราไปเงาไฟเหลือง
ขอกลับเมืองบ้านเก่าที่เรามา

ไอ้สีก้าวหัวกบอย่าหยบร้อง
ทั้งลูกหลานของพ่ออย่าร่อถ้า

วันนี้ต้องลาแล้วสีก้าวหนา
ล่องลับลาลบล้างแค่ร่างกาย

พ่อยังคงอยู่ในหัวใจเจ้า
ศิษย์อย่าท้อไซ้พ่อทั้งทั้งหญิงชาย

จะคอยเฝ้าระวังลูกทั้งหลาย
ของจงหมายมั่นยึดประพืดตน

หนังสือจะเล่าเลิศเจิดจรัส
ปณิธานวรรณคดีถ่ายทอดสอนคน

ปฏิบัติไว้ให้ดีจะมีผล
“ ว่าถึงตนจะตายแต่บายใจ “

ศ.ศรี โนรามอส ยอดระบำ (เยาวชนแห่งชาติ)
๒๘ กันยายน ๒๕๖๖



"อาลัย... อาเค๊า"

แต่.. หนึ่งตระกูลเล็กน้อย โจรนเมธากุล

ศิลปินแห่งชาติ ปี ๒๕๕๕ สาขาศิลปการแสดง (การแสดงพื้นบ้าน-หนึ่งตระกูล)

...พอทราบข่าว อาเค๊เล็กน้อย แสนสร้อยเศร้า
ภาพนหลัง ครั้งอดีต ติดตรึงใจ

น้ำตาจ่อ คลอเบา เริ่มรินไหล
ตั้งแต่เล็ก จนใหญ่ ได้ผูกพัน

...อาเค๊เล็กน้อย โจรนเมธากุล
เหล่าลูกหลาน ญาติกา แสนจาบัลย์

ท่านสืบบุญ ลาลับ กลับสวรรค์
สืบผู้สรรค์ ผู้สร้าง ทางศิลปิน

...หลับเฝ้าอา สู่สรวง อย่าห่วงหลัง
ทุกคนล้วน รักอา เป็นอาจิดน

ลูกศิษย์ตั้งปณิธาน สืบสานศิลป์
นำมาริน ก้มกราบลา อาเค๊เอยๆ

...ด้วยรักและอาลัยยิ่ง...

ครอบครัว "ชินศรี"

(พันตำรวจโทพลวัฒน์ ชินศรี ประพันธ์)

จากพี่ถึงน้อง

ไอ้ น้องเอ๋ย เคยใกล้ ได้ร่วมสุข
เคยสรวลเสเฮฮา คราอยู่เคียง

เราพี่น้อง บ้านนา มาแต่เด็ก
เราสร้างเนื้อ สร้างตัว ไม่กลัวใคร

สร้างชื่อเสียง เรื่อยไป ไม่เคยขาด
สอนลูกศิษย์ เล่นหนัง ดังมากมี

ไอ้ น้องเอ๋ย หลับสบาย อย่าได้ห่วง
ทุกวันพี่ คิดถึงน้อง นอนน้ำตา

เคยร่วมทุกข์ ร่วมก่อร่าง สร้างชื่อเสียง
เคยร่วมเรียง ปรีक्षा ฝ่าผองภัย

ตั้งแต่เล็ก เราอดทน มาจนใหญ่
จากเชียรใหญ่ น้องดัง เป็นหนังดี

เป็นศิลปินแห่งชาติ สมศักดิ์ศรี
จนตัวพี่ ภูมิใจ ในน้องยา

วิญญานล่อง สุสวรรค์ ชั้นเวหา
ขอชาติหน้า เป็นน้องพี่ เช่นนี้เทอญฯ

รักเสมอ

พี่คล่อง - ปราณี - วิจิตร

๒๗ กันยายน ๒๕๖๖



อารย์อาจารย์เกล้า โจนเมธากุล

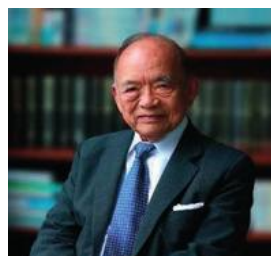
อาจารย์เกล้า โจนเมธากุล หรือ ที่เรารู้จักกันในนาม “หนังเกล้าน้อย” นั้น ได้เข้าร่วมงานกับผม เมื่อกระทรวงวัฒนธรรมได้ยกย่องให้ท่านเป็น “ศิลปินแห่งชาติ” สาขาศิลปะการแสดงวัฒนธรรมท้องถิ่น ก่อนหน้านี้จังหวัดกระบี่เคยมี นายตริก ปลอดฤทธิ์ เป็นศิลปินแห่งชาติ สิ้นอาจารย์เกล้าแล้วเราจะต้องมีคนดีมาไว้แทนที่หลายๆ คน อย่าให้เราต้องอ้างว้าง ทั้งที่เป็นเมืองแห่งศิลปะเมืองหนึ่งของชาติ

อาจารย์เกล้า ให้เกียรติรับเชิญให้เราเสนอชื่อท่าน ให้ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งเป็นคณะทำงาน คลังสมองของจังหวัดกระบี่ และที่ปรึกษาสภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ เมื่อรับตำแหน่งแล้วท่านก็ตั้งใจมาเข้าร่วม ประชุมอย่างสม่ำเสมอทุกเดือน เสนอความคิดเห็นอย่างสุภาพเรียบร้อย ค่อนข้างจะอ่อนน้อมถ่อมตน นอกจากนี้ยัง ไปช่วยงานของภาคีเครือข่ายของสภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ เช่น ไปร่วมงานของสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ เราเห็น ท่านกระฉับกระเฉง พูดจาเป็นมุขตลก เหมือนผู้ใหญ่ใจดีตลอดเวลา ทุกๆ เดือนเมษายนท่านก็จะเสนอโครงการ อบรมเยาวชน ถ่ายทอดวิชาชีพ และศิลปะการเล่นหนังตลก บางทีก็จะมอบหมายให้ โนราแหมm เครือวัลย์ ศิษย์ รักของโนราฉลุยสุดที่รักของท่าน สอนศิลปะการรำโนรา ส่วนตัวท่านไปถ่ายทอดวิชาที่บ้านเกิดจังหวัด นครศรีธรรมราชแทน นับว่าท่านได้ทำหน้าที่เป็นครู เป็นศิลปินแห่งชาติโดยไม่ทอดทิ้ง แม้จะสูงอายุ และสุขภาพไม่ดี

ผมคิดว่าสิ่งที่อาจารย์เกล้ากับผมมีความฝัน ความหวังร่วมกันไว้ และยังไม่สำเร็จ ยังมีอย่างน้อยก็ ๒ ประการ เรื่องแรก คือความฝันที่จะทำบ้านของท่านให้เป็นบ้านศิลปิน ใครต่อใครจะได้แวะไปเยี่ยมชม เหมือน เราไปชมบ้านเชคสเปียร์ที่อังกฤษ เราหวังว่า ณ ที่นั้น จะมีรูป “ไอแก้วหวับ” ที่ท่านได้รังสรรค์ไว้ประดับอยู่ พร้อมทั้งเรื่องราวของผู้ริเริ่มให้ชีวิตตัวตลกหนังตะลุงที่มีชื่อ บ้านคลองเสียด ก็จะคึกคัก มีร้านค้า ขายของที่ระลึก ถึงอาจารย์เกล้า ศิลปินแห่งชาติ ตลอดจนโนราฉลุยคู่ชีวิตที่ล่วงลับไปก่อน ทั้งที่นั่นจะได้เป็นศิลปินแห่งชาติของอีก คนหนึ่ง

ส่วนเรื่องที่สองนั้นคือความหวังที่จะให้เชื้อสายลูกศิษย์ของโนราฉลุย คือ โนราแหมm เครือวัลย์ได้เป็น ศิลปินแห่งชาติ ในเมื่อโนราได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลกอันจับต้องไม่ได้ของ “UNESCO” แล้ว และโนราแหมmก็มี ชื่อ ภาพถ่ายแพร่หลายไปทั่วโลกแล้ว

ผมเชื่อเหลือเกิน และผมจะพยายามให้ความฝัน ความหวังของเราเป็นจริงในเร็ววัน ขออาจารย์เกล้า อย่าได้กังวล เมื่อวันนั้นมาถึงอาจารย์ก็จะรับทราบด้วยญาณวิถึ ว่างานของท่านจะเป็นที่จดจำของพวกเราชาว กระบี่และคนทั่วไป...ตลอดกาล



นายชวน ภูเก้าล้วน
นายกสภาการศึกษาจังหวัดกระบี่

โรงครู

.คำคีนี่เย็นเยียบเจียบสงบ
มอง "ครูเกล้า" หลับไหลไม่ไหวติง

.ขอส่งครูไปสู่ทิพย์ลิบลีวโล่ง
ด้วยความสุขปลุกฟ้าตื่นทุกคืนวัน

.เอาฟ้าแขวนแทนผ้าหน้าจอแจ้ง
จอกกลางหวาดวพรายรายลำพา

เห็นรูป "แก้ว หัวกบ" อยู่บนหิ้ง
หัวใจยิ่งเปลี่ยนเปล่าเหงาเจียบงัน

ส่งสู่โรงใหญ่กว้างสว่างสวรรค์
เก็บ "พิภพ สุริยะะ จันทร" ประชันเงา

ครูแสดงเชิงเชิดเชลิดเฉลา
ส่งถึงเราเสียงขับขานผ่านจอใจ

อ.กลิน คงเหมือนเพชร

ส่งครูหนึ่ง เกล้า โรจนเมธากุล สู่โรงครูกลางหมุ่มดาว
ขอให้ฟ้าไปเกิดเป็นเทพบุตรในสรวงสวรรค์ทำหน้าที่รังสรรค์ความบันเทิงแก่ปวงเทพทั้งหมด



****เรื่องหลกหนังสือเล่มนี้****
..ถึงหลกถึงอุดมการณ์

โดย.. "พญอม"

ในบทตลกหลาย ๆ บทของพี่เค้ล่า หรือ "หนังสือเล่มนี้" มีบทหนึ่ง ที่ผมนึกถึงทีไร ก็ต้องอมยิ้ม หรือหัวเราะอยู่ในใจทุกครั้ง..คือบทสนทนาของ "แสงสิทธิ์" พระเอกของเรื่อง และ "รูปหลก" อีกสี่คน คือ.. ทอง, แก้ว, เมือง, และสะหม้อ

คือหลังจากคณะทั้งหมด ซึ่งมีจิตอาสาออกไปพัฒนาชนบทร่วมกับประชาชน และมีกิจกรรมหนึ่ง คือการสร้างโรงเรียน ซึ่งเมื่อสร้างเสร็จสมบูรณ์แล้ว ก็ปรึกษากันว่า ควรจะตั้งชื่อโรงเรียนว่าอย่างไร

"แสงสิทธิ์" ในฐานะหัวหน้าคณะ เสนอว่า.. "แสงสิทธิ์วิทยา"

"ทอง" ขอแถมเป็น.. "แสงสิทธิ์วิทยาทอง"

"แก้ว" ขอเพิ่มมั่งเป็น.. "แสงสิทธิ์วิทยาทองละออแก้ว"

"เมือง" ขอแถมด้วยว่า.. "แสงสิทธิ์วิทยาทองละออแก้วแววเมือง"

"สะหม้อ" ขอด้วยเป็น.. "แสงสิทธิ์วิทยาทองละออแก้วแววเมืองเรืองสะหม้อ"

ด้วยลีลาการเชิดรูป การใช้เสียงรูปหลกที่เป็นเฉพาะของแต่ละคน ก็ทำให้ "คนเล่านัก" หัวเราะ ท้องคืดท้องแข็งทุกครั้งทีแต่ละคนเสนอชื่อโรงเรียน

นอกเหนือจากสร้างอารมณ์ขันอย่างสร้างสรรค์แล้ว "พี่เค้ล่า" ยังแทรกแฝงข้อคิดในเชิงอุดมการณ์ว่า โครงการ หรือกิจกรรมที่สมบูรณ์นั้นต้อง.. "ร่วมด้วยช่วยกัน" และ "เป็นไปได้" ไม่ใช่เพื่อฝัน ซึ่งตรงกับหลักการ 2 P คือ Participation และ Possible ซึ่งแม้ "นายหนิง" จะไม่ศึกษาเรื่องนี้มาโดยตรง แต่ก็มีหลายเรื่องหนังสือของพี่เค้ล่าที่มีหลักการเป็น "สากล"

จึงขออำลาอาลัยยังต่อพี่เกล้าด้วยบทหนึ่งลุง..

●เกี่ยวจอกกลางใจ●

สิ้นเสียง สิ้นสั้ "หนึ่งเคล้าน้อย"
"บทเกี่ยวจอ" ยังกังวาน มิลาญละลาย

ทั้งแก้วทอง พระนาง อยู่ต่างหน้า
จอยังอยู่ กลางใจ จำจรัส

"เพลงพื้ชา" ค่อยค่อย ล่องลอยหาย
มีความหมาย มนต์ขลัง ของหนึ่งลุง

จาก"ลงโรง" จนรู้ลา ครา"หัวรุ่ง"
ยังผดุง ดั่งมนต์ขลัง หนึ่งเคล้าน้อย

นายพญอม จันนิ่ม
ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดกระบี่



แต่ พี่เคล้าน้อย โรจนเมธากุล
ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
พุทธศักราช ๒๕๕๕ : ศิลปินในดวงใจของปวงชน



กระผมได้รับโอกาสทอง จากท่านอาจารย์พระครูเมตตาวิณาริ เจ้าอาวาสวัดนันทาราม (วัดใต้ฝั่งตะวันออก) อำเภอปากพนัง ให้ทำหน้าที่ดูแลเรื่องน้ำดื่ม หมากพลูบุหรี เครื่องไหว้ครูให้มวลหมู่ศิลปินที่มาแสดงในงาน ประเพณีประจำปีของวัด คือ “งานนมัสการหลวงพ่อดุต วัดนันทาราม” ซึ่งจัดเป็นประจำทุกปี ครั้งละ ๗ วัน ๗ คืน ในช่วงเดือนเมษายน มหรสพประเพณีหนึ่งตระกูล พี่อาจารย์เจาะจงเป็นเจ้าของประจำ ต้องมาแสดงทุกปี คือ หนึ่งทิวศิลป์บางตะพง และหนึ่งเคล้าน้อย โรจนเมธากุล

กระผมเป็นศิษย์วัดนันทาราม ที่ได้รับโอกาสทองดังกล่าวต่อเนื่องมาหลายปี จนสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนปากพนัง (น.ศ.๓) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๑ กระผมได้รู้จักและชื่นชอบ หนึ่งเคล้าน้อย มาตั้งแต่เป็นศิษย์วัดนันทาราม トラบจนปัจจุบัน พี่เคล้าน้อย โรจนเมธากุล เป็นศิลปินในดวงใจของกระผม และครอบครัวตระกูลดำศรี มาเป็นระยะเวลายาวนาน พวกเราชื่นชอบและชื่นชมในผลงานการแสดงของ พี่เคล้าน้อย ติดตามการศึกษาค้นคว้ามาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยเฉพาะท่านสรรพากรจังหวัดนครศรีธรรมราช คนที่ ๒๐ ชื่อสมเจตน์ ดำศรี ได้สืบเสาะแสวงหาแถบบันทึกเสียงการแสดงหนึ่งตระกูลของพี่เคล้าน้อยไว้ได้ครบถ้วนเกือบทุกเรื่อง จนกระผมสามารถนำมาเป็นข้อมูล เรียบเรียงหนังสือ ชื่อ หนึ่งตระกูลชั้นครูคู่มือเมืองนครศรีธรรมราช ได้สำเร็จสมบูรณ์ ที่พิมพ์เผยแพร่เป็นบริการทางวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นครั้งแรก และจัดพิมพ์เผยแพร่เป็นครั้งที่ ๒ เนื่องในมหามงคลวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗

จากศิษย์วัดนันทารามที่เคยรู้จักมักคุ้นกับพี่เคล้าน้อย กลับกลายมาเป็นกัลยาณมิตรที่สนิทชิดเชื้อประหนึ่งเครือญาติได้อย่างไร เกิดขึ้นช่วงไหน กระผมไม่สามารถตอบได้ แต่รู้และสัมผัสได้ว่า เราเป็นเสมือนหนึ่งบุคคลในครอบครัวเดียวกัน เป็นจริงหรือไม่อย่างไร คำตอบน่าจะอยู่ที่ลูกหลานและเครือญาติของพี่เคล้าน้อยเป็นหลักสำคัญ จากการได้ปฏิสัมพันธ์ส่วนตัวและศึกษาค้นคว้าผลงานของพี่เคล้าน้อย กระผมพอจะประมวลภาพลักษณ์ของท่านได้ ดังนี้

๑. มีสัจจะและยึดมั่นในกตัญญูกตเวทิตาธรรม
๒. มีคุณธรรมแห่งความเป็นผู้นำสูงส่งยิ่ง
๓. มีจิตวิญญาณศิลปินสร้างศิลปะโดยมุ่งผู้ชมเป็นศูนย์กลาง
๔. เชิดชูคุณค่าของคนทุกระดับ
๕. อุทิศตนเพื่อสังคม

เบญจลักษณ์อันสง่างาม ของศิลปินหนึ่งตระกูล นาม “เคล้าน้อย โรจนเมธากุล (คงมา)” ผู้ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (การแสดงพื้นบ้าน-หนึ่งตระกูล) พุทธศักราช ๒๕๕๕ ศิลปินผู้ยิ่งใหญ่แห่งวงการหนึ่งตระกูล ยังคงอยู่ในความทรงจำของผู้คนหลากหลายวงการ อย่างไม่ลืมหืม ท่านเป็นกระบอกน้ำสำคัญที่ส่งให้เห็นภาพชีวิต ของศิลปินที่ทรงคุณค่า มีคุณูปการอันควรแก่การอนุรักษ พัฒนา ส่งเสริมสืบสาน ให้เยาวชนชั้นลูกหลาน ได้รับสาระและประโยชน์อันยิ่งใหญ่ ในมิติหนึ่งของวัฒนธรรมพื้นบ้าน สืบไปเป็นนิรันดร์

ขออานิสสงส์แห่งกุศลที่พี่เคล้าน้อย โรจนเมธากุล ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง พุทธศักราช ๒๕๕๕ ศิลปินในดวงใจของปวงชน ได้สร้างสรรค์และสั่งสมไว้ในชาติภพนี้ ได้เกื้อกูลหนุนส่งให้ท่านได้ สู่สุคติภพในสรวงสวรรค์ เป็นเทพบุตรพิเศษ ผู้รังสรรค์ความบันเทิง แต่เหล่าเทพยดา ชั่วฟ้าดินสลายด้วยเทอญ

ด้วยจิตคารวะและศรัทธา
รองศาสตราจารย์ วิมลและครอบครัวในตระกูลดำศรี
๒๘ กันยายน ๒๕๖๖

บทกวีเชิดชูเกียรติ
"หนังสือเล่มน้อย โรจนเมธากุล" ศิลปินแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๕
(สาขาศิลปะการแสดงหนังตะลุง)

○ ทายาท "หนังสือเล่ม" ผู้ลุ่มลึก
"หนังสือเล่มแก้ว" เสกมนต์ มงคลชัย
○ ก่อกำเนิดตะลุงดังหนังสือเล่มน้อย
เกล้าชบกลอนเกล้าเสน่ห์บทเจรจา
○ ด้วยเรื่องราวนวนิยายฉายชีวิต
"กองทัพธรรม" เรื่องดังยังเกรียงไกร
○ เอกลักษณ์เกล้าน้อยคอยเจื้อยแจ้ว
แสดงหนังยังยืนทุกคืนวัน
○ หนังสือเล่มของรักคนปักษ์ใต้
ควรสืบทอดต่อเนื่องให้เฟื่องฟู
○ ศิลปินแห่งชาติประกาศแล้ว
"หนังสือเล่มน้อย" นามกระฉ่อนขจรไกล
○ หนังสือเล่มน้อยคู่ชีวา "โนราห์ลวย"
สืบศิลป์ได้ทั้งชีวิตศิษย์มากมี
○ ศิลปินแห่งชาติประกาศศักดิ์
หนังตะลุงก้องดังทั้งแผ่นดิน

พ่อคอยฝึกอีกทั้งครู "หนังสือเล่มใหม่"
ครอบมือให้ "เกล้าน้อย" แต่นั้นมา
ผู้ชมคอยตามติดทุกทิศา
เกล้าลีลาเชิดรูปร่างมโหฬาร
ให้ข้อคิดสะท้อนยุคทุกสมัย
"กรรมของแม่" สอนใจไม่ลืมกัน
คือ "อ้ายแก้ว-หวัท" สุดขบขัน
บนเส้นทางสร้างสรรค์หนังชั้นครู
ศิลปินสืบไว้ด้วยใจสู้
ยืนยงคู่ท้องถิ่นแผ่นดินไทย
งามดุดแก้วใสสุกแห่งยุคสมัย
ชาวปักษ์ใต้ทั่วถิ่นแสนยินดี
กระบี่สวสานอักษรนครศรี
ทุกเวทีมหาชนต่างยลยิน
เป็นเสาหลักสืบสานสายธารศิลป์
ไม่เคยสิ้นมนต์ขลังหนังสือเล่มน้อย...

อภิชาติ คำดี

๖ ก.พ. ๒๕๕๖

*บทกวีเชิดชูเกียรตินี้เขียนขึ้นเนื่องในโอกาสที่ชาวกระบี่ร่วมเฉลิมฉลองแสดงความยินดีกับหนังสือเล่มน้อย
ที่ได้รับการคัดเลือกประกาศให้เป็นศิลปินแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๕ สาขาศิลปะการแสดงหนังตะลุง
(ซึ่งมีการประกาศผลอย่างเป็นทางการในปี ๒๕๕๖)

พระเอก คณะมโนราห์ฉลุย ประดิษฐ์ศิลป์

นับตั้งแต่ตัวกระผม ได้เข้าสู่คณะมโนราห์ฉลุย ประดิษฐ์ศิลป์ เพื่อสมัครเข้าไปอยู่ประจำคณะ เนื่องจากตัวกระผมเองถูกครูหมอมโนราห์ให้ผมต้องรำมโนราห์อาเค้และมโนราห์ฉลุยซึ่งตอนนั้นชื่อเสียงโด่งดังมาก มีการแสดงมโนราห์ทุกคืน อาเค้ เมื่อเห็นผมแล้ว ท่านบอกกับมโนราห์ฉลุยว่า “รับเถอะเด็กคนนี้ ต้องได้แสดงเป็นพระเอกในอนาคต” หลังจากนั้นทั้งสองก็ได้รับผมให้อยู่กับคณะของมโนราห์ฉลุยประดิษฐ์ศิลป์ เมื่อเข้าไปอยู่ได้ประมาณ ๓ คืน คนที่เคยบรรยายเรื่องเขาก็มาลาออก คณะมโนราห์เจอปัญหา ไม่มีคนบรรยาย เรื่องอาเค้ได้เรียกผมไปพบแล้วบอกให้ผมไปเอาเรื่องของมโนราห์ที่ทำการแสดงทั้งหมด ซึ่งมีเป็นร้อยเรื่อง มาอ่านเพื่อให้เข้าใจจะได้บรรยายถูก เพราะท่านต้องการให้ผมเป็นผู้บรรยายเรื่อง ผมก็บอกกับท่านว่า “อาเค้ ครบผมกลัวว่าผมจะทำได้” ท่านบอกว่า “ต้องได้อ่านใจ” ผมก็มานั่งคิดทบทวนว่า ตอนนี้อยู่เปิดโอกาสให้ผมได้แสดงความสามารถของตัวเอง แล้ววันนั้นผม นั่งอ่านท่องคำพูดต่าง ๆ ของเรื่องที่จะแสดงของมโนราห์ทั้งวัน เมื่อถึงเวลาการแสดง ผมเริ่มบรรยายท่านก็นั่งประกบอยู่ข้างๆ แล้วสอนบอกทีละบททีละตอน จนคืนนั้นผ่านไปด้วยดี ท่านชื่นชมว่า “ผมทำดี” แล้วท่านบอกว่า “อามองคนไม่ผิด” ผมจำได้ แล้วก็ทำได้จริง ๆ แม้ว่า อาเค้ ท่านจะถนัดเรื่องหนังตะลุง แต่เรื่องการดูแลคณะมโนราห์ที่มีลูกน้องกว่า ๔๐ ชีวิตที่ทำการแสดง ในแต่ละคืน ท่านควบคุมได้ดีเช่นกัน ตัวผมเอง อาเค้ มาแนะนำสอนเรื่องการแสดงก่อนที่จะแสดงเป็นตัวพระเอกได้จะต้องเล่นบทอื่นได้เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็น บทบู๊ บทรัก บทโศก บทตลก เพราะในตัวคนที่แสดงเป็นพระเอกได้ จะต้องจบบททั้ง ๔ บทนี้ใน เรื่องละครแต่ละเรื่อง บทที่ผมหนักใจมากที่สุดคือบทตลก อาเค้ มานั่งสอน เอาบทตลกที่แสดงหนังตะลุงมาเสริมมาแนะนำ สอนในการขับกลอนว่ากลอนของมโนราห์ จนผมทำได้ วันนี้ อาเค้ มาจากไป ผมได้ไปเยี่ยมท่านก่อนหน้านี้อย่างประมาณ ๑๐ กว่าวัน ท่านได้ลูบหัวของผมแล้วกล่าวว่า อาเค้ คงอยู่ได้ไม่นาน ฝากสืบสานงานศิลป์ของมโนราห์กันไปนะ” ท่านกล่าวเพราะเชื่อมั่นว่าผมทำได้ เหมือนท่านจะรู้ตัวล่วงหน้า รู้สึกใจหาย ความผูกพัน แม้ไม่ใช่พ่อ ผมก็รักอาเค้ เหมือนพ่อ เหมือนชาตรมโพธิ์ ร่มไพรที่เคยอาศัยอยู่ด้วยกัน ขอให้วิญญาณของอาเค้ไปสู่สวรรคต ถ้าเกิดชาติหนึ่งชาติใด ขอให้ได้เกิดมา เป็นศิษย์อาจารย์กันอีก



ด้วยรักและอาลัย
นายพิชัย อัครนิยวงศ์ (หลวงทิป)
พระเอกคณะมโนราห์ฉลุย ประดิษฐ์ศิลป์



กระผมนายธีรพล ไกรนรา (ดีเจตาแดง แหลงใต้)

ขอแสดงความเสียใจกับการจากไป ของอาจารย์เคล้าน้อย โรจนเมธกุล เป็นอย่างสูง สำหรับกระผมแล้ว ท่านเป็นอาจารย์ พ่อ ที่ท่านคอยดูแลผมมาตลอด ท่านสอนให้กระผมรู้จักการทำมาหากิน รู้จักการเป็นอยู่ที่จะใช้ชีวิตในโลกปัจจุบันและที่ท่านย้ำมาตลอดคือสัจจะวาจาและความซื่อสัตย์จะต้องมาเป็นทีหนึ่งกระผมก็ได้จดจำคำสอนของท่านและได้ปฏิบัติมาโดยตลอดจนกระผมสามารถดำรงชีวิตเลี้ยงครอบครัวและลูก ๆ มาได้จนทุกวันนี้คำสอนของท่านกระผมยังได้นำไปสอนต่อกับลูกๆ และยังย้ำเตือนกับลูก ๆ เสมอว่า “นี่คือคำสอนที่ตาเคล้าสอนพ่อมา และพ่อก็ได้นำมาสอนต่อกับลูก”

สุดท้ายนี้ ลูกศิษย์คนนี้ จะขอจดจำคำสอนของท่านอาจารย์และจะปฏิบัติตนตลอดไป ขอให้ดวงวิญญาณของท่านไปสู่ภพภูมิที่ดี ไปเป็นเทวดาอยู่บนชั้นฟ้าดาวดึง

จากไปอาลัยยิ่ง ท่านอยู่ในใจเสมอ
นายธีรพล ไกรนรา
(ดี.เจ.ตาแดง แหลงใต้)

อาลัย..หนึ่งเคล้าน้อย โจรนเมธากุล
ศิลปินแห่งชาติ (สาขาศิลปการแสดง ปี ๒๕๕๕)

๐ไอ้สี่แก้ว ยอดทอง ต้องโศกเศร้า
แก้หนาวราม รื้อโรง เคยโด่งดัง

เมื่อหนึ่งเคล้า จบสิ้น วิญญาณหนึ่ง
ยอดวายุ้ง แดนทักษิณ สันลมปราณ

๐ได้สืบทอด พันธะ มรดก
แฟนพันธุ์แท้ ภาคใต้ ได้ขึ้นบาน

เป็นเหล่ากก พันผูก ถึงลูกหลาน
ยังกล่าวขาน ยอมรับ "กองทัพธรรม"

๐เอกลักษณ์ เสียงดี ที่เจื้อยแจ้ว
เจ็ดสิบกว่าปี แฟนหนึ่ง ยังจดจำ

ไอ้สี่แก้ว เพียงหัวเราะ คนก็ขำ
เส้นทางนำ สุดยอดศิลปินไทย

๐แล้ววันนี้ หนึ่งเคล้า เจ้าตำหรับ
ทุกคนกราบ คารวะ ด้วยอาลัย

ต้องยอมรับ ความจริง ที่ยิ่งใหญ่
คงเหลือไว้ ค่าของครู ศิษย์บูชา

๐หนึ่งเคล้าน้อย โจรนเมธากุล
มณูญาน จูติชั้น สวรรค์ยา

ขอผลบุญ นำไป ในภพหน้า
เทิดบูชา คุณงาม และความดี.

.....
สงวน กลิ่นหอม กระถอมริมคลองท่าเรือ
ในนามสมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย
สมาคมกวีร่วมสมัย
๒๕ กันยายน ๒๕๖๖



#กลอนได้ แหล่งได้ คนได้
...อาลัย หนังสือเล่มน้อย...

ขอวันทา อาลัย ด้วยใจเศร้า
เมื่อถึงคราว เคล้าครุ ผู้ลาไป
ยอดนายหนัง ดังโด่ง จรรโลงศิลป์
คำมุตโต เอกลักษณ์ ของบทกลอน
บุตรนายหนัง ศรีชุม กุมใจคน
บทกลอนดี มีมุกเด็ด เพชรบ้านเนิน
บทเข้าพระ เข้านาง สร้างความฝัน
ดำเนินเรื่อง ไม่เปลือง เสียเวลา
ฮ่า อ้ายทองยิ้ม ทองตอบว่า ยิ้มเมื่อใด
อ้ายทองว่า หมิงอย่ามา ยุ่งกับกู
นี่คือมุก ตลก ของเกล้าหนัง
นิต ทำขอม น้อมเกล้าฯ ขอชี้แจง
บ้านบางสวน เกาะเพชร ถิ่นหัวไทร
ถึงวันนี้ ไม่มีครุ เหมือนวันวาน
ส่งวิญญาณ หนังสือเล่มน้อย ลอยขึ้นฟ้า
วิญญาณครุ สู่วรรค ชั้นเบื้องบน

ถึงครุเกล้า ยอดตะลุง พุ่งเชียร์ใหญ่
แสนอาลัย ศาสตร์หนัง เมื่อครั้งก่อน
ใครได้ยิน ได้ฟัง นั่งสลอน
หนังเมืองคอน ก้องดัง นั่งแลเพลิน
แลก็หน กี่ครั้ง นั่งไม่เซิน
ช่างชวนเชิญ สะกดใจ ไม่สร้างชา
เกล้าจรรย์รจ ทุกที ดินักหนา
มนัสสา บทเกี่ยวจอ ของพ่อครู
แก้วบอกไป เห็นท้ายด่อน หมิงหู้หู้
กูแพงคู่ ได้ห้าม ขาดขามแพง
ใครได้ฟัง คงเข้าใจ ที่ผมแหล่ง
การแสดง หนังสือเล่มน้อย ร้อยกลอนกานท์
ผมเคยไป แลหนัง นั่งสนาน
ความสำราญ ก็ยังจำ ฝงกมล
จำเมธา เคล้าครุ อยู่ทุกหน
อาลัยล้น เล่าหนัง โรจนเมธากุล

นิต ทำขอม...เขียน

การวาลัย
หนังสือสั้นน้อย โรจนเมธากุล

“ทราบข่าว อาเค้ล้า เสียชีวิต รู้สึกใจหาย และเสียตายเป็นอย่างยิ่ง เพราะท่านเป็นปูชนียบุคคลที่สำคัญของจังหวัดกระบี่” ขอดวงวิญญาณของท่าน จงไปสู่สุคติปรายภพ เทอญ

สุริยาส่องแสงตะขอบฟ้า
ถึงเวลาก็ก่เคลื่อนลับขอบฟ้าไกล
หนังสือสั้นน้อยลอยเลื่อนมาสู่โลก
ได้สร้างไว้ซึ่งศิลป์แผ่นดินไทย
ถึงเวลาต้องลาลับสู่ปรโลก
สุดเสียตายเป็นให้อาลัยลา
ขอเทวาทังผองช่วยปกป้อง
ขับบรรเลงเพลงศิลป์เพลินอุรา

ส่องแสงจ้าท้องฟ้าสว่างใส
เหมือนบอกให้เปรียบเช่นชีวิตคน
ถือเป็นโชคเกิดมาค่ายิ่งใหญ่
หนังสือตะลุมปักษ์ใต้ให้คนลือ
แสนเศร้าไร้ศอกกำสรวลครวญรำหา
อนิจจาก็ต้องเป็นเช่นนั้นเอง
นำสู่ห้องทิพย์วิมานที่ปรารถนา
ลูกหลานจะนำสืบศิลป์ตั้งใจปอง

ด้วยรักและอาลัย
นายพัสกร ผลบุญ
๒๗ กันยายน ๒๕๖๖

ด้วยรักและอาลัย
แต่
บรมครูหนังตะลุง ชั้นเอก
หนังตะลุงเค้าน้อย โรจนเมธากุล
ศิลปินแห่งชาติประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๕

คุณ...ประจักษ์ หนักน่าน งานท้องถิ่น
เค้าน้อย...มุลสร้าง สมสั่ง หนังตะลุง
จนบังเกิด เลิศผล ชื่นชมชาติ
ได้เป็นศิลปิน รัฐประกาศ แห่งชาติไทย
ได้รักษา สืบสาน โบราณศิลป์
มีศิษย์รัก รักษ์การ อิกน่านนม
ครูเป็นครู ครูคือ มืออาชีพ
เป็นแม่พิมพ์ เลิศล้ำ ที่ชำนาญ
เป็นที่ซึ่ง พึงพา บรรดาศิษย์
เป็นแรงสุข ปลุกยืม เปรศพริ้มเพรา
โอ้...สรวรรค์ สรวรรค์โย ทำไมนะ
ทอดทิ้งศิษย์ ศิลป์ส่ง แวดวงวรรณ
ทิ้งสังคม บรรเลง ให้เคว้งคว้าง
ทิ้งจอตบ ฉับเฉียบ เจียบรูปเงา
เหลือคุณงาม ความดี ที่สั่งสม
เหลือตำแหน่งแห่งชาติ ขาดศักดิ์ดา
ด้วยคุณมี ดีเด่นเป็นกุศล
เนาพิมาน ม่านแก้ว เปรศแพรวพราย

ครู...สืบศิลป์ สานไป ด้วยใจมุ่ง
น้อย...บำรุง แต่สู้ อยู่ด้วยใจ
เห็นสามารถ สืบสาน งานยิ่งใหญ่
เป็นหลักชัย ให้ศิษย์ บูชิตชม
แห่งท้องถิ่น โดยเฉพาะ ได้เหมาะสม
ด้วยอุดมการณ์ครู ชูเชิงชาญ
เป็นประทีป ส่องซึ่ง ซึ่งแก่นสาร
เป็นอาจารย์ สืบสาน ตำนานเนา
เป็นแรงคิด ศิษย์คร่ำ ปัญญาเขลา
เป็นแรงใจ คลายเศร้า ทุกเลครัน
รับแรงละ ลับลา ล่วงอาสัณ
ทิ้งสรวรรค์ ทิพย์สถาน แห่งบ้านเรา
ทอดทิ้งขว้าง รูปหนัง ประดั่งเหงา
ทิ้งศิษย์เศร้า หม่นหมอง นอนน้ำตา
เหลืออุดมการณ์หลัก ที่รักษา
วิสัยทัศน์ ปรัชญา น่าเสียดาย
บันดาลผล สูสรวรรค์ ชั้นเจ็ดฉาย
แสนสบาย สุขทิพย์ แน่วนิพพาน

มโนราห์ดักดุด นครศรี

คำอาลัยจากลูกของพ่อ

ขอให้พ่อพักผ่อนให้สบาย ทุกคำสอนของพ่อจะจารึกอยู่ในความทรงจำตลอดไป

เคารพรัก

หนึ่ง-อัจฉราวดี บุญโยประการ

รักและภูมิใจในตัวพ่อมาก ...

สิ่งที่พ่อฝากไว้คือ...การทำให้บ้านเกิดมีชีวิตการต่อสู้ชีวิตจากเด็กชายเค้าน้าจากบ้านนา ต.การะเกด อ.เขยริใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช การศึกษาสูงสุด ชั้น ป.๔ ที่เสียสละโอกาสทางการศึกษาให้พี่ๆ น้องๆ ได้เรียนหนังสือสูงๆ เพื่อรับราชการเป็นครู เป็นตำรวจ เป็นพยาบาล

อาศัยจากพรสวรรค์ที่มี ต่อสู้ดิ้นรน เล่นหนังตะลุงตั้งแต่เด็กเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัว สร้างชื่อเสียงให้วงศ์ตระกูล จนสูงสุดของชีวิต ...คือการได้รับคัดเลือกเป็นศิลปินแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ สาขา ศิลปะการแสดงพื้นบ้านหนังตะลุง

พ่อบอกว่า... ชีวิตพ่อ นอนหนุนมากับหยวก กลางคืนเล่นหนังตะลุงเสร็จ ก็นอนหนุนหยวกกล้วยที่ใช้ปักรูปตัวหนังตะลุงมาเป็นระยะเวลายาวนานเกือบ ๒๐-๓๐ ปี ... พ่อมีความเป็นศิลปินในสายเลือด พ่อมีความสุขทุกครั้งที่ได้อยู่กับเสียงโหม่ง ฉิ่ง กลอง ทับ ปี ... ต่อให้เสียงดนตรีเครื่อง ๕ เสียงดังขนาดไหน พ่อก็นอนยิ้มอย่างมีความสุข ...

สิ่งที่พ่อสั่ง และวางแผน เตรียมการทุกอย่างภายหลังจากที่พ่อต้องเดินทางไกล ... ลูก ๆ ทุกคน ... ได้ทำตามทุกอย่าง ... ศิษยานุศิษย์ หนังตะลุง มโนราห์ ได้ร่วมกันแสดงมุทิตาจิตแสดงความไว้อาลัย บรรเลงเพลงหนังตะลุง มโนราห์ กล่อมส่งพ่อทุกคืน ...พ่อไม่ต้องเป็นห่วง ...

คำสั่งสอนที่ดีของพ่อ ลูกจะจดจำและนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ... ความรักความผูกพันและความรู้สึกที่มี ต่อพ่อ ยากเกินกว่าที่จะบรรยาย ... เก็บไว้จนลึกสุดใจ ... ขอให้ผลแห่งบุญกุศลที่ทุกคนที่รักและเคารพพ่อได้ร่วมกัน อนุโมทนาบุญ สัมฤทธิ์ผล นำส่งให้ดวงจิตวิญญาณของพ่อไปสู่สุคติในสัมปรายภพภูมิภพที่ดี

รักและภูมิใจในตัวพ่อมากค่ะ
...ชาติ...ปรีชาดี...ชื่อนี้ที่พ่อตั้งให้



ข้าพเจ้า นางปัทมพร โรจนเมธากุล บุตรคนที่ ๓ อยากจะเขียนถึงพ่อ พ่อหลับให้สบายไม่ต้องกังวลอะไร สิ่งที่พ่อเคยสอนเคยสั่ง ลูกจะปฏิบัติตาม ลูกทำหน้าที่ลูกดีที่สุดแล้วลูกดีใจที่ยามพ่อมีชีวิตลูกดูแลพ่ออย่างดี ทำอาหารที่พ่อชอบได้กิน พ่อเอ๋ยอยากกินอะไรถึงหายากลูกต้องหามาให้พ่อได้กินจนได้ ขอให้พ่อหลับให้สบาย รักพ่อที่สุดค่ะ

ปัทมพร โรจนเมธากุล (จา)

“ยี่สิบสี่ กันยา ฟังกำสรวล
ใจลูกหนอ ยังโหยหา และอาดูร
วอนองค์เทพ เสพสวรรค์ บนชั้นฟ้า
คงเหลือเพียง หลักคำสอน คอยเตือนใจ

พ่อมาด่วน ลาลับ ดับสิ้นสูญ
ขอเทิดทูน บูชา ด้วยอาลัย
โปรดเมตตา รับพ่อ ขวอนไหว้
ที่พ่อให้ ไว้ติดตัว ชั่วกับกาลป์”

 ผมได้ทำหน้าที่ของคำว่า “ลูก” อย่างดีที่สุดแล้ว ตั้งแต่พ่อเริ่มป่วย จนถึงลมหายใจสุดท้ายของพ่อ
รักพ่อครับ
ธีรวุฒิ โรจนเมธากุล

พ่อคือ ผู้ให้กำเนิด
พ่อคือ ผู้เลี้ยงดู ให้การดูแลเป็นอย่างดี
พ่อคือ ผู้ให้ข้อคิด แนวทาง แบบอย่างในการดำเนินชีวิต

พ่อจึงเป็นผู้ประเสริฐ แม้ผมจะมีอายุไม่มากเมื่อเทียบกับอายุที่ยาวนานและทรงคุณค่าของพ่อ แต่ความรักที่ผมมีต่อพ่อนั้นมากมาย และความผูกพัน ก็คือทั้งชีวิตของผม ขอให้พ่อหลับให้สบาย ไม่มีสิ่งใดต้องห่วงอีกแล้ว จะระลึกถึงพ่อตลอดไป

นุ้ย-เสกสรร โรจนเมธากุล

กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม • ติดตาม
2 วัน • ๑

คาราวาไลยนาถหนังตะลุงเคล้าน้อย
✦ ✦ เคล้า โจนเมธากุล ✦ ✦
ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง... ดูเพิ่มเติม



คาราวาไลยนาถหนังตะลุงเคล้าน้อย
“เคล้า โจนเมธากุล”
ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(การแสดงพื้นบ้าน-หนังตะลุง) พุทธศักราช ๒๕๕๕

เมื่อครั้งเรียนเล่นมณฑลภาพกราบแล้ว แต่ความตั้งใจให้ตนต้อง
ทั้งแนวหน้าคือเป็นนักแสดงอย่างจริงจัง
หนังเคล้าน้อยนายเคล้ายังจำได้
ผ่านชีวิตผ่านสุขผ่านทุกข์ผ่าน
ขอผู้สวามิภักดิ์ผู้ไม่หนี
งานของครูจะอยู่คู่ใจไปวัน
วัน

นางสาววิไล... โจนเมธากุล
ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หนังตะลุง) พ.ศ. ๒๕๕๕

THE STANDARD • ติดตาม
1 วัน • ๑

UPDATE: อาลัยหนังตะลุงเคล้าน้อย ‘เคล้า โจนเมธากุล’ ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง ผู้สืบสานการแสดงหนังตะ... ดูเพิ่มเติม

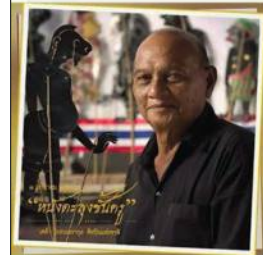


25 ก.ย. 2566

อาลัยหนังตะลุงเคล้าน้อย ‘เคล้า โจนเมธากุล’
ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง
ผู้สืบสานการแสดงหนังตะลุงในภาคใต้

ประชาสัมพันธ์จังหวัดกระบี่ • ติดตาม
2 วัน • ๑

ขอแสดงความเสียใจ และอาลัยอย่างสุดซึ้ง
ซึ่ง ที่วงการหนังตะลุงปักษ์ใต้บ้านเรา ได้สูญเสียบุชเณยนุคکل ยอดปรมาจารย์
หนัง... ดูเพิ่มเติม



“หนังตะลุงเคล้าน้อย โจนเมธากุล”
ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
วันจันทร์ที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2566

CHF	CHF	CHF
1,000	10,000	100,000
10,000	100,000	1,000,000
100,000	1,000,000	10,000,000

ณ ขณะนี้หนังตะลุงเคล้าน้อยยังไม่มีให้
บ้านคลองน้อย หมู่ 6 ตำบลปากน้ำ
อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่




Apichat Dumdee • ติดตาม
2 วัน • ๑

#กราบอาลัยหนังเคล้าน้อยโจนเมธากุล
ศิลปินแห่งชาติเมืองกระบี่
#หนังตะลุงชั้นครู... ดูเพิ่มเติม



๑ ศิลปินแห่งชาติในภาคใต้
“อ้ายสิแก้ว-หูกบ” ไศยก้าสรวล
ปิ่นใหม่บรเณงเป็นเพลงครวญ
“รูปอัครทรวงโค” เริ่มเคลื้อนคล้อย

๒ รูปนามหนังลอยเลื่อนจากเรือนเหยา
ศูนย์เรียนรู้นานาชาติเสวราศรว
ผากงานครูให้ศิษย์ติดตามรอบ
“หนังเคล้าน้อย” โจนเมธากุล

เคล้า โจนเมธากุล ศิลปินแห่งชาติ
ด้วยรักและอาลัยยัง
อภิชาติ ตาดี







Tidakan Zainee Phetkrua อยู่กับ
หนูหวาน เพชรเครือ และคนอื่นๆ อีก 3
คน • [ติดตาม](#)
2 วัน • 🌐

24 ก.ย. 2566 ปิดตำนานศิลปินดังของ
ภาคใต้ และศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. 2555... ดู
เพิ่มเติม



**ชาวคราวชาวเขียร์ใหญ่ เด็ก
เขียร์พลัดถิ่น แต่ใหม่เร้ามัยเคย
ลืมบ้านเกิด**
Jira Chucherd • 2 วัน • 🌐

อาจารย์หนึ่งเคล้าน้อย โรงแจนเมธากุล
ศิลปินแห่งชาติแขนงศิลปินพื้นบ้าน สาย
เลียดศรีปราชญ์ ถึงแก่นิจกรรม ด้วยวัย
... ดูเพิ่มเติม



**หนึ่งศักดิ์ เสรีศิลป์ ▶ อาศรม ตา
แก้ว**
5 ชม. • 🌐

อาลัยหนึ่งเคล้าน้อย



youtube.com
อาลัยหนึ่งเคล้าน้อย - หนึ่งศักดิ์ เสรีศิลป์
[OFFICIAL MV]

แก้ว กัญญาวีร์ เคนรักหมา is **feeling down.**
3 d • 🌐

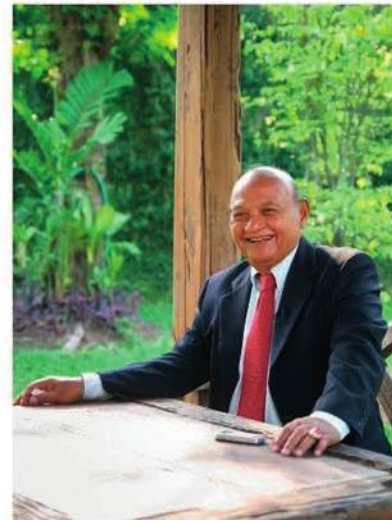
บางทีคนที่เรารัก ก็ไม่ได้ช่วยคอยความสำเร็จของเราได้ตลอด... จึงบอกรัก... จงให้ความรัก... และทำหน้าที่
หลานท่าอะไรๆ เพื่อสังคมสำเร็จมากมาย ตามแบบอย่างที่ลุงสอน... ยังไม่ได้กลับไปเล่าให้ฟังเลย...
ตั้งแต่เลิกจนโต... ลุงคือความภาคภูมิใจของตระกูลของเรา...
แม่เล่าให้ฟังเสมอตั้งแต่เลิกจนโต... ว่าลุงคือพ่ออีกคนของแม่... ลุงคือผู้ใหญ่ที่ลุงคือผู้ใหญ่เพื่อครอบครัวและตระกูลของเรา...
หลับไปบ๊ายบ๊ายลุงเค้านะ... ลุงเหนื่อยมานานแล้ว... 🙏🙏🙏

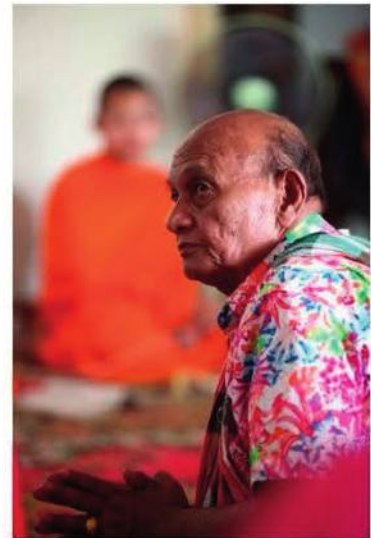


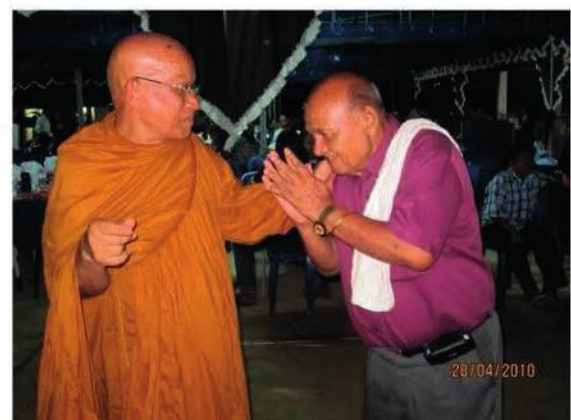




ภาพบันทึกความทรงจำของ หนึ่งตระกูลเล็กน้อย โรงพยาบาล









ตั้งแต่ได้รักศิลป์การแสดง
เฝ้าต่อสู้นั้นจนสูงวัย

หวังถ่ายทอดวิชาความสามารถ
จิตใจอยู่ในธรรมพระสัมมา

ไม่เคยคิดอำิสและสินจ้าง
หวังให้ศิลป์ได้อยู่คู่ปวงชน

ไม่เคยลืบแคลงยึดมั่นไม่หวั่นไหว
ยังฝึกฝนต่อยอดตลอดมา

แต่ผู้ด้อยโอกาสได้ศึกษา
มีเมตตาแผ่เผื่อเพื่อเยาวชน

จะได้บ้างก็แต่คุณบุญกุศล
ถึงตัวตนจะตายสบายใจ



หนังสือฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ โดยได้รับความช่วยเหลือในการสนับสนุนข้อมูลจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คณะผู้จัดทำขอถือโอกาสขอบคุณมา ณ ที่นี้ และขออนุญาตกล่าวอ้างชื่อเพื่อเป็นกิจกรรมประกาศ และเพื่อความระลึกในน้ำใจที่ทุกท่านมีให้ ดังนี้

๑. รศ.วิมล คำศรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
๒. หนังสือจบ ไรจนเมธากุล (ศ.เคล้าน้อย)
๓. คณะลูกๆ ลูกเจริญ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช
๔. ผู้สื่อข่าวรายการ ไข่น้อยคู่ข้าว
๕. คุณวรรณ ปูปึง
๖. คณะลูกๆ หลานๆ หนังสือเคล้าน้อย ไรจนเมธากุล
๗. หนังสือวีระ ลูกทุ่งบันเทิง (ศ.เคล้าน้อย)
๘. หนังสือสามรถ ศ.เคล้าน้อย
๙. หนังสือเียน้อย ศ.เคล้าน้อย (ถึงแก่กรรม)
๑๐. หนังสือรพจน์ บันเทิงศิลป์ (ศ.เคล้าน้อย)
๑๑. หนังสือน้องเดียว ลูกทุ่งวัฒนธรรม (ศ.เคล้าน้อย)
๑๒. คุณปราณี ศรีทองกลาง (ข้าราชการบำนาญ)
๑๒. นายพ่วง ช่วยคงทอง (อดีตนักจัดรายการชื่อดังของปักษ์ใต้)
๑๓. คุณเพียว สักข์ด้วงยา ครูโรงเรียนเชียรใหญ่
๑๔. คุณสมเจตน์ คำศรี นักวิชาการประจำสำนักงานสรรพากรจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๑๕. Bangkok Paper Business ที่ร่วมสนับสนุนกระดาษในการจัดพิมพ์

ทั้งนี้ในนามของลูกๆ หนังสือเคล้าน้อย ไรจนเมธากุล ขอขอบคุณผู้ให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ อีกหลายท่านที่ยังไม่ได้กล่าวนาม เพื่อร่วมบุญร่วมกุศลในครั้งนี้



“...ศิลปะของไทยรุ่งเรืองมาแต่โบราณกาลและสามารถ
แสดงลักษณะของชาติได้อย่างแท้จริง ก็เพราะบรรพบุรุษ
ของเรามุ่งทำขึ้นเพื่อศิลปะด้วยความบริสุทธิ์ใจแท้ๆ...
ขอให้ศิลปินทั้งหลายพยายามรักษาความบริสุทธิ์ใจที่มีค่านี้ไว้
เพื่อยึดถือเป็นหัวใจในการสร้างงานศิลปะของท่านตลอดไป ”

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระ
พระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร



หนังตะลุงเป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านที่แพร่หลายมา
ยาวนานในภาคใต้ เป็นที่นิยมชมชอบของประชาชน จนกลายเป็น
มรดกทางวัฒนธรรมที่สั่งสมสืบทอดกันมาจวบจนปัจจุบัน
แม้ว่าบริบททางสังคมจะส่งผลกระทบต่อศิลปะการแสดงพื้นบ้าน
ประเภทนี้เป็นอเนกประการก็ตาม แต่ผู้คนก็ยังให้ความสนใจ
ใช้หนังตะลุงเป็นมหรสพที่ล้ำค่าสืบมา トラバจนทุกวันนี้